

309095

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ జూలై 27 వ తేది బుధవారము } No. 74
సంపుటము. ౪. } పింగళనామ సంవత్సరామాసమాస అష్టమి. } సంచిక ౭౪

A Magic Cure for Scorpion Sting.
సర్పవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ (కేసు నంబర్) 588
దుఃఖమునొక వచ్చువారు సంతోషమునో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇనాం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు చుండ
వలసిన మౌఖ్యవేదము. ఆంధ్ర,
యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పొ
ద్దగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లుంచినను మందు గుణముమాడదు.
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకట్ 1-కి 0-8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 డజన్ పాకట్ల
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి కేసు.
ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇనాం.
కర్తవలకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1-8 వెంకటేశ్వరస్వామి వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయుడు
గారి ప్రోగ్రాము.

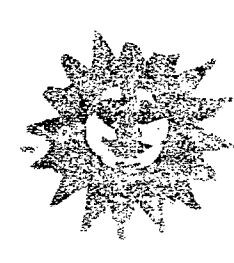
748

రాజ్ గోల్ 26-5-17 to 28-7-17 8
అమలాపురి 29-7-17 to 1-7-17 2

(ఈ గ్రామములకు వర్ష యిబ్బందిచేత, ఆయా తారీఖులకు
రాజ్ గోల్ నా అచ్చట వచ్చి మా యేకేంట్లు తెలియజేయు
నోటిసుల ప్రకారము జరుపబడును చాటిని చూచి లెంకుకో
వలయును.)

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయ్యోపులు. ఫిలుములు - డేరా - గ్యాసుడిక
ముఖ - బొమ్మలకాట్లు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించి
కము. క్యాటలాగు కాకలెనా? (522)
బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనుమారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాడెన్సు మొదలగువని
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(58) 21. హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్టు,
నరి, వోల్, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖని, పయిర్లను, దుంప, ఫలకృత్
ములను, మొక్క తీగనైరాలను సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు.
ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి
తాలూకు భూములపట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణగుణములకు ఆను
సరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం,
మళగళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి,
ఒక్కొక్క జిల్లాలోని ఒకొక్క డాక్టరును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. పైచెప్పిన పత్రికను, ఇంకా ఎరువు
విషయముగా ఇతర అంశములను ఈ క్రింద సుదహరించుచున్న వైనిలాసమును వ్రాసి లెంకుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుచాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి 0-8-0
తలనొప్పుల మాన్పును.
పొట్టపు నొప్పుల కార
దోలును. నాయువు
పోట్ల పొగొట్టును.
నువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియుంట నుండదనది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశ మండు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

శ్రీ ఆంధ్ర వచన మహాభాగవతము

ఆనంద గ్రంథమాల ద్వితీయకుసుమము
సంస్కృతమునందు వ్యాసశ్రోత్రమైన శ్రీభాగవతమును
తేటగా నీటుగులుకు వైలిని పంపములను చేర్చి ముదించుచు
న్నాము. ఇందు శ్రీభగవద్గీత, తిలకము, అనెడి అనేక వ్యాఖ్యల
యందు గల విశేషాంశములను జేర్చించి యున్నాము. ఈ
గ్రంథమును చిన్న పైజాన మేలైన కాగితములపై నచ్చొత్తించి
కాలికొబడుండు చేయించియున్నాము.

1-వ	సంపుటము ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు	1-0-0
2-వ	ద్వితీయ, చతుర్థస్కంధములు	1-4-0
3-వ	చతుర్థ, పంచమస్కంధములు	1-4-0
4-వ	షష్ఠ, సప్తమస్కంధములు	1-4-0
5-వ	అష్ట, నవమస్కంధములు	1-0-0
6-వ	దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
7-వ	ద్వితీయభాగం సంపూర్ణం	1-4-0
8-వ	ఏకాదశి వ్యాసశ్రీస్కంధములు త్వోలో వెలు నవును. అర్క, పోకలెన్సు అందు కో, (285) ఆనంద ప్రెస్, మద్రాసు.	

**రాజీసంయుక్త గ్రంథకర్తచే తెలిసింపబడిన
పురుషార్థప్రకాశము.**

ఇంగ్లండుయొక్క తాత్కాలిక స్థితినిబట్టి దేశమం
దంతట నుత్తమవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింప
వలెనను నుద్దేశము మనస్సుననిడికొని ‘స్పెషల్’ అను
శాస్త్రజ్ఞుడు (ఎడ్యుకేషన్) అను గ్రంథము నెట్లు
రచించెనో అట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశపు
స్థితినిబట్టి మనదేశమందెట్లెదల నుత్తమబగు శిక్షా
పద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ విశుద్ధానంద
నిత్యానందు శ్రీ గ్రంథమును రచించి యున్నారు.
విద్యయం దభిమానముగల ప్రతి యాంధ్రస్త్రి, ప్రతి
యాంధ్రపురుషుడు ఈ గ్రంథమును దప్పక చదివితీర
వలయును. ప్రయిమరీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల
కిది మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ
సంగమరణయం దభిలాషగల వారి కిది చింతా
మణియే యన వొప్పు. 450 పుటల పుస్తకము.
జూలై 15 వ తేది లోగా వ్రాయువారికి ఖర్చులు
గాక రూ. 1 కును, తరువాత వ్రాయువారికి రూ. 1-4
కును పంపబడును. కలయువాటిల్లు వ్రాయవలయును.
ఆర్ యమ్.వి. జానకిరావు.
పోస్టు, పాత గుంటూరు.
గుంటూరు.
(800)

తేలుమందు వెల సీసా - 3కి 0-8-0

బుట్టినవోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును.
బాధ నశముల వెంట నెద్దరకము
దర్శనమందినాగుట ప్రాంతంబున
కుట్టినవోటును బండ పొయనలుల
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈద్రావణము
ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల
పూటుగలిగి వీటికే వలయును.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, శ్రీరీశాస్త్రి, బొంబాయి
} 7, రంబునెట్టి వీధి, మదరాసు

హిందూ దేశసంరక్షక సేనాపట్టము సమర్పించి
హిందూ సైనికుల విషయములు చేయబడిన

బంధనలు

II

ఆంధ్రమున కిరిగింపుకు వైదికులు సాధారణముగా
సాధ్యమగునంత ధర్మము నిరర్థకములలో నేటికి చేయబడు
నట్లు మహాత్ముల కొరత బడును. సాధారణముగా ఇట్టివారు
సంపదనములను బట్టియు కాల మెంతగాయము పనిచేయ
వలసిన యాచారము లున్నవియు విస్తారము లేకుండును. స్వ
కార్యములను గాని సేనలో పనిచేయువలసిన యాచారము గల
గతులనుగూడ కొందఱు కొంతకాలము పనిచేయుచు వారికి
సలహానుగి లభింపదు. ఇదిగోచరించే బదిలీగా కల్లుకాల
ముమ్మడితో పనిచేయునట్లు సమస్యను చేయవలెను. సా
ధారణముగా విద్యుచ్ఛక్తి వారికి ఇబ్బంది కలుగవలదు. స్వయం
వారివారి స్వకార్యములకు హామీలుగలవలెను. సమస్య
ములు చేయవలెను అధికారు లెల్ల విధముల ప్రయత్నించుదుం
దురు. ఈ సేనలో చేరి వ్యవసాయములను గలపాచిన ప్ర
యోజనములకు సేనలో ముగ్ధుల పదవు లిచ్చబడును.

విద్యుచ్ఛక్తియను సర్వకళాశాలసంబంధ వైదికశాస్త్రము.
విద్యుచ్ఛక్తియనుములతోను సర్వకళాశాలలతోను సం
బంధించి అందుకే విద్యాధికులకు ప్రత్యేకముగా 250 సం
దిన జేర్చి యొక్కొకదశముగా కొన్ని వైద్యశాలముల నేర్పణ
చుటకు కొన్ని యేర్పాట్లు చేయబడుదును. శాంతిపత్ర పద్ధ
తులనుబట్టి యాచార మయిన యెడల 50 మందిజేర్చి కూడ
కొన్ని చిన్నవిధము లేర్పాటుపడును. 200 మంది విద్యాధికులు
చేరియెడల అందు 50 మందిజేర్చి యొక్కొక పద్యము
శిక్ష నేర్పబడును. ఈ విషయమును గూర్చి అట్టి విద్యాధికులు
చేరుట తటస్థమనవలెను ప్రత్యేకముగా కొన్ని యేర్పాట్లు
కూడ చేయబడును.

ఇట్లు ఒకవిద్యుచ్ఛక్తియనుములకు గాని సర్వకళాశా
లకు గాని సంబంధించిన విద్యాధికులు సేనలో చేరుటకు దర
ఖాస్తులు పంపిన యెడల తాము తనయుద్వేగములను దరఖా
స్తులో స్పష్టముగా వ్రాసిన యెడల 50 మందిగా జేర్చిగాని
మరియే విధముగా గాని దశముల నేర్పబడి శిక్ష నేర్పబడుట
తమయుద్వేగ మోదానిని స్పష్టముగా తెలియ
బజచిన యెడల అందుకు తగిన యేర్పాట్లు చేయబడును. అట్టి
విద్యాధికుల సంఖ్యను గలిపి యొక్కటిగా శిక్ష నేర్పబడుట
తగిన యేర్పాట్లు చేయబడును.

విద్యాధికులు చదువునూని మూడుమాసములు మరుసగా
పై నికశిక్ష సెందుచు నూర్చులచుందు నివసించియుండుట
యంతగా శ్రేయస్కరము గాదు. కావున మన రాజధాని
కంతకు శిక్ష నేర్పు ధర్మముకొను మదరాసు పట్టణమే గాక
మరికొన్ని స్థలములు కూడ నన్నచో శాకర్మముగా నుండు
నని యోచించి శిక్ష నేర్పు స్థలములు మరికొన్ని యేర్పాట్లు
చేయవలసినదని అధికారుల వ్రాసియుంటిమి; కాని శిక్ష
నేర్పు సుపాధ్యాయులను బట్టియు యితర శాకర్మములను
బట్టియు సెక్కు మద్రాసు పట్టణమందే గాక మరికొన్ని
యితర ప్రదేశములందు గూడ వైదికశిక్ష నేర్పబడుట సదు
పాయము లేర్పాటుపడవలెను.

5. వైదికశిక్ష నేర్పునకు కాలములో విద్యాధికులకు
తమతమ సర్వకళాశాలలను విడిచి యుండుటవలన సేవిధము
న నష్టమును గలుగకుండ మదరాసు సర్వకళాశాలాధికారు
లు సదుపాయములు గలుగజేతురు.

(1) సర్వకళాశాలలలో చదువుకొను విద్యాధికులు వైది
కశిక్ష నొందుకాలములో తమ సర్వకళాశాలను విడిచివెట్టి
యుండుటవలన సేవిధమున నష్టమునకు పాలుగారుండునట్లు
సదుపాయము గలుగజేయుటకు తమతమ సర్వ కళాశాలాధి
కారులు వుపాధ్యాయులను సిహెచ్.ఎస్.సెక్షన్లకు మద్రాసు
యునివర్సిటీ యధికారుల అంగీకరించుటకు నిర్ణయముగా
నున్నాడు.

(2) పట్టణశిక్షలో ఉత్తీర్ణులగు యందున్న విద్యా
ధికులు ఈసంరక్షక వైద్యములో జేరియెడల వారికి కొన్నిసమ
సాయములు లేర్పాటుచుటకు మదరాసు యూనివర్సిటీ సిండి
కేటువారు కొన్ని బంధనల నేర్పణచవలసినదని ఈసేనావారి
తో చెప్పబోవుచున్నాడు.

(3) ఏవిద్యాధిగాని పరీక్షకు దరఖాస్తుపెట్టి వైద్యము
తలో పనిచేయుటకు పంపబడుటవలన పరీక్షకు హామీనియెడ

ల వాడు చెల్లించిన దరఖాస్తుపాము అతనికి తిరిగి వాపసు
చేయబడును.

(4) ఏవిద్యుచ్ఛక్తి విభాగములయొక్క 51-వ ఆర్టికల్
నుసరించి సర్వాధికారిగములో చేరదలచినవారు దేశ
సంరక్షక వైద్యములో శిక్ష సెందినకాలమును వైద్యములో
పనిచేసినకాలమును గూడ లెక్కలోనికి తేబడి ఉద్యోగమున
జేర్పాటుపడిన వయోగోచితమున కాటంకము గలుగకుండ
వైద్యమునూ రిడిమిషన్ యుద్ధము వారిచేసిరి.

ఈ సం. 25 వ తారీఖులోపుననే దరఖా
స్తులు పంపవలెను గావున సాధ్యమగునంత వైద్యలో స్వదేశ
యువకులు దరఖాస్తులు పంపినయెడల మదరాసుధానిలో సం
రక్షక వైద్యమేర్పాటుచుటకు లేని సదుపాయము లేర్పాటుచే
యవలెను మదరాసుధాని యపవాదకు పాలుగారుండుటకు
ను విలుగలుగును.

శాంతిపత్ర పద్ధతులకు కొంతయైన లోపము కలుగ
కుండ భోజనసదుపాయములే న్నవిపడును. ఈ సేనలో శే
రెడివాను తనతన మతాచారపద్ధతుల కనుగుణముగా విధము
గా ఒక్కొక సమయమున యాచారమువారు కలసి ప్ర
త్యేకముగా భోజనసదుపాయము లేర్పాటు కొనవచ్చును.

కావలసిన సమీపమున కొత్తపల్లి అను గ్రామమున నాలు
గు సంవత్సరముల క్రిందట ఒక సంవత్సరము ఈడుగల వ్రా
హ్మణ శత్రువు 7 ఏండ్ల బాలునిచ్చి పెండ్లి చేసిరి. శత్రువుకు
4 సంవత్సరముల ఈడు వచ్చిన వెనుక ఇప్పటికి 4 నెలల
క్రిందట బాలుడు మరణించెను. పిల్ల ఆజన్మాంతము వైద్యము
ననుభవించుచు తాను విధననని తెలియక జీవించుచున్నది. ఇట్టి
గతి ననుభవించు బాలిక లెదురుబడిన భగవంతుని కేతుక.
కన్నులు తెరిగని కాలమున పాలకేనువును పప్పును పాలిచ్చు
చు ఓదార్చుచు తాళికిట్టి ఇంకను జగము తెలియని కాలమున
నరుడు మరణించగ నే పిల్ల నట్టి ఎండగాలికి కష్టములకు వదలి
వేయు బ్రాహ్మణ ద్రోహులను, దైవ ద్రోహులను, లోకద్రో
హులను దైవ మెందులకు సృజించెనో? మన యాచారములం
దైనను 12 ఏండ్ల వఱకు వివాహయోగ్య వయఃపరిమితి యుం
డగా, అంతకు పూర్వమే వివాహము చేసి, బాలికలకు కష్ట
ములను గూర్చుట లోకద్రోహము కాక ఇంకేమగును. అట్టి
బాలికలకు పునర్వివాహము యుక్తమని మతాచార్యులు నిశ్చ
యింపవలెను. అట్లు నిశ్చయింపబడియెడల, మతాచార్యులు స్వ
మత రక్షకులు కాజాలరు, స్వబాతినిధ్యంపకు లగుదురు.

ప్రా.సె.సరు కోడి రామమూర్తి నాయకుగారి నెల 19 వ
తేదీని భీమవరములో తమ ప్రదర్శనములను ముగించి నరసా
పురమునకు పోవుచుండగా, మముదవల్లి గ్రామమునందలి వీరేశ
లింగకవి సమాజమువారు కొందఱువారినిదారిలో నెరుక్కొని
తమగ్రామమున కాహ్వానింప నాయకుగారు అచ్చటికిపోయిరి.
మముదవల్లి గ్రామమున కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారి మంకిర
మున సమాజమువారు నాయకుగారికి అభినందనపత్రము నొ
సంగిరి. నాయకుగారు బాతీయవిద్యనుగూర్చి యుపన్యసించి
సమాజమున కొకతీరుపా నీయ వాగ్దానముచేసిరిని తత్సమాజ
కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

గంగాజిల్లా టెక్నాలిజీలోకా పలాసగ్రామ విలే
ఖరియొక్కట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఈనెల 23వ తేదీని బ్రాహ్మ
ణతత్వాలలో "పల్లిసమ్మిళితో" సభజరిగినది. టెక్నాలి మంద
సాలకునకుమ ఒకలోయర్ నెకండరీ పాఠశాలను స్థాపింప
వలెననియు, ప్రతిగ్రామమునందును ఆయుర్వేద భగ్నవి
కిత్తాలయమును, భద్రపుస్తక భాండాగారమును స్థాపింప
వలెననియు తీర్మానించిరి. పాఠశాలకొరకు పలాస గ్రామ
స్థులుచిత్తుమగ స్థలము నొసకదమని చెప్పిరి గాన పలాస
యందే లోయర్ నెకండరీ పాఠశాలను స్థాపింపవలె ననియు
నిశ్చయింపబడినది.

ఓరియంటల్ సోఫులు

హిందూదేశ శిల్పకళాచాల అనుకూలమైనవి.

మంచి వేసంగి సోఫులు, వట్టి వేల్ల నూ నె
సోఫులు, మల్లెపూల సోఫులు, బహులు సోఫులు,
కూసుబెల్, బియాముడు, లవండరు సోఫులు.
వివరములకు ఈక్రింది అడ్రెసుకు వ్రాయుము.

ఓరియంటల్ సోఫు ఫ్యాక్టరీ,

గోయబగన్, కలకత్తా.

730

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గోవాలో జిల్లా అంబాజిపేట పోస్టు కృష్ణరామకు
వెదపూడి గ్రామములో 8 మంది విద్యార్థులచే ఈ నెల 8 వ
తేదీని గ్రామ పునోద్ధ్వనకొరకు అజ్ఞతపు నారాయణమూర్తి
గారి ఆధిపత్యముక్రింద సుగుణసంఘమని యొక సంఘము
స్థాపింప బడినది.

రాబోవు నాల్గై నెల 1 వ తేదీన జిల్లా పరిషత్తులో
మద్రాసు గ్రామమునందలి స్వస్థమ మనోరంజనీవల్లభాలయ
వాసికోళ్ళను గూడిన పాసిసర్వోత్తమ గావుగారి ఆధ్య
క్షుల క్రిందను, స్వద్యామయిన సభ వాదాల నివాసధాని
గారి ఆధ్యక్షత క్రిందను జరుగును.

కృష్ణజిల్లా పూర్వ గ్రామమునందలి ఇన్స్పెక్టిలు
నెకండరీ పాఠశాల 12 మందియు క్రిందటనే స్థాపింపబడిన
ప్రభుత్వమువారిచే రికర్మైజు చేయబడినది. ఇది యంతయు
పాఠశాల విచారక సంఘాధ్యక్షుని యొక్కయు, ప్రధానోపా
ధ్యాయుని యొక్కయు ప్రయత్నఫలమని యొక విశేషి
వ్రాయుచున్నాడు.

ఈనెల 10 వ తేదీని కవిరాజ శ్రీసాధ కృష్ణమూర్తి
కాశ్రిగారి ఆధ్యక్షులక్రింద ఏలూరు లాలూకా కైకరంగ్రామ
మునందలి ఆంధ్రభాగ్యతి పుస్తకభాండాగార ద్వితీయవాసి కో
ల్సము జయప్రదముగ జరిగినది. అనివైది జగన్నాథకాశ్రి
గారు కొన్ని పద్యములను చదివి భాండాగారోద్దేశమునుగూర్చి
యుపన్యసించిరి. ఆధ్యక్షుల కళిందనములతో సభముగి నెను

ఏవితాలూకా వెద కల్లేపల్లి వాస్తవ్యులగు మరాఠీ
కొదాలి వెంకయ్యపంతులుగారు ఈ నెల 7 తేదీని పగలు
11 గంటలకు స్వస్థులయిరి. వీరు దేవకోట, నూజివీడు
సంస్థానములందు భ్యాతితో నుద్యోగముఁ జేసియుండిరి. వెద
కల్లేపల్లిలోని పాఠశాలలు, పోస్టాఫీసు మున్నగువాని స్థాపనకు
వీరే కారకులు, వీరి దైవభక్తిని, ప్రజాసేవను చూచి వీరిని
“చిన్న రామదాసు” గారని పిలుచుచుండువారు.

ఈవత్సర మేప్రియర్ 1వతారీఖున తెనాలిలో సరస్వతి
నిలయము వారిచే తెనాలి కేంద్రపాఠశాలల సబ్ అసిస్టెంట్
టుఇన్స్పెక్టరుగారివలన జరుపబడిన పరీక్షయందు మద్రా
బసర పున్నయ్య నాగుబోయిర నాగభూషణం తాడిబోయిర
శ్రీరాములు గార్లకు ప్రథమ ద్వితీయ తృతీయ బహుమానము
లాసంగబడినవి. యలవర్తి వెంకటసుబ్బయ్య, కూచిపూడి;
నాగుబోయిర నరసయ్య, కొలకాపూరు; వీరలకు ప్రత్యేక బహు
మానము లీయబడినవి.

పాలూరునందు గల చామలయ్య యను గ్రామజీవ
యత్సవము 8 సం. రముల కొకపర్యాయము జరుగుచుండును.
ఈ సంవత్సరము జరిగిన యుత్సవము ఈ నెల 12 వ తేదీని
జరిగినది. మట్టుపట్ల గ్రామములందు యనేకులు వచ్చిరి. ఇది
మానున రథముపై 70 అడుగుల ఎత్తునకు కట్టి దానిమీద
సెక్ మనిషిని కూర్చుండజేట్టిరి. ఈ యుత్సవము పాలూరు
జమీందారు గారి యాదరణచే జరుపబడినదని యొక విశేషికుడు
వ్రాయుచున్నాడు.

బర్హాలలోని ఎత్తుగడిలో ఎత్తిస్వామిలవారను వారు
న్నారనియు వారి ప్రభావవీశేషమున చుట్టుప్రక్కల గ్రామ
ములందు జేరికొలది జనులు వారినిజూడ వచ్చుచుండుననియు
ఈజనులకు భోజనవసతులు, పశువులకు మేత మున్నగువాని
కొరకు, రాజాపురం వెదపోతేప్ప, ముక్కన్న అనువారు
ఏర్పాట్లుచేసి విశేషభక్తము చేసిననియు, ఈనెల 14వ తేదీని
వారి యింట ఒకలగ్నము జరుగగా వారు వీరలకు అన్నదాన
మును విరివిగా చేసిననియు ఒక విశేషి తెల్పుచున్నాడు.

అగిరిపల్లిలోని శివరామకృష్ణ పుస్తకాలయమునకు మ
దుపల్లి కృష్ణయ్యగారు స్కాందపురాణమును మదుపల్లి గురు
నాధురీగారు భవిష్యపురాణమును యంధూరు వేంకటసుబ్బ
య్య వెంకటప్పగార్లు కూర్మపురాణము, వామన పురా
ణములను యంధూరు రంగయ్యగారు బ్రహ్మపురాణమును
యంధూరు కాశయ్యగారు బ్రహ్మాండపురాణమును జాలూరు
ముత్తయ్యగారు సారదపురాణమును ఒసంగిననియు వీని విలువ
ఇంచుమించుగా 70 రూ.లుండుననియు ఇదివఱకే పుస్తకాల
యమునకి పురాణములు గలవనియు ఒక విశేషి వ్రాయు
చున్నాడు.

అమెరికను విద్యాలయములు

గురుశిష్య సంప్రదాయము

యుద్ధ శిక్ష.

అమెరికానండి ఆ. నారాయణరావుగారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

ఇక్కడి గురుశిష్య సంప్రదాయము గ్రహింపవలయు నన్న మీ కొంత మన ప్రాచీనపద్ధతిని హృదయస్థము చేసి కొనవలసియున్నది. వ్యాకరణము, వేదాంతము, తర్కము మున్నగు శాస్త్రములను కాకిపోయి 10, 15 యేండ్లు అధ్యయనము చేసివచ్చిన మనపండితు లేరీతియందురు? ఒక కొవము లేదు. ఒకగర్వములేదు. ఒక మర్మములేదు. ఈ మహావిద్యాంశులు తమ విద్యకొటివై జాత్రు వాత్సల్యమును పరికిలింపును. అది పితృ వాత్సల్యము. మన ప్రాచీన విద్య యొక్క ఆదర్శము సంపూర్ణమైనది కాకపోయినను, కొంత వఱకు విద్యార్థుల స్వసహాయశక్తిని, ఆత్మగౌరవమును పోషించినదని చెప్పటకు సందియము లేదు. తెల్లములు, కొరదాలు, నిలుచుండ తెట్టుటలు, జరమానాలు, సస్సెండు చేయుటలు మున్నగు భీభత్సపద్ధతులవైన కాదు. గురుశిష్యుల పరస్పర వాత్సల్యము సమభావములవై ఆధారపడి యుండినది.

అమెరికను విద్యాలయములలోని పండితుల స్వరూపము సరిగా గ్రహించుటకు మీరు వై భావములను అన్వయము చేయవలసి యున్నది. నాలుగు నెలలనుండి యొక పండితుని పరికిలము చేయుచున్నాను. ఒక్కటే వేదము. ఒక్కటే తైత్తిరీ. కయస్సు 50 సంవత్సరములు. కెనడా దేశము జన్మ స్థానము. అర్థ శాస్త్రమును, పదేండ్లు కాబోలును చికాగో విశ్వవిద్యాలయమునందును, అర్థ శతాబ్దములవిద్యాలయము నందును అధ్యయనము చేసి పిమ్మట విశాఖా ఖండవంతయు సంఘాతము చేసి వచ్చినాడు. పేరు డాక్టరు మెక్సర్నెక్. ఈయన యొద్ద నేను రెండు విషయములను కొలిచి చదివియున్నాను. ఒకటి కళకసానుదారులకు నిర్మలు, రెండవది గ్రామములలోని సాంఘిక జీవితావధి. మేము క్లాసుగదిలోనికి తరుచుగ గలిసి పోవుచుండుము. గుర్రముదర్శకు పోవుటతోడనే తాము మా కంటే ముందుచదివి, మాకు తెలుపుతేరది నిలువజును. లోపలికి బోయి తనవర్సకాదు మా కుర్చీలను సరిగా సద్దియించును మేము కూర్చుంటుంటే నతరువాత తాను కూర్చుంటుండును. ఒకరింత ఆలస్యముగా వచ్చినయెడల మాత్రమాపణ కోరును. ఈయన మాకు గురువు కదా? పర్యవేక్షకారి కదా? అర్థ శాస్త్రాభివృద్ధి అధ్యక్షుడు కదా? అయినను, ఎవరనులేది నిలువజును. “గుడ్డుమాన్చిగు సాటి ఆరే” అని కీర్ణముతీయరు. సాతము ప్రాచీనము కావలసిన నిమిషమునకు రానియెడల విద్యార్థులు లేచిపోవుట మామూలు. లేదా, రెండవమాను నిమిషమును వేచియుండుటయుజరుగు. శాలోపుగ జరుగు రణగొణధ్వనికి మితిలేదు. పాటలు, పద్యములు, సంగీతములు, సాహిత్యలేచువులు. ఒకటి కాదు, సర్వము. ఒకరు కాన్సె ఎనుటివచ్చిరాదికి చాదికూరు మందును, ఇంకొకరు మెంతమెంతో వేసియుండును - నుటి యొకడు కునికిపాట్లు నడుచుండును. ఇంకొకటియు లిస్సాగ్ర నూచకముకాదు - ప్రతివ్యక్తికి అంతిస్నాతంత్ర్యము కలదు. ఇంతలో పండితుడు మెల్లగా, విషయముగా, నత్తయి వచ్చును. వచ్చినాడని విద్యార్థులు తమ సంభాషణములను విడువరు. లేచి నిలువజుదురా? లేదు, ఈవిధముగా సాతము ప్రారంభ మగునవట సాగుచునే యుండును. సాతము ప్రారంభమైన తరువాత మాత్రము చప్పుడు ఉండదు. ఇక్కడ గురువునకు శిష్యునకు భేదములేదు. విద్యార్థియొక్క ఛాయయే గురువు. గురువు యొక్క ఛాయయే విద్యార్థి. వాతశాల కానిడు, దేవాలయము కానిడు, సంఘము కానిడు, గృహము కానిడు, వీని యన్నిటి యగున ప్రపహించ జేవ వానిని ఒక్కటియే. అదియే ఉద్వేగసోలత్సాహము. విద్యా విధానము విద్యార్థియొక్క ఆత్మగౌరవమున, కృత్రిమ తంత్ర్యమును, ఆత్మప్రకటనమును, స్వసహాయమును, పోషింప గో అరట ఉత్తమపాఠ లక్షణము వికసించజాలదు. స్వపరిపాలనముగల రాజ్యములందు, రాష్ట్రాధ్యక్షమునకును పౌరధర్మ మునకును, భేదములేదు. అట్టిభేదముగల భేదములందు, విద్యానిధానము రాష్ట్రాధ్యక్షమునకు లోబడియుండును. స్వపరిపాలనముగల భేదములందు, ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకు భేదములేది భేదములందు, గురువునకు శిష్యునకు, రాష్ట్రమునకు వ్యక్తికి,

పాదశాలకు విద్యార్థికి, భేదములేదు. కాబట్టి విద్యార్థులను జూచిన గురువులకు కను. గురువులను చూచిన విద్యార్థులకు దయ. ఇక్కడి కొన్ని ముఖ్యసాతములు యదవచనన యని ప్రత్యేకముగా లేవు. దేశవిషయవిచారణయే పెద్దసాతము. ఈకోజున కారాగారముల సంస్కరణ విచారణ. తేపు భార్యాభర్తల కలహముల గూర్చియు, ఎడబాటును గూర్చియు విచారణ. ప్రస్తుతము జన్మకుల నణగదొక్కు విచారణ. పెద్ద పెద్ద పండితులు సాధారణముగ తాముబోధించు విషయముల కొకపరక గ్రంథము నిర్మామింపను - అవిషయమునకు సంబంధించిన అనేక గ్రంథములను పుస్తక భాండాగారము నందుంచి వానినిచదువ గోరెదరు. తాము వానినిన్నిటిని చదివినాడము నుపన్యసించురు. విద్యార్థులు చదివినది లేనిది తెలిసికొనుటకు, చదివిన యంశములను వ్రాసిచూప గోరెదరు. ప్రతిదినము వ్రాసికొని వచ్చినసంగతులనుగూర్చి జరుగు చర్చయే సాతము. అధ్యయనము నెలకొనసాగియైన వ్రాతమాలికనుగు సరిక్ష జరుగును. ప్రశ్నోత్తరములమాలము, చర్చమాలముగ వ్రాతమాలమున విద్యార్థియొక్క ఆభివృద్ధిని సులభముగా పండితుడు గ్రహించును. గురువుయొక్క పని సిద్ధాంతమును, భార్యవత్సమును తెలియజెప్పట. గురువు పూర్వాచారప్రియులై, విద్యార్థులు తాతశయులు ధరింపనక్కరలేదు - సంస్కర్తయైన విద్యార్థులు తేమ తేమ ఆచివప్పట్లు కొట్టనక్కరలేదు. అనేక విషయములందు గురుశిష్యులకు భేదముండును. శిష్యుడు తన ఆభిప్రాయమును తిరస్కరించి నాడని గురువుపగ బూసడు. జరిమానావిధింపడు. పాదశాలనుండి తొలగింపడు - పరీక్షకు పంపుట మానదు. శిష్యుని కల్పనాశక్తిని, స్వతంత్ర విచారణను సర్వవిధముల పోషించి, అభివృద్ధికి ధంగకరములైనవానిని మాత్రమే ఖండించును. విద్యార్థియొక్క ఆత్మగౌరవమును కృత్రిమ తంత్ర్యమును బలపఱచుటయే గురువుయొక్క ధర్మము. అదియే సత్యస్వరూపుడును, దేశబాంధవుడును నగు పండితునివిధ్యక్తకార్యము. ఇక్కడ పరీక్షయ నెడి భయంకరముగ పెద్దజాతిరయొకటిలేదు. ముడుపులులేవు. కావకలులేవు. ఆత్మహత్యలులేవు. ప్రతిదినము పరీక్షయే ప్రతివారము పరీక్షయే. తుపాకులు కిరంగులు, బల్లెములు పుచ్చుకొని ఒక్కొక్క విద్యార్థి కొక్కొక్కరు చొప్పున కావలికాయుటలేదు. ప్రశ్నలకాగితముల నిచ్చి గురువు వేడలిపోవును. తరువాత నెరలి కర్మము వారిది. నేను కాలీఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయమునందుండగా, ఎఫ్. ఏ. జూనియరు విద్యార్థులకు రసాయనశాస్త్రమునం దొక పరీక్ష జరిగినది. వీనియందు కొందఱు విద్యార్థులవ్రాత ఒక్కొక్కటిగా నుండి గురువునకు అనుమానము కలుగ జేసినది. కొందఱు పక్కనానినాటినుంచి వ్రాయక పోలేదు. ఇందునైన గురువు చేసిన పనియేమిటి? మీరందఱు రెండుసంవత్సరముల వఱకు పరీక్షకు రాగూడదు, అని పలకవిన వ్రాసి పెద్దధర్మ ప్రసంగముచేయలేదు. మూలకక తిరిగి చదివినట్టి ప్రశ్నల నిచ్చి నవ్వినాడు! అందఱు నవ్వినారు! ప్రతి పెద్ద విద్యాలయమునందును నచట విద్యార్థులచే నిర్వహించబడు తైలికపత్రికలు మానవత్రికలు చాలఉండును. గురువు రెండు కాలతయూర్తయైనను, నెండు దాక్షిణ్య హృదయులైనను గంత తప్పజేసినారా పత్రికలలో వారు నూతన చిత్రికకకకకకక. ఎంత వ్రాసినను గురువులకు కోపమా! లేదు. బహుశః వీరు కోపమునంతయు చంపుకొని యుండురు. విద్యార్థులలో నెరలి మీదవైనను గోప మేదియైన వచ్చినపుడు వానిని విద్యార్థుల పంచాయతీయే చూడవలె యుండునని ఉపాధ్యాయులు కాదు.

ఇక్కడ దోరణనమువారి విద్యాలయము లన్నిటి యందును, విద్యార్థులు విధానముగా యుద్ధ శిక్షణము బొందవలసియున్నది. విద్యార్థులయొక్క పెద్ద బ్యాంకు ఉండును. ఆరాష్ట్రముయొక్క బావులూ ఆరాష్ట్రపు కాలేజి పూలముయొక్క చిన్నాము. ఆయుధములను దాచి యుండుటపై పెద్ద ఆయుధాగారము కూడ నుండును. కాని, నిన్నటిరాత్రి మాకాలేజి విద్యార్థులు తమ యుద్ధ విద్యావైపులమును శత్రువులమీద గాఢ మిత్రులమీదనే చూపుకొనిరి. ప్రతిసంవత్సరము ఎఫ్ ఏ జూనియరు వారికిని సీనియరు వారికిని పెద్ద ద్వంద్వయుద్ధము జరుగును. ఈక్లాసులకు వైరమెక్కువ. ఇదిగాక జూనియరు విద్యార్థులను చూచిన తక్కినవారికి నిర్లక్ష్యము. ఎందుకని? వీరందఱు క్రొత్తవాని. అందుచేత వీరికి నిర్బంధమును విశేషముగ గలవు. తుదకు లోలోపల రంగులు అగ్ని ఒక్కసారి ప్రవ్వెల్లును. అని నిన్నటి రాత్రి రిగంటలకు ప్రారంభమై 2 గంటలవఱకు రంగులుయే యుండినది. ఇరుపక్షముల సయదానకంపలంబు యుండినది.

పట్టణములో నివసించుచుండిన వా రందఱు కోలాహల ధ్వనులు చేయుచు, విద్యాలయ ప్రదేశమును సమావేశమైరి. కొందఱు చిన్న కత్తులు, కత్తెరలు, త్రాళ్లు, పక్షములు పుచ్చుకొని వచ్చిరి. నుటికొందఱు మోటారులతో వచ్చిరి. అక్కడ నుండి చూచుట, జూనియర్ల సీనియరులను, సీనియర్ల జూనియరులను వట్టి కొల్లుకొనసాగిరి. సాధారణముగా నొకడు నేల బడునా? పడులోగా ఒక కేకవేసి చుటియొకడు సహాయమునకు వచ్చును. ఇట్లు ఏపక్షమువారి సంఖ్య అధికమును, బలవంతమును అగునో వారు మిగిలినవారిని నేల బడ చేసి కొమ్ములమీద గూరుచుండి కాన్సెలేటులు బిగించి బురద గుంటలలోను, కాలువలలోను వేయుసాగిరి. కొందఱిని చెట్లకు నట్టిరి. కొందఱిని పొదలలో వేసిరి. కొందఱిని బీధులలోని కీడ్చివేసిరి. కొందఱిని మోటారు బండ్లచక్రములకుగట్టి బాధించి ఇది సామాన్యమైన కలహముకాదు. బహుశః ముతొదను, పరాక్రము మతోడను, అడ్డాను మొక్క గౌరవముతోడను గూడినది. అందువలననే నేటలకు తీవ్రమైనగాయములు తగిలినవి. తలలపగిలినవారు కొందఱు, చేతులువిరిగినవారు కొందఱు మోకాళ్ళు పుండ్లుపడినవారు కొందఱు. అనేక అంగవైకల్యములు! విద్యార్థులలోనే వైద్యులు నన్యసింపచున్నవారును, రెడ్ క్రాసుపరీక్షనిచ్చినవారును కలరు - వీరు డెబ్బలు తగిలిన వారికి ఉపచారముచేసినారు. తీవ్రముగా గాయములు తగిలిన వారిని వైద్యాలయములో బడవేసిరి. అగలుయుద్ధము నేను నివసించుచున్న ఇంటిలో జరిగినది. ఇది కేవలము ముట్టడియే.

నేనున్న మేడలో 20 వుంది అమెరికను విద్యార్థులు కలరు. వీరుబయటకు పోకుండు మెల్లగా ఇంటిలో గూరుచుండిరి. ఈసంగతి మిగిలినవారికి తెలిసి మామేడలో ప్రవేశించి వీరిబయట కీన్సుకొని పోవుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ వార్త మాస్నేహితులకును తెలిసి, వారు లోపలికి రాకుండజేయుటకు కావలసిన ప్రయత్నములు సాగించిరి. చచ్చిపోని తొట్టలలోనిసి సిద్ధముచేసిరి. మెట్లవైకి రాకుండ పెద్దచక్కులు, తలపులు, బల్లులు, అడ్డుమువేసిరి. పరుపులను, నేలపఱచు ఏమగుడ్డలను చీపుల్లనుమీద బడవేయుటవై వానిని ప్రోగుచేసిరి. కిటికీలద్వార మనుష్యులను కావలిపెట్టిరి. ఇంతలో నూరునూరుబడేబడిమంది వచ్చి మామేడ చుట్ట వేసిరి. వీరును నిచ్చెరలు, త్రాళ్లు, కత్తులు, కత్తెరలు పుచ్చుకొని అన్నిటికి చయాలై వచ్చిరి. ఈకత్తెరలు జాట్లు కత్తిరించుటకును, కత్తులు అడ్డుము వచ్చు త్రాళ్లును కోయుటకును, త్రాళ్లు శత్రువర్గము వారిని కట్టి జేయుటకును అని ఊహింప వలయును. ఇంటిలోపలివారును, ఇంటి వెలుపలివారును అంగణ యుద్ధ విధ్య నభ్యసించుచున్న వారే. లోపలివారు రక్షణ మార్గము నవలంబించిరి. బయటివారు ముట్టడివేసిరి. ఈముట్టడి ముందు నుండియు, వెనుకనుండియు, ప్రక్కనుండియు సాగించిరి. ముందున్న వారు మెట్ల మీనుగ త్రోసికొని వచ్చుటకును, వెనుక వారు ప్రక్కవారు, నిచ్చెరలవైకుండి కిటికీలలో దూరి వచ్చుటకును మొదలు పెట్టిరి. అంతట ముందున్నవారు, వీధివానాండి ఒక పెద్దగుంపుగా వచ్చిరది. వచ్చుటతోడనే నేడవైన వాన్సెలను చీలిక చచ్చి గుమ్మరించిరి. ఈ చచ్చి గుండుకంటెను కీలముగా నుండినది. కొంతసేపు చచ్చి పనిచేసినది కాని ఆ గుంపు నిట్టి భయపడవారా? లేదు. ఒకరు వెనుకకొ గొర్రె చుట్టికొడుకవచ్చి గూడవ సాగిరి. నీరు తోడిపోయెటచే నిగిని పుంపులు, పురులుమీద వేయసాగిరి. పుంపులు మనుష్యులను నిలుపునా? నిలువాలి తమచు చెక్కులూని చెప్పునాదాసాని. చెప్పునూ గ్రేములు అవునా? వారసంఖ్య అధికముగా నుండుటచేత క్రమముగా మెల్లకొనసాగిరి. మెట్లమీది చాదిని క్రియికితోసినారు. నుటి కొందఱిని బడతెలుతెసి నిలలమీద బొదవారు. దానికిని భయపడలేదు. ఇక చేయుమార్గ మేమున్నది? అంతట ముట్టియుద్ధము ప్రారంభమైనది. ఈలోపుగ నెరదో యొకడు, అమెరికను బావులకు గట్టి మేడవైకుండి నేలకాచుచుండి ఒక పక్షమును పట్టుకొని వైకిప్రాకీ కోవలప్రదేశంబు నివసించు లన్నటిని ఆర్పివేసినాడు. తరువాత చీకటిలో భేదములేకుండ క్రిందబడి పొర్లినారు. ఈసంగతి యిట్లుండగా కిటికీలద్వార కదలనూడును. ఆక్రమణము ఒక కేంద్రకాలము నిలిచి సామాన్యముగా వీరు పిడుగువంటివారు. నిచ్చెరల నెక్కి వచ్చుచున్నవారిని నేల ద్రోసియు, కొట్టియు, గుద్దియు, ఏమో వానికి చేతివైన గోల చేసినారు. కాని ఏమియు పనికిరాలేదు. వీరుచీకటి అడ్డుమును పగులగొట్టి లోపలకువచ్చిరి. వచ్చి, వీరములు వెలిగించి, ఎఫ్-ఏ జూనియరులను పట్టిరెక్కలు నెరుకుట మిగిలిన బాగుటకు లాగుకొని పోయిరి. అక్కడ క్రిందబడవేసి కాళ్ళను బండ్లు చిరి. పిచ్చుట కాళ్ళను మోవగొట్టి పక్ష ఒకముద్దలవేసి, నూరంబూరగొట్టి పోయిరి. కొందఱిని గూరలలోను కొందఱిని గూరలలోను రిక్ కాలువలలోను పడవేసిరి.

రాష్ట్రములను ప్రత్యేకముగా నేర్పాటు చేసినపుడు ఇండియా దొరతనమువారు వానితో స్థిరముగా కంప్రొమైస్ చేసి అందు కొనలేదు. 3 సం॥ రములు అనుభూతును మొకపద్ధతిమీద ఈ రాష్ట్రములతో కంప్రొమైస్ చేసికొని యుండిరి. భూమి, నీటిపనులు, స్థావర ఆదాయము, వృత్తిపనులు, నీటిలో సగభాగమును, ముక్తపదార్థములమీద వచ్చు నాదాయమును (Excise Revenue) 4 వ భాగమును మాత్రము తాము గ్రహించి మిగిలిన యాదాయ పంతులము రాష్ట్రముల యభివృద్ధి కొరత వదలివేసిరి. మామూలుగ నితర రాష్ట్రములతో నిండియా దొరతనమువారి కంటే కంప్రొమైస్ పద్ధతి ప్రకారము ముక్తపదార్థములమీద వచ్చు నాదాయముతో సగభాగము మాత్రమే తాము గ్రహించుచున్నారు. కాని నై మూడు రాష్ట్రముల నుండియు నాల్గవభాగమే గ్రహించుటవలన వానికి చాల లాభము కలుగుచున్నది. ఒక్క బీహారు రాష్ట్రమునకు పలు కంప్రొమైస్ పద్ధతి ఆచుటలో వచ్చి 3 సం॥ ముందు సుమారు 75 లక్షల రూపాయలు మిగిలియుండినను, కనుక బీహారును ఇండియా దొరతనమువారు ఎన్ని రిధునుల సదుపాయములను చేసి యుండో చూచుచును తెలిసికొగలము. మొట్టమొదట 3 సం॥ లకు చేసికొనిన కంప్రొమైస్ 1915 సం॥ మాన్చి తో సమాప్తి పొందినది. అప్పు డితర రాష్ట్రములతో వలె నె యామూడింబతో కూడ స్థిరముగా నేర్పాటులను చేసికొనవల యునని ఇండియా దొరతనమువారు తలచి యుండినను, యుద్ధ సమయముననే మొకటివద్దతి ప్రకారమే 1916 సం॥ యేప్రిల్ మాసము వరకును అచిలుబున నుట్టు తీర్మానించిరి. తరువాత గూడ యుద్ధము ముగియవలయునని 1911 సం॥ యేప్రిల్ వరకు ముట్టుకు నేటివరకును మొకటి వద్దతి ప్రకారమే ఆరు లు జరుగుచున్నది. ఇన్ని విధములవచ్చిన ఆదాయముతో బీహారు తన యవసరములను గడుపుకొనుచున్నది. బీహారు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ విడదీయని కాలముందు అందు పనులు ఆయున ద్రవ్యము కొంతవరకు బంగాళీయందుగూడ ఖర్చు పడుచుండెను. నాటినుండి బీహారు దేశాదాయమును వ్యయ మును మెరుగుచు నేయున్నది. అది ప్రత్యేక రాష్ట్రము గా నేర్పడిన ప్రథమ సం॥ గా ముందు ఆదాయము రూ॥ 26885000 లు; 1917 సం॥ యేప్రిల్ మొదలు 1918 యేప్రిల్ వరకుకును 31602000 రూ॥లు ఆదాయమును బట్టెను ప్రకారము మదింపు చేయబడినది. కడచిన సం॥ రం॥ ఆదాయ ము 31740000 రూ॥లు. కనుక యైన సరవత్సములలో రాష్ట్రపు ఆదాయము 50 లక్షలు పెరిగినది. ముందు సం॥ గా మునుకు ఖర్చు గూడ ఎక్కువని లెక్క చేయబడి యున్నది. ఇది 34073000 లు. దీనికి కారణము ముందు సం॥ రం॥ బీహారు ముందు పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడవలసి యుండుటయే, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచిన మొదటి సంవత్సరముందు గవర్నరు మొదలగు వారి జీతములకు గాను 1254000 లు రూపాయలు వ్యయమయినది. 1915-16-సంవత్సరముందు ఈ సంఖ్య 1350000 లు వరకును పెరిగినది. వ్యయము మెరుగుచున్నను, ఆదాయము కూడ మెరుగుచుండుటవల్లను, గ్రాంటు నిల్వ మొత్తము 2 కోట్ల రూ॥లుండుటవల్లను, దానిలో నుండి పయకము వ్యయముచేసి కొనుటకు పిలుకలుగుచున్నది. ఇట్లు ఖర్చు చేసికొనగా బ్రస్తుత ముమిగిలి యున్న నిల్వ 11500000 రూ॥ గలవు. బీహారును రాష్ట్రదొరతనమునకు సంబంధించిన ప్రతీష్ఠాపన లన్నియు మొదటి సంవత్సరమునుండే నిర్మించియుండలేదని తెలిసికొన వలసియున్నది.

ప్రతీష్ఠాపన యైనను నెలకొల్పుటకు ముందు దాని నేసేలు మీద నేర్పరుపవలయునో తెలిసికొనవలయుగదా! దీనికి కొంత కాలముపట్టును. ఈ ప్రకారము 1915-16 సంవత్సరముందు గాని బీహారును హైకోర్టు నేర్పరిచియుండలేను. కొలది మాసములలో విశ్వవిద్యాలయము స్థాపితమగును. ఈ చరిత్రవలన తేగుపట్టి విషయమేమనగా బీహారు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ చేయుటవలన వ్యయము పెరిగినను, ఆదాయము కూడ మెరుగుటవలనను గ్రాంటు నిల్వ సామ్యు బీహారు కవనరమునుబట్టి అధికముగనిచ్చి యుండుటవలనను ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన ఒక్కడమ్మిడియైనను పన్ను అధికముగ విధింపబడి యుండలేదని స్పష్టమగు చున్నది. యుద్ధమువలన నితర రాష్ట్రములందు వలెనే నడటం గూడ పన్నులు కొంతవరకు పెరిగియుండవచ్చును గాని ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన నెంతమాత్రమును గాదు. ఈ విధముననే ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన ఒక్క డమ్మిడి యయినను పన్ను హెచ్చరని స్పష్టముగను చైర్యముగను చెప్పవచ్చును. మన రాష్ట్రము యొక్క అంతల సహాయమున ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన క్రొత్త పన్ను లెంత మాత్రమును అవసరములేదని మరియొక వ్యాసమునందు ఋజువు చేయ యత్నించగలము.

అమెరికానుండు మద్యపానము. అమెరికానుండి మా ప్రత్యేక విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఒక్క రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు మద్యపానమును పూర్తిగా నిషేధించిరి. ఈ రాష్ట్రమునందు కల్లు సారాయి మున్నగు నివాచేయ ద్రవముల నమ్ము గుర్రముల తేవు యునైటెడ్ స్టేట్స్ రాష్ట్రములలో ఒక్క రాష్ట్రమే సంపూర్ణముగా నిషేధించింది. యుద్ధము ముగియవలసిన ఇండ్లందును, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములను పూర్తిగా మద్యపానమును నిషేధించును. హిందూ దేశమునం దిది నిషేధింపబడదు. మద్యపానమును హిందూ దేశమునందు నిషేధింపవలెను. మద్యపానము ఇండ్లందుకు పనికిరానియడల, హిందూ దేశమున సంఖ్య నుండే పనికిరాదు. ప్రజలు నివాచేయ ద్రవములను పానముచేసి, పానై శృణాతిని హిందూ దేశమున రాగూడదు. హిందూ దేశమునందును మహా సర్పల వారు మద్య పానము నిషేధమును గొప్పయు మహావోదేశమును సలుపవలెను. (ఆ. నా.)

ఆంధ్రమునందు కొంత ప్రావీణ్యము గలిగి అందరి చేత ననుమదింపబడును 11 ఏట మరణించిన క్రొవ్విడి చక్రపాణి యను బాంసుదేవత ఈ నెల 20 వ తేదీన భీమవరం తాలూకా సరిపట్టి గ్రామమున చక్రపాణి పుత్రక భాండా గారమని మొక గ్రంథాలయము స్థాపింపబడెను. పుణ్యం లీ గ్రంథాలయమునకు 200 పుస్తకముల సమితిగా నుచ్చరి. దీనికి క్రొవ్విడి చక్రపాణి రావు గారవ్యవహారము. కార్యకర్తలను ఇతర కోరికలను నిర్వహించుచుండిరి. క్రొవ్విడి చక్రపాణి గారు 25 రూ॥లును పూర్ణ రామచంద్ర య్యగారు (పుల్ల) 2 రూ॥లును గాంధీగారి భాయవలయు మొదలగు గ్రామస్థులలో కొందరు సం॥ రమునకు రిమాంబకు తక్కువ కంటే పంచుకొను నేరిరి. వేగేన్నీ కుబ్జరాజు గారు గోల్లపట్టణము; సందన జార్జి చక్రపాణి పటమును నొసంగిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము-పన్ను లభయము.

ఆంధ్రులకు ఆంధ్ర రాష్ట్రమువలన వచ్చుచేస్తున్నంత రములలో రాష్ట్రమువచ్చిన ఖర్చు నధికమై క్రొత్తగా పన్నులు విధింపవలసి వచ్చుననియు, అది రయితులకెంతయు కష్టముగ నుండుననియు ఒక వాదము. ఈ వాదమును ఎంత గట్టవ గలవో విచారించవలసియున్నది. సందన్నము లన్నిటిని బాగుగ విమర్శించుమేని అట్టిపన్ను లెంతమాత్రమును అవసరములేదని తెలియగలదు. ముందుముందు బీహారు రాష్ట్రములయొక్క నిదర్శనములన నీవిషయమును విచారించుము. అదివల కనగా 1905 సం॥ నుండి ఈ బీహారు రాష్ట్రము వచ్చిన బంగాళీ రుతో కలిసి యున్నది.

బీహారు ఒరిస్సా దేశములను ప్రత్యేకముగా విడదీసి యొక రాష్ట్రముగా నేర్పాటు చేయవలయునని 1911 సం॥ ముందు ఇండియా దొరతనమువారు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము 1912 సం॥ యేప్రిల్ మాసమునందు రాష్ట్రముగా నేర్పడెను. ఆస్సామకు రాజధాని కలదు. బంగాళీయునకు రాజధాని యు రాష్ట్ర సంబంధముగ ప్రతిష్ఠాపనలను కట్టవలయును అనికడలేకలవు. ఒక బీహారు, ఒరిస్సా రాష్ట్రములకు మాత్రము రాజధానియు రాష్ట్ర సుబాధానగు ప్రతిష్ఠాపనలను, ఆ రాష్ట్ర సంబంధముగ కట్టవలయును విస్తరవలసి యున్నది.

మన దేశమునందు రాష్ట్రదొరతనముల వారి యధికము నందు కాశ్యపముగా కొంతసామ్యు నిల్వగాంచును: 1912 వ సం॥ యేప్రిల్ వరకు ఆదాయము రూ॥ 95700000 లు. ఇందు బంగాళీ దేశపు ఆదాయము 56835000, బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రముల ఆదాయము 26885000 అస్సామ రాష్ట్రము 12198000. ఈ వరుసనను ఆ రాష్ట్రములను మామూలు భాగములుగ విభజించి నపుడు క్రొత్తగ విధించు పన్నుల వలనరాతేరు. 1912 సం॥ రమునకు పూర్వము ఆ రాష్ట్రము నందములలోనున్న సిమ్మపద్ధతుల ప్రకారమే యీ ఆదాయ ము వచ్చినది. మొత్తము నిల్వసామ్యును మామూ రాష్ట్రములకును పంచి వెట్టుటయందు ఇండియా దొరతనము వారు ఎట్టివద్దతి నవలంబించిరో తెలిసికొనుట యవసరము. రాజధాని మున్నగువాని నిర్మించుటకుగాను బీహారునకు అధికముగా భనముకావలసి యుండునను కారణముచేత ఈ నిల్వ సామ్యునందు చాలమొత్తము బీహారునకొసంగబడెను. 5 కోట్ల 68 లక్షలపై చిల్లర ఆదాయముగల బంగాళీయునకు 1 కోట్ల 68 లక్షలపై చిల్లరపందివెట్టి, 2 కోట్ల 68 లక్షల పయి చిల్లర యే ఆదాయము కలిగిన బీహారునకు గూడ సుమారు 1 కోట్ల 80 లక్షల పయి చిల్లర పంచివెట్టియుండిరి. ఇంతేగాక యీ భాగమును మామూ రాష్ట్రములకు నేర్పరచుటకు విశేష భన వ్యయము కావలసి యుండును, గనుక ఇండియా దొరతనమువారు ప్రత్యేకముగా ఆ సంవత్సరము మామూ రాష్ట్రము లకును మొత్తము మీద 7 లక్షల 92 వేల పానులు లేక 11880000 రూ॥ల ప్రత్యేకము గ్రాంటుగా నిచ్చి బీహారు రాష్ట్రమున క్రొత్తగ కొన్ని ప్రతిష్ఠాపనలను నిర్మించవలసియుండుటచే ఈ గ్రాంటు అవసరముగూడ బీహారునకే ఎక్కువగా నుండెను. ఆ కారణముననే, గ్రాంటులో సగముకన్న నధికభాగము 7022000 రూ॥లపై చిల్లర బీహారున కివ్వబడెను. సాధారణముగ బీహారునకు అప్పుటిలో అవసరమున కట్టడముల కను వ్యయమును ఇండియా దొరతనమువారే భరించుచు న్నారు. బీహారును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ చేసినపుడు దాని వంతు సుమారు 20084000 రూ॥లపై చిల్లర అయియున్నది.

ప్రతి సంవత్సరము రాష్ట్రములందు వసూలుచేయబడు ఆదాయములో కొంతభాగము ఇండియా దొరతనము వారికిని, కొంతభాగము ఆరాష్ట్రముల దొరతనములవారికిని చెందుచున్నది. రాష్ట్రాదాయము అనేక కాఖలనుండి వచ్చుచున్నది. అటవికాఖలనుండి వచ్చు నాదాయము సంపూర్ణముగా రాష్ట్ర దొరతనము వారి కే చెందుచున్నది. కాని స్థావర ఆస్తుకము నుండి వచ్చు నాదాయము నందు సగ భాగము రాష్ట్ర దొరతనమువారి నీ మిగిలిన సగము ఇండియా దొరతనము వారికిని చెందుచున్నది. ఈ విధముగ నే యితర కాఖల నుండి వచ్చు నాదాయమును గూర్చియు నేర్పాటు గలవు. ఈ సందర్భమున ఇండియా దొరతనమువారు రాష్ట్ర దొరతనము వారికి ప్రత్యేకముగ కొంతవరకు స్థిరముగ కంప్రొమైస్ చేసికొని యున్నారు. దీనికే (Quasi permanent contracts or provincial settlements) అనిపేరు.

ప్రకృతము, చెరువుల బొంబాయి మున్నగు ప్రాతరాష్ట్రములతో ఇండియా దొరతనము వారికి అట్టి కంప్రొమైస్ గలవు. ఏదేనియొక కాఖనుండి యొకరాష్ట్ర దొరతనము వారికి అధికముగ వచ్చు ఎక్కువ ఆదాయము వచ్చునపుడు దాని లాభమును ఇండియా దొరతనము వారితో పంచుకొనవలసినదే కాని సంపూర్ణముగా తామే యనుభవింప గూడదు. కనుక బంగాళీయు, బీహారు ఆస్సా

ము రాష్ట్రములను ప్రత్యేకముగా నేర్పాటు చేసినపుడు ఇండియా దొరతనమువారు వానితో స్థిరముగా కంప్రొమైస్ చేసి అందు కొనలేదు. 3 సం॥ రములు అనుభూతును మొకపద్ధతిమీద ఈ రాష్ట్రములతో కంప్రొమైస్ చేసికొని యుండిరి. భూమి, నీటిపనులు, స్థావర ఆదాయము, వృత్తిపనులు, నీటిలో సగభాగమును, ముక్తపదార్థములమీద వచ్చు నాదాయమును (Excise Revenue) 4 వ భాగమును మాత్రము తాము గ్రహించి మిగిలిన యాదాయ పంతులము రాష్ట్రముల యభివృద్ధి కొరత వదలివేసిరి. మామూలుగ నితర రాష్ట్రములతో నిండియా దొరతనమువారి కంటే కంప్రొమైస్ పద్ధతి ప్రకారము ముక్తపదార్థములమీద వచ్చు నాదాయముతో సగభాగము మాత్రమే తాము గ్రహించుచున్నారు. కాని నై మూడు రాష్ట్రముల నుండియు నాల్గవభాగమే గ్రహించుటవలన వానికి చాల లాభము కలుగుచున్నది. ఒక్క బీహారు రాష్ట్రమునకు పలు కంప్రొమైస్ పద్ధతి ఆచుటలో వచ్చి 3 సం॥ ముందు సుమారు 75 లక్షల రూపాయలు మిగిలియుండినను, కనుక బీహారును ఇండియా దొరతనమువారు ఎన్ని రిధునుల సదుపాయములను చేసి యుండో చూచుచును తెలిసికొగలము. మొట్టమొదట 3 సం॥ లకు చేసికొనిన కంప్రొమైస్ 1915 సం॥ మాన్చి తో సమాప్తి పొందినది. అప్పు డితర రాష్ట్రములతో వలె నె యామూడింబతో కూడ స్థిరముగా నేర్పాటులను చేసికొనవల యునని ఇండియా దొరతనమువారు తలచి యుండినను, యుద్ధ సమయముననే మొకటివద్దతి ప్రకారమే 1916 సం॥ యేప్రిల్ మాసము వరకును అచిలుబున నుట్టు తీర్మానించిరి. తరువాత గూడ యుద్ధము ముగియవలయునని 1911 సం॥ యేప్రిల్ వరకు ముట్టుకు నేటివరకును మొకటి వద్దతి ప్రకారమే ఆరు లు జరుగుచున్నది. ఇన్ని విధములవచ్చిన ఆదాయముతో బీహారు తన యవసరములను గడుపుకొనుచున్నది. బీహారు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ విడదీయని కాలముందు అందు పనులు ఆయున ద్రవ్యము కొంతవరకు బంగాళీయందుగూడ ఖర్చు పడుచుండెను. నాటినుండి బీహారు దేశాదాయమును వ్యయ మును మెరుగుచు నేయున్నది. అది ప్రత్యేక రాష్ట్రము గా నేర్పడిన ప్రథమ సం॥ గా ముందు ఆదాయము రూ॥ 26885000 లు; 1917 సం॥ యేప్రిల్ మొదలు 1918 యేప్రిల్ వరకుకును 31602000 రూ॥లు ఆదాయమును బట్టెను ప్రకారము మదింపు చేయబడినది. కడచిన సం॥ రం॥ ఆదాయ ము 31740000 రూ॥లు. కనుక యైన సరవత్సములలో రాష్ట్రపు ఆదాయము 50 లక్షలు పెరిగినది. ముందు సం॥ గా మునుకు ఖర్చు గూడ ఎక్కువని లెక్క చేయబడి యున్నది. ఇది 34073000 లు. దీనికి కారణము ముందు సం॥ రం॥ బీహారు ముందు పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడవలసి యుండుటయే, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచిన మొదటి సంవత్సరముందు గవర్నరు మొదలగు వారి జీతములకు గాను 1254000 లు రూపాయలు వ్యయమయినది. 1915-16-సంవత్సరముందు ఈ సంఖ్య 1350000 లు వరకును పెరిగినది. వ్యయము మెరుగుచున్నను, ఆదాయము కూడ మెరుగుచుండుటవల్లను, గ్రాంటు నిల్వ మొత్తము 2 కోట్ల రూ॥లుండుటవల్లను, దానిలో నుండి పయకము వ్యయముచేసి కొనుటకు పిలుకలుగుచున్నది. ఇట్లు ఖర్చు చేసికొనగా బ్రస్తుత ముమిగిలి యున్న నిల్వ 11500000 రూ॥ గలవు. బీహారును రాష్ట్రదొరతనమునకు సంబంధించిన ప్రతీష్ఠాపన లన్నియు మొదటి సంవత్సరమునుండే నిర్మించియుండలేదని తెలిసికొన వలసియున్నది.

ప్రతీష్ఠాపన యైనను నెలకొల్పుటకు ముందు దాని నేసేలు మీద నేర్పరుపవలయునో తెలిసికొనవలయుగదా! దీనికి కొంత కాలముపట్టును. ఈ ప్రకారము 1915-16 సంవత్సరముందు గాని బీహారును హైకోర్టు నేర్పరిచియుండలేను. కొలది మాసములలో విశ్వవిద్యాలయము స్థాపితమగును. ఈ చరిత్రవలన తేగుపట్టి విషయమేమనగా బీహారు ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ చేయుటవలన వ్యయము పెరిగినను, ఆదాయము కూడ మెరుగుటవలనను గ్రాంటు నిల్వ సామ్యు బీహారు కవనరమునుబట్టి అధికముగనిచ్చి యుండుటవలనను ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన ఒక్కడమ్మిడియైనను పన్ను అధికముగ విధింపబడి యుండలేదని స్పష్టమగు చున్నది. యుద్ధమువలన నితర రాష్ట్రములందు వలెనే నడటం గూడ పన్నులు కొంతవరకు పెరిగియుండవచ్చును గాని ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన నెంతమాత్రమును గాదు. ఈ విధముననే ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన ఒక్క డమ్మిడి యయినను పన్ను హెచ్చరని స్పష్టముగను చైర్యముగను చెప్పవచ్చును. మన రాష్ట్రము యొక్క అంతల సహాయమున ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన క్రొత్త పన్ను లెంత మాత్రమును అవసరములేదని మరియొక వ్యాసమునందు ఋజువు చేయ యత్నించగలము.

దేవులపల్లి-స్వామిశాస్త్రి.

పోర్టు సెంటు జారిగజెటు

అయితడే గాన డిప్యూటీ కలెక్టరు జి. కృష్ణస్వామయ్య పంతులుగారు రెండు నెలల పదిహేనులు ప్రీవీలెజు సెలవు తీసికొనిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు పి. కృష్ణరావు పంతులుగారు సెలవు అంతమైనతరువాత దక్షిణ ఆంధ్రాటటు జనరలు డ్యూటీ చేయుటకు వెళ్లుదురు.

డిప్యూటీ కలెక్టరు జె. హుస్సేనుఖాను సాహెబు బహదూరుగారు గంటూరునుండి, జనరలు డ్యూటీ చేయుటకు కర్నూలుకు పోవుదురు.

విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని, పొట్టింగి తాలూకా ఆఫీసులో రెండవ గుమాస్తాగా నున్న నిడదూరి, వెంకటస్వామిని పనినుండి తీసివేసిరి. ఈతడు మరల ప్రభుత్వమువారి సేవచేయుటకు అర్హుడుకాదు.

ఒంగోలు సబ్ డివిజనులో సబ్ డివిజను ఆఫీసు గాను తాత్కాలికముగ మొదటితరగతి నూపరు వై జయగనున్న ఎస్. వెంకటాద్రి నాయుడుగారిని, పి. ఎస్. నరేష్ శాస్త్రి వచ్చువరకు, 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 7 తేదీ మొదలు, 1917 సంవత్సరము, ఫిబ్రవరి 16 తేదీవరకు సబ్ డివిజను గా నుండుటకును, 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 17 తేదీ మొదలు, ఆనెలు డివిజనులో తానున్నంత కాలమును తాత్కాలిక పు సబ్ డివిజనుగా పనిచేయుటకును నియమింపబడిరి.

హుస్సేను బహదూరు ఆఫీసును, మొదటితరగతి ఓ. కరుణీయరును పి. కామేశ్వరరావుగారు, జి. జి. కృష్ణయ్యగారు ప్రీవీలెజు సెలవు తీసికొనిరి; గాన, వారిస్థానమున 1917 సంవత్సరము, మే, 29 తేదీనుండి ఆరవ తరగతి సబ్ డివిజనుగా నియమింపబడిరి.

కళ్యాణదుర్గ నివాసులగు చిచ్చి గంగప్పగారు అనంత పురము తాలూకా సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

బల్లారిజిల్లా హుస్సేను బహదూరు కావరపురు ఆనెండి భీమా రావు పంతులుగారు మొదటివార్డు కన్స్టబులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

భువనపర్తి, ఉప్పలపాటి న్యాయారాయణ రాజుగారు శ్రీరేణురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నేమింపబడిరి.

నిరిగి రామచంద్రరావు పంతులుగారు నంద్యాల తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ముల్గు, వెంకటరెడ్డి, నంద్యాల ఆర్జునుభాద్రుభాను గార్లు ఆత్మకూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

ఇప్పటి ఆవులగడనయ్య పట్నాయకుగారు పొరవూరి పురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

ఎజాపురపు కోదండరావు పంతులుగారు భీమనిపట్నము మున్సిపాలిటీ సంఘ సభ్యులుగా నేమింపబడిరి.

జి. ఆర్. కమలానందము మునల్పూరు, ఎ. సాంబశివ ఆయ్యరు, ఎస్. బానుగార్లు కడప మండలములోని రాయచోటి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నేమింపబడిరి.

కన్నారా మాణిక్యరావుగారు ఒంగోలు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నేమింపబడిరి.

కోలా కేశవరెడ్డిగారు నరసారావుపేట తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

గుడివాడ తాలూకా బోర్డువారు గుడిపతి వెంకట రెలపతి పంతులుగారిని కృష్ణాజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనిరి.

ఎస్. తిమ్మరెడ్డి, మైసూరురెడ్డి, మాదము వెంకయ్య శ్రేష్ఠిగార్లు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు.

నెల్లూరు మండలములోని కందుకూరి తాలూకా బోర్డు వరు ఆర్. దొరస్వామి అయ్యరుగా నుపాధ్యక్షులు.

భొట్ల వెంకటేశ్వరులు గారు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు.

తులసి నరసింహాచార్యులుగారు గుంటూరు తాలూకా బోర్డువారు వై. సు. వై. వెసిరెంటు.

నరసింహాచార్యులు, కలహూరు కి. రాసామి రెడ్డిగారు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు.

విద్యా శాఖ.

మార్కులు అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు ఎ. ఎన్. నారాయణరావుగారు విశాఖపట్టణము రేంజి మార్కులు.

జి. రాసన్న పంతులుగారు పల్నాటిమిడి రేంజి సబ్ అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరుగా పని చేయవలయును.

స్థానిక వార్తలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గు ఛార్జీ, మదరాసు:—ఈకంపెనీ వారు మాదిరికొరకు మేజోడుజలను మాకుబంపిరి. ఇది విదేశములో చేయబడిన మేజోడు శ్రేష్ఠమును దీసిబోవని శిప్పగలము. స్వదేశోద్భవమును ప్రోత్సహించు శ్రేయఃకరమిది తరుణము. ఈకంపెనీ వారికి ప్రోత్సహ మొనగుటకు ఆంధ్రుల గౌరవమున్నాము.

ప్రమాదము:—హంటుబోర్డులో మదరాసు బాంకింగ్ శాఖకు క్రొత్తగా కట్టబడుచున్న యింటియందు పని చేయుచు పకీర్ అను 18 సంవత్సరములవయసుగల నిమ్మ బాతి కూలివాడొకడు ఇటికలను మేస్తున్నప్పుడు అదియందుండగా కాలుజారి 30 అడుగుల ఎత్తునుండి క్రందకుపడెను. తలకు కఠినమైన గాయములు కలిగినవి. వానిని జనరల్ హాస్పిటలుకు పంపిరి.

రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారు:—నేటి కఠిన సెలవులోనుండి రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు పిల్లగారు నేడుదయమున ఎన్. మూస పోలీసుకోర్టులో తమ మేజిస్ట్రేటు ఆధికారమును మరల స్వీకరించిరి. ఇదివర కీపదని యందున్న ఖాకాబహదూర్ బజార్ల సాహెబు బహుద్దూరుగారు మరల జార్జిటవును పోలీసుకోర్టున కేగిరి. మూడవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కామయేడుగారు కూడ ఎన్. మూస కోర్టునకు బోయిరి.

దేశరక్షక సైన్యము.

విచ్చికి నైనిఖలు.

ఈనెల 23 వ తేదీ నాటికి 9 వ దశము నేనాని కార్యాలయమునకు 690 మరణాస్త్రులు చేరినవి.

మండల విభజనము:—గంటూరు 13; విశాఖపట్టణము 1; కోదారి 9; గుంటూరు 19; కృష్ణా 7; నెల్లూరు 5; కడప 1; కర్నూలు 8; బల్లారి 14; అనంతపురము 10; చెన్నపురి 105; చెంగల్పట్టు 22; ఉత్తరాంధ్రా 18; దక్షిణ ఆంధ్రా 6; చిత్తూరు 4; సెలము 11; కోయంబుత్తూరు 21; తిరుచినాపల్లి 132; తంజావూరు 51; మధుర 27; కామనామ 7; తిరునల్వేలి 8; నులూరు 156; దక్షిణ కన్నడము 12; రెంగుళూరు 3; మైసూరు 1; కొడగు 16; తిరువాన్కూరు 1; మత్తవర్తి విభజనము:—త్రావన్కోరు సంఖ్య 394; నాయరులు 68; మొదలియగారులు, పోలీసులు, పిళ్ళలు 92; నాయర్లు, బలిసలు, రెడ్లు 89; భిక్షులు 31; క్రైస్తవులు 26; మహమ్మదీయులు 10; స్థూలు 4; రాజపుత్రులు 2.

మొదటితరగతి 250 మందిని వైద్యులు పరీక్షించుట ముగియగ నేతగిన్న సెల 15 తేదీనుండి ఆధ్వర్యమున ప్రారంభించుటకు తీరుపులు వచ్చినవి తెలియుచున్నదని పి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు మాకు వ్రాసిరి.

వరి చీడ

కోయంబుత్తూరునందలి పశ్చిమ సంస్థాపనముయొక్క సహాయ క్రమశాస్త్రజ్ఞుడు నూతన పరిశోధనల కారణముల వలనను నిమిత్తము ఎల్లవల్లి గ్రామమునకు బోయెను. దానికి భాగ్యమును చీడగొట్టు గొంగళపురుగుని పేరు.

నరసాపురము రేంజినుండి సి. ఎస్. నరసింహమూర్తిగారు రాజమహేంద్ర వరపురేంజికి బదిలి చేయబడిరి.

కోట న్యాయారాయణ గారు నరసాపురము రేంజి మార్కెట్ ఇన్ స్పెక్టరుగా నేమింపబడిరి.

ఎస్. గోపాలముగారు ఏలూరు రేంజికి.

జి. రామచంద్రుడుగారు నెల్లూరు రేంజి మార్కెట్ ఇన్ స్పెక్టరు.

ఎస్. వేరిశాస్త్రిగారు గుడివాడ రేంజి మార్కెట్ సబ్ అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు.

పి. ఎస్. రంగారావుగారు గుంటూరు రేంజికి.

ఆర్. శేషయ్య శ్రేష్ఠిగారు గుంటూరు రేంజికి.

పి. వి. కామేశ్వరరావుగారు బాదిలి రేంజికి.

వి. నరసింహరావుగారు గుత్తిరేంజి మార్కెట్ సబ్ అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు.

పి. పాపారావుగారు గన్నవరము రేంజి మార్కెట్.

డి. లక్ష్మీనరసింహము గారు నెనుగొండ రేంజి మార్కెట్.

పి. నారాయణాచారిగారు కడప రేంజి మార్కెట్.

వివోడినీ గ్రంథమాల

ఈ గ్రంథమాలకు మొదటి అనుబంధమును “వీడపిల్ల” అను చిన్న పుస్తకము మా కార్యాలయము చేరినది. సోమరాజు రామానుజ రావుగారు దీనిని రచించిరి. కథ మిగుల చిన్నదిగా నున్నను, హృదయముగ నున్నది. ఇందు వీడపిల్ల సుగుణములు గణనీయములు. ఆగష్ట్రశ్రీచంతుల యింట బుట్టిననా, కాలవశమున దండ్రుని, భవమున, నోలోయి పరులయింట వాకి బూచ్చుట ఈ పిల్ల మిగుల కష్టపడుచుండ, ఆమె చిన్ననాటి చెలికాడగు నొక రాజువచ్చి యామెను వివాహమాడెను. ఇందలి శైలియే ముఖ్యముగ గమనింప వలసినది. పదకాశ్వాసముచే నొప్పి వచ్చు కార్యముల మూలమున జనసామాన్యమున విద్యావ్యాపకము గానియుట దుస్సాధ్యము. ఇట్టి భావ గీతములు ప్రజాసామాన్యమున విద్యాభిలాష నంకురింపజేయునని మానిష్యతాభిప్రాయము. స్వాభావిక భావములు స్వాభావిక శైలిలో వ్రాయుటవలన చదువరుల కంతయు సుగ్రాహ్యముగ నుండుటయే గాక, వారల మనోవికాసమునకు కూడ కారకము లగును. కావున యిట్టిగీతములు గల పుస్తకములను ప్రోత్సహింపవలసి యిదివరకున్న యిట్టి సారస్వతమును భద్రపరచుట జనసామాన్య విద్యావ్యాపక ఆభిలాషలవిధి. గ్రంథము వెల 6 పైసలు. వలయువారు కార్యదర్శి, వివోడినీ గ్రంథమాల, భద్రాచలము అని వ్రాయవలెను.

గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి జీవితము.

గ్రంథ కర్త రాజా మంత్రి ప్రగడ భుజంగరావు బహదూరు, జమిందారు, ఏలూరు. వెల 0-4-0. ఇదిచక్కని పద్య కావ్యము. పాఠము వ్రాతపాఠమున నడువవలయును. శైలి నాటికి నము. జనసామాన్యమునకు ముఖ్యకము.

రికరెండు గామగపాటి కృష్ణయ్యగారు, పి. ఎం. ఎస్. గారి విజ్ఞాపన ప్రకారము కార్యాలయము నలంకరించినది. ప్రతులు ఉచితముగ పంపబడును. వలయువారు రాజా ఎం. భుజంగరావు బహదూరు, జమిందారు, ఏలూరు అని వ్రాసికొనవలెను.

ఆహారములను నిష్కర్షణ పంచువెట్టుట

లండను, జూలై 26.—గోదావరపురము ఆహార విషయములగురించి ఎక్కువ శ్రద్ధగ పనిచేయుచున్నట్లును ఇంతకంటె ఎక్కువ ఫలమును నికరమున గూడదనియు ఉత్పత్తి విభజన కాలనుందు బాధములను తీయవలసినదనియు నిష్కరించినది వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఆహార పరిశ్రమను సంబంధమున భరణము ఎక్కువ కావునాక దాని నెలకొల్పుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఈ విధమున ఉత్పత్తి చేయుటకు ఎంతకష్టమునకైనా నిమిత్తమువారి కందజేయుటకు కృత్యమునకునో వీరునిచ్చి యుండెను. యుద్ధమునకు భూమ్యుల ప్రాధమ్య శిష్టతీయుచున్నానో, అనలు భిక్షమును బట్టి భరణము దొర్లివెను.

1908 సం. ప్యాసిఫిక్ సముద్రములో జరిగిన అంతోకాకార మగు కేమోగో మాండ్రిట్టహిల అను నామ ప్రాముఖ్యముగ నుండెను. ఈయను విప్లవ 26 వ తేదీన ఆసియాకు ప్రభువుల వెండియాడెను.

లాంబును బాద్రిగారికి స్వాగ్ధానగర పాఠసత్వ మొసంగబడుట.

లండను, జూలై 26:—కుక్లవారునాడు ప్రధాన మంత్రి బాయినుబాద్రి గారికి స్వాగ్ధానగర పాఠసత్వ మొసంగబడును.

టపాలు మునిగిపోవుట.—లండను నగరమునుండి హిం దూదేశము, మెహరాట్రీమియా, సింహళము, మలేషియా, మొదలుగాగల దేశములకు గడవిన మే 29 వ తేదీని పంపబడిన బంగారు రైలురాయిన్న ఆ నెల 31 వ తేదీని పంపబడిన ఉత్తరములు రైలురాయిను సముద్రమున ముంచివేయబడినవి తెలియుచున్నది.

తెంగాలు గవర్నరుగారు పరిచానవసంతముగ 26 వ తేదీని బార్డిలింగునుండి కలకత్తాకు విచ్చేసిరి.

యవై తెచ్చువేట్టులో నున్న అంగ్ల దేశీయులలోని 18, 40 సంవత్సరములకు నడుమవయస్సు కలిగిన పురుషులందరును బ్రిటిషు సేనలో చేరవలెనని నిర్ణయించెదరు. నులూరు, ఆర్కివెలగో, బావు ముచ్చగు ద్వీపములందు పదిలములకు కట్టువ కాకుండ హిందువులున్నారని తెలియుచున్నది.

నవత్యరాది సంచికా వ్యాసలేఖకులకు విజ్ఞప్తి

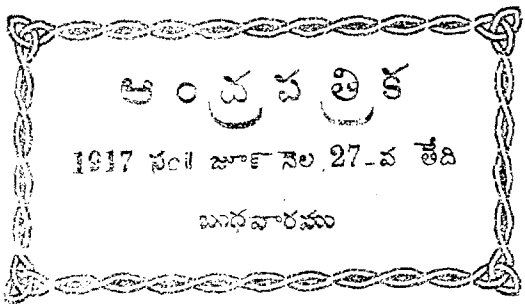
మహాశయలారా!

మావద్ద పూర్వమును చిరునామాలు గలవారందరికిని గౌరవాత్ము మేము సంచికలను పంపినాము. కావున సంచికలొలవరకు అందియుండని వారందరును దయచేసి తమ పూర్వమును చిరునామాలను పంప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

నిబంధనలు. ఆంధ్ర సేవ వార్తలు	2
అమెరికా విద్యాలయములు	3
ఆంధ్రవాత్సలము - పన్నులభయము	4
ప్రభుత్వము జాబ్బి కట్టెట్టు	5
ప్రభావవ్యాసము	
మెయిలు పత్రిక - మాతన సంస్కరణములు	6
వాత్సల-వాత్సలము	7
బిరోహామహాసంగ్రామము	
నిజేశితంత్రవాత్సలు	8-9-10
ఇంగ్లీషు తంత్రవాత్సలు	11-12
కానకపూర్ణ సమస్యలు	13
భారత దేశము	14
ఇండియా దేశపు వత్సలము	15

మెయిలు పత్రిక మాతన సంస్కరణములు.

స్వార్థత్యాగ మొనర్చును వ్యక్తిగాను. అనిబి సెంటుగారి ప్రవాసమునకు ముందు ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు ఆమెపై కత్తి దూసినవి. నిర్బంధావాసము కలుగునంతవర కివి నిదురపోలేదు. ప్రవాసము విధించబడిన పిమ్మట, ఏ కారణముచే నైననో, కొంతవరకు శాంతిని పొంది రాజకీయ విషయములను వేరు దృష్టితో పరికించుచున్నది. హిందూ దేశమున కొనుత్పర్వము మొదలు కన్యాశుమారి వరకును గలిగిన సంచలనమును గమనించుచున్నది. ఈ సంచలన మసాధారణముగ నున్నది. ఇంతవరకును కాంగ్రెసు నాయకులు గొందరు స్వపరిపాలనాదర్శము గలవాడైనను, హామయూలనగనే విముఖత జూపుచుండెదరు. ఈ భేదమును గమనించుచే, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు అభివాదలు మితవాదు లను భేదమును తిరిగి కల్పించి, అనిబిసెంటుగారిని అతివాదులకు గురువుగను, సర్. సింహగారిని మితవాదుల నాయకుడుగను వేరు వేరు వారభించినవి. ఈ మాయలో భారతము లీ సమయమున జక్కికొనక, దేశీయ మహాజనసభయు స్వరాజ్య సమితియు నొక్కటే గమ్యస్థానముతో బనిచేయుచున్నవని తెలిసికొని, స్వరాజ్య సమితి స్వపరిపాలనముపై తన దృష్టిసంతను కేంద్రీకరించినదనియు, దేశీయమహాజనసభ యన్ననో, రాజకీయ సంబంధముగు సము

విషయములనన్నిటిని సమన్వయము జేయుచున్నదనియు, మొకసభకు వేరొకటి అంగంగీభావముతో మెలగుచున్నవనియు, తెలిసికొనిరి. అనిబిసెంటుగారి నిర్బంధము, ఇదివరకు కాంగ్రెసు నాయకులకు స్వరాజ్య సమితులపై గల యలసభావమును, పూర్తిగ దీసివైచినది. రాజకీయకత్తులు సమసి పోయినవి. హిందూ దేశమంతయు నీ క్షణమున స్వరాజ్య నివాదముతో ప్రతిధ్వనింపుచున్నది. మహమ్మదీయనాయకుడగు జిన్నాగారి సమితితో జేరి, పార్సీనర్తకులగు పెటిటు వంశము వారు దీనియందు జేరి, తమ యభిమానమును కార్యరూపమున జూపుటెంతయు జ్ఞానూపాత్రము. అనిబిసెంటుగారితో మతవిషయములలో పోరాటమును జూపిన సంయుక్తవాత్సలకముఖము ఈ తరుణమున ఆమెకు కుడిభుజమై నిలిచినారు. శాధ్యతగల నాయకులగు గౌరవనీయులు పండితుడు మహామోహన మాలవ్య, చింతామణి, మోతీలాలు నైహూగాద్లు స్వరాజ్యసమితులతో జేరి, యకుంతభైరవును గనుపఱచినారు. హిందూవులననేల, మహమ్మదీయులు పార్సీలుగూడ నుత్సాహముతో స్వపరిపాలనముకయి పనిచేయుచున్నారు. వాత్సలభేదము లేక, వంగ, పాంచాల ఆంధ్ర, ద్రవిడ, ఘూర్జర, మహారాష్ట్ర దేశీయులెల్లరియుద్యమముపై గాఢాభిమానమును జూపుచున్నారు. వంగదేశ విభజన సమయమున నుద్భవించిన నవీనజాతీయోద్యమమును బాధ్యత గలవారని పిలువబడుచున్న నాయకులెవరును పార్సీనలేదు. అక్కలమున శాసననిర్మాణ సభికులు తలస్థభావమును వహించిరి. ఉద్యమోత్సాహము జూపినది విశేషముగ విద్యార్థులును తదితరయునకులునై యున్నారు. కాని యీతరుణమున ముందంజ వేయుచున్నది విద్యార్థులు గాదు. గౌరవనీయ సభ్యులును తదితర నాయకులును ముందు నిలువబడుచున్నారు. ఇమ్మహాఫలము అనిబిసెంటుగారి కార్యదీక్షచేతను స్వార్థరాహిత్యము చేతను నిరంతర కృషిచేతను, ఆమెపై భారతీయులకుగల సహజ గౌరవముచేతను, నొనగూడినదని చెప్పవచ్చును. దేశమందంతయు మూఱుమ్రోగుచున్న యీనివాదమును వినుచున్న ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలు మాత్రము బానిచే మోహితులు గాకుండుట యస్వాభావికము. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికయు, మదరాసు మెయిలుపత్రికయు నిటీవలగౌరవనమువారి కొసంగిన హితవచములగుచ్చి వ్రాసియున్నాయి. నిన్న వెలువడిన మెయిలుపత్రికలో స్థానిక స్వపరిపాలనమును గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును జదివిన వారికి, మెయిలు పత్రిక గూడ నిర్బంధపక్షములు ప్రయోజనకరములు గావనియు, ప్రజలయోశయములపై సానుభూతిని జూపి దొరతనము వారు కార్యసాఫల్యమును గావించుట యనసరమనియు, తెలిసికొనినటులున్నట్లు. నిన్న మొన్నటివరకు నిర్బంధపక్షములే శత్రుణ్యము లనుకొనుచున్న యీ పత్రిక నేటిదినము ప్రజల యోశయములతో పూర్తిగ నేకీభవించునని ఏమను అనకొనజాలను. కాని దృక్పథము మారినటుల చిహ్నములు మాత్రము కాన్పించుచున్నవి. మెయిలు పత్రికా వ్యాసమును వేరొకచో ప్రచురించినారము. స్థానిక స్వపరిపాలనమునందు ప్రజలకు నెక్కడుగ స్వాతంత్ర్య మొసంగుట దొరతనము వారి కేకట్టిన భావ్యమని మెయిలుపత్రిక నూచించుచున్నది. దొరతనమువారి యభిప్రాయములను వెన్వెంటనే యీ పత్రిక గ్రహించుచుండుట ఎల్లరికును తెలిసిన విషయమే. అందుచే, నీ వ్యాసములో నుదాహరించిన సంస్కరణములు వెంటనే యమలుగోనికి వచ్చునని యూహించుట కనకాశమున్నది. ఈ సంస్కరణముల నిచ్చుటకు దొరతనమువారు బూనుకొనినటుల గూడ ఈపత్రిక వ్రాయుచున్నది. స్థానికసభల చట్టములను ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి దొరతనమువారు సంస్కరణమును త్వరతో గావించెదరట. ఈ సభలలో ఇనుద్యోగీయులకు పూర్వమును స్వాతంత్ర్యముండునట. ఈ స్థానికసభల యధికారము లంతకన్నను మిక్కుటముగ హెచ్చునట. వాటి కాబడి విషయములలోగూడ హెచ్చువీళ్లు గల్గింపబడునని తెలియుచున్నది. ఈ సభలపై దొరతనమువారి యధికారము బహుస్వల్పముగ నుండును. సహింపరాని యన్యాయములు జరుగుచున్నగాని, దొరతనమువారు స్థానికసభా కార్యములలో జోక్యము పుచ్చుకొనరు. తాముకాబోవులన్నిటిలోను నుద్యోగీయులు కాని వారినే యగ్రాసనాధిపతులుగ నియమించెదరు. వీరినుండియే, జిల్లాబోర్డుల కగ్రాసనాధిపతులు నియమింపబడుదురు. వీలగునంతవరకు అగ్రాసనాధిపతుల నియామకము ఎన్నిక మూలముననే గావించబడును. జిల్లాబోర్డులకు ఉద్యోగులుకానివారిని అధిపతులగ నియమించుట శ్రేయస్కరమని ప్రజలనేకవత్సరములనుండియు ఆందోళనము జేయుచున్నారు. నేటికియందోళనము ఫలించుకాలము వచ్చినదని మెయిలుపత్రిక వాకొనుచున్నది. స్థానికసభలకు ప్రజాసామాన్యమునకు ప్రారంభవిద్యను విరివిగ నొసగుటకై, విశేషధనమును వెచ్చించుట కధికార మొసగబడుచున్నది. ఇట్టిపనిని దొరతనమువారు పూనినయెడల, ప్రజలలో కొంతవరకు తృప్తి గలుగుట నిశ్చయము. స్వరాజ్యాందోళనము మిక్కుటముగుచున్న యీదినములలో దొరతనమువారు స్థానిక స్వపరిపాలనా విషయమునం దైనను ప్రజలకెక్కుడు అధికార మొసగుట కొంతవరకు సంతసమే. ఈయధికారము ప్రజలకు చిరకాలము క్రిందటనే లభింపవలసి యుండెను. ఇట్టి స్వల్ప సంస్కరణములతో ప్రజలు సంతృప్తిని నొందెదరనుట కల్ల. నిన్నటిదినము మేము వ్రాసినటుల, ఆర్థిక వ్యయము ప్రజా ప్రతినిధుల చేతి కొసంగిన గాని సంతృప్తి గలుగదు. కాని దొరతనమువారు శాంతి పథములను ద్రొక్కుచున్నందులకు వారి నభినందింపుచూ, త్వరతో స్వపరిపాలనమునకు శాశ్వతముగు బునాదులను వైచుట పాలకపాలితుల యయోగ్యత ప్రేమానుబంధమునకు తోడ్పడునని దొరతనమువారికి నివేదించున్నారము.

సంగ్రహము

సంగ్రామరంగమున రుత్రమండలి వారికి విజయసూచకము లెక్కుడుగ గాన్పించుచున్నవి. జర్మనీవారి యుచ్చదశ గడచిపోయినదని యిప్పుడు సంతోషములేకుండ జెప్పవచ్చును. రుస్సా పరివర్తన మారంభించగనే, జర్మనీ యవకాశము జూచుకుని రుస్సాపై బడి వెన్వెంట్రెను వత్తినము దైనను స్వాధీనపరచికొను ననియు, లేనిచో పైన్య మనంతను వచ్చిమరంగమునకు దెచ్చి తీవ్రముగు పోరు నైనను నెల్పుననియుసంగ్రామశోభిష్కలగు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికయు మరికొన్ని పత్రికలును జెప్ప నాంధించినవి. సంగ్రామవార్తల బంధు నెల్లరకు యీ సిద్ధాంతము నిజముగా వచ్చునని భావించినది. కాని జర్మన్యవశమున యీ యభావముచే జర్మను లెట్ల భలమును బొందజాలక పోయిరినిలండను టైముస్ పత్రికాభిప్రాయము నేటి వార్తలలో గాన్పించుచున్నది. ఈ యభిప్రాయము

సత్యమనుట తెంతమాత్రమును సుదియములేదు. ఇకముం దెన్నటికిని జర్మనీకి యిట్టి యవకాశము దొరకుట దుర్లభము. రువ్వనులతో సంధిగావించ వలయునని చేసిన యత్నములు విఫలము లయినటుల జర్మను సాంఘిక నాయకుడే యెప్పికొని యున్నాడు. వచ్చి కురంగమున జర్మనుల యవస్థాందన శక్తి యును గుంటుయే గాక, వాణివరకు జయించిన ప్రదేశములను వరుసగ బోగొట్టుకొనుచున్నారు. ఈ ప్రదేశములను తాము బుద్ధి పూర్వకముగ వదలివేయిమనియు, యుద్ధతంత్రమున నిది యొక భాగమనియు జెప్పవచ్చును. యుద్ధతంత్రమే యయినచో, యాతంత్ర ఫలితములు వెంటనే గాన్పించక పోయినపుడు, యది యజయముచేటు స్పష్టము. సోము, అకను యుద్ధములలో విస్తీర్ణమును స్థలమును బోగొట్టుకొనిరి. ఏమిగట్టును సంతరించుకొనజాలక పోయిరి. అందుచే జర్మను నైస్వమునకు యాచుట్టు ప్రక్కలను నింప నిక లేకపోయెను. చింతకాలమున చేసిన యవస్థాందనములో, మెనిసిస్సును పోగొట్టుకొనిరి. స్థలము మాత్రమే గాక యాసంకత్యరారంభమునుండియు 70,000 జర్మనులు ఖయిదీలుగ బట్టుకొనబడిరి. 500 ఫిరంగులను అంగ్లేయులు దీసికొనిరి. అనేక మరఫిరంగులను గూడ జర్మనులు బోగొట్టుకొనిరి. 3 లక్షల మంది శత్రుసైన్యకులు నిహయలయిరి. ఇప్పుడు తెన్ను పతనమును అంగ్ల ప్రభుత్వం నైస్వము ముట్టడింపుచున్నది. దానిని సంతరించుట జర్మనీవారికి దుర్లభముగు చున్నది. గ్రీసుసమస్య పరిష్కరింప బడినగాని మిత్రముడ లికి చిక్కదీరదని యిదివరకు ప్రాసియున్నాము. గ్రీసురాజగు కాక్రావెల్తురుగారు ఉద్రేకములయిరి. వారి కుమారుడగు అలెగ్జాండరుగారు సింహాసనము నధిష్టించిరి. మంత్రిమండలియనె తనపదవికి రాజీనామా యొసగిరినయ్య, నెలిజాలాసు యావదవిని ప్రేమించుచున్నది. నేటి తింతి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అందుచేత, గ్రీకు సమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కరింప బడినదని తెలుపుటకు సంతసముగలమున్నది. ఇటలీరంగమున ఆస్ట్రీయకుల ప్రభుత్వములేదు. రుష్యావారు బ్రూస్లాఫ్ గారి యాజమాన్యము క్రింద సంగ్రామమును సాగుచున్నది. తెలియచున్నది. ఉన్నత పులు చాలక సార్వభౌమత్వోపాధి జర్మనీవారికి నైర్దుభ్యము సంభవించు సూచనలకడకున్నవి. ప్రాన్సుదేశమునకు ఏప్రిలు ముదలు యంతరకును రెండులక్షలయేబదివేలవరకు జర్మను నైస్వమున నష్టములు గలనని ప్రభుత్వము మదిపు వేయుచున్నాడు. మది పులలో కొంత పొరబాటు లున్న వనకొనినను, జర్మను జర సీకి ఎక్కువగు నున్నదనుటకు సాధ్యమయితేను, ఆ తర్వాత యుద్ధవనములచే, బ్రిటీషువారి కడల కాక పోక లాగిపోలేదు. హిందూదేశపు సరిహద్దుల యొద్ద అక్కడ మోటుబాతులవారు అంగ్ల సైన్యము చేతికింపబడుచున్నారు. కాని అక్కడ పోరాటము యొకను కొన్నిదినములుండుటల గను పడుచున్నది. మిత్రముడలి యొకర్వనలసిక కార్యభార మింకను యధికముగనున్నను, వాకి విజయము సంప్రాప్తించు సూచనలు స్పష్టముగ గనుపడుచున్నవి. జర్మనీవారికి యీదేశతయారంభించినది. వారు సంధిపై గావించిన పన్నుగడలు వ్యర్థమయినవి. సంగ్రామమును విజయానంతరము వరకు జరుపుట నిశ్చయము. ఈ సూచనలవల్ల మనకై ప్రజలు వేచియున్నారు.

దేశరక్షక సైన్యము

ఈ సైన్యమున జేరుటకు భారతీయులు యీ నెల 18 వ తేదీవరకును 1279 మంది దరఖాస్తుల బంపినటుల ప్రకటించబడినది. 23 వ జూను వరకు చెన్నపురి రాజధానిలోని దరఖాస్తుల సంఖ్య 690. అందులో ఆంధ్రజిల్లాలలో సంఖ్య 82 మాత్రమే. ఆంధ్రజిల్లాలలో కెల్ల గుంటూరుజిల్లానుండి నెక్కుడు దరఖాస్తులు వచ్చియున్నవి. గుంటూరుజిల్లాలోనుండి 19, బళ్లారినుండి 14, గంజామునుండి 13, అనంతపురమునుండి 10, గోదావరినుండి 9, కృష్ణానుండి 7, నెల్లూరునుండి 5, కర్నూలునుండి 3, విశాఖకట్టామునుండి 1, కడపనుండి 1, దరఖాస్తులు పంపబడినవి. ద్రవిడదేశములో నిందుకు గూర్చి యుత్సాహము హెచ్చుగనున్నటుల గను పడును. తిరుచనాపల్లినుండి 132, తంజావూరు నుండి 51, మలబారునుండి 156, దరఖాస్తులును బంపబడినవి. దక్షిణదేశమున ఆవిభిసెంటు గారి ప్రోత్సాహమిందుకు కారణముయ్యుండవచ్చును. ఆంధ్రదేశము యీ విషయమున వెనుకంజవేయుట బాగుగ లేదు. నిర్బంధపు టుత్తరువులచే ఈ విషయమును ప్రజలు నిరుత్సాహపడినను, ఈ యుద్యమమును జయప్రదము జేయుభారము మన పై నున్నది. స్వదేశమును రక్షించుకొనుటకన్న పవిత్ర కార్య మెన్నియును లేదు. ఇదిగాక నిదుర పోవుచున్న శౌంధ్రప్రతాపములను తిరిగి ప్రబోధించుట యాంధ్రులకు అత్యవసరము. ఈ యవకాశమును ఇప్పుడు బోగొట్టుకొనిన, తిరిగి యిట్టి యవకాశము లభించుట దుర్లభము. ఆంధ్రనాయకులు ఆంధ్రదేశమునందు సంచారము జేసి యవకులలో విర్యాగ్నిని ప్రజ్వలింప జేయుట యవసరమని సూచించుచున్నారము.

జాతులను బట్టిచూచిన బ్రాహ్మణుల సంఖ్య యందరికన్న నెక్కుడుగ నున్నది. బ్రాహ్మణుల సంఖ్య 304. మొదలియారులు, పిల్లలు, నాయకులు, చెట్టియారులు గలసిన సంఖ్య 135. యోధుల సంఖ్యలో గూడ బ్రాహ్మణుల సంఖ్యయే హెచ్చుగ నున్నది. జప్తిసుప్రతిక బ్రాహ్మణేతరులకు దేశరక్షక సైన్యములో జేర బురికొల్పుటచే ఆ సభుమునకు కొంతవర కుపకారము చేయ గలదు.

(౦) భుపేంద్రనాథ బానుగారు.

వీరు హిందూదేశ ప్రభుత్వపు కార్యదర్శి గారి సభలో సభ్యులుగ నియమింపబడిరిని నిన్నటి దినమున తెలిపియున్నాము. వారి నియామకము భారతీయులకు సంతసము గలిగించుట నిశ్చయము. వారు కాంగ్రెసువాయకులు. ప్రజాపక్షవాదులు. సామాజ్యతాసన నిర్మాణసభలో వంగదేశ ప్రతినిధులు. వీరినియామకమును మైప్పు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక గూడ ఆమోదించినది. వీరిని వెంటనే ఇంగ్లండునకు వెడలవలయునని దొరతనమువారు కోరియున్నను, ఆగష్టునెల మధ్యకాలము వరకును తాము పయన మగుటకు నిలువదని వీరు దొరతనమువారికి తెలియబరచినారు. వీరినియామకము భారతీయుల పురోభివృద్ధికి చోప్పునని విశ్వసించుచున్నారము.

(౦) మెలకాడు సమావేశము.

మెలకాడు సమావేశము: — ఈ నెల 23 తేదీ జూన్ నెల 9 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రతిక లందు ఈ సమాజము గూర్చి జెడ్డి అయినది. తెలవాడు బ్రహ్మజ్ఞానసభ కార్యదర్శియగు కమ్మగంటల కంఠవరాధీశ్వరశాస్త్రి సభలు గావించుచు గ్రామస్థులకు ప్రసంగింపి, మయ్య ప్రసిద్ధి డెంటు పదవులప్పుడు ప్రతిగ్రామమునందు బ్రహ్మజ్ఞాన సభలను ప్రసిద్ధిపరచుచున్నారు.

బీసెంటు ప్రవృత్తులగీడు.

లక్ష్మణపుర యసమ్మతి. ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతికాభిప్రాయము. లక్ష్మణ, జూన్ 25:—లక్ష్మణపుర యసమ్మతి సభను గూర్చి చెప్పించు “ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—“ఇది ఒక యాందోళనము యొక్క స్వభావమును గుర్తించుటలో సుకష్టము పొరబడిన నాపారపాటును నిర్దుష్టము చేయవలయును. బీసెంటుగారి నిర్బంధవాదానికివలన కొలదియంది తక్కువ స్థితియందుండు భారతీయులలో మాత్రమే యశాంతిగలవని దొరతనము వారు పడిన యభిప్రాయము సాధారణ జరిగి సంగతుల బట్టి చూచిన తప్పు దభిప్రాయముగ మాంనది. తాబట్టికంటే టికి మూడే కాళ్ళని ఆయనలంబనను నింక ననుసరించుటలో నిండుకయు తెలివితప్పించదు. హైందవుల యభిప్రాయమును మాత్రము గమనించిన ఆసీతుకీందవ్యవస్థయను గల భారతీయులందఱును చెన్నరాజధాని దొరతనవారి చర్యకు యసమ్మతి నతివిస్తాముగ నెన్నుచున్నాడు.

అటుల యసమ్మతి గనబరచిన పునఃపునఃదేశము లే. వారితో మన మనేకవత్సరములనుండియు గలసి మెలపి యున్నాము. వారితో మంచి సోదరభావమున జీవించుట మనము దలంచుచున్నారము. అట్టి సమయమున వారి ప్రయత్నముల విషయ మెవరించుటయో మనమో తపోనీ, ఒకటి! భారతీయుల రాజ్యాంగ స్వాతంత్ర్యము నణచివేయువలయునను యుద్ధములో దొరతనమువారుచేయు చర్యలలో బీసెంటుగారి నిర్బంధవాదానికి యొకటిని వారు తలచుచున్నార బరిగనంగతి యదికాదు. యుద్ధమునల హైందవుల యెడల మన సానుభూతి విడిచింది అభ్యర్థి మెంపింది గాని తగ్గలేదని దొరతనమువారు విశేషముగ వారు తెలియబరపలసి యున్నారు. ఇటీవలబరిగిన యక్రమములనల భారతీయులు కలత మెంకిరి. అందుచే దొరతనము వారు తమ నిరంకుశాధికారముల విడచివెట్టుటయే గాక యాధ్వానంతరము వారు హిందూదేశమునం దెట్టి మార్పుల ప్రదేశపెట్టునను దియు తెలియగోరుచున్నాడు. అటుల చేయుటలో కష్టమేమియు మామ గన్పించలేదు. అటులచేయ నిరాకరించుట సులభతరమగుట తప్ప నం దేమియు గన్పడులేదు.

మధ్యరాష్ట్రీయుల యసమ్మతి. నాగపూరు, జూన్ 26:— నేటిదినమున గొ.లగు సర్. వి. కె. బోసుగారి గృహమున జాతీయసభా స్థాయి సంఘమువారు, మధ్యరాష్ట్ర రాష్ట్రీయ సంఘమువారు గలసి మదరాసు దొరతనమువారు ఆవిభిసెంటు ప్రవృత్తులకు విధించిన లక్ష యక్రమములను తమ యసమ్మతిని దెలుపునిమిత్తము మధ్యరాష్ట్రీయుల స్వాతంత్ర్య సభా సమావేశ దినమును నిశ్చయింప నెంచి, రాజపు ఆదివారమునాడు, బొంబాయిలో సభ జరుప నిశ్చయింపబడినది. గొ.లగు ఎ. వి. బోషిగారు సభాధిపత్యమును వహించును.

వంగదేశ మహమ్మదీయ సంఘమువారి యసమ్మతి.

కలకత్తా, జూన్ 26:— వంగదేశ మహమ్మదీయ సంఘమువారికొకసభ గావించి యందు మదరాసు దొరతనము వారు బీసెంటు ప్రవృత్తులకు గావించిన లక్షకు తమ సమ్మతిని తెలుపుచు నిక్రింది తీర్మానమును జేసిరి. “మదరాసు దొరతనము వారు గావించిన ఈ పనికి విశేష యసమ్మతి నాచరణపూర్వకముగ గావించు నిమిత్తమి సంఘసభ్యులలో చోమురాలు లీన జేరవారలు వెంటనే చేరవలసిన దనియు, సామాజ్య సభయందును, రాష్ట్రీయ తాసన సభలయందును ఎన్నిక మాడమున నియోజితులైన సభ్యులందఱును వెంటనే తమ పదవులకు రాజీనామా నీయ నీ సభవారు కోరుచున్నాననియు తీర్మానించిరి.

ఇండియా మంత్రిగారి సభ:— హైందవ సభ్యులు— ఇండియా మంత్రిగారు తమ సభయందు మూడవ హైందవ సభ్యునిగా మా. భూషేంద్రనాథ బానుగారిని నియమించిరి. రాజా సర్ దలజీతు సింగుగారికి కార్మికదేశపు మంత్రిపదవి లభించినందున రాజాగారు తమ సభ్యత్వము రాజీనామా నిచ్చిరి గాన ఆపదవికి సర్ ప్రభు శింకరవట్టిగారు నియమింపబడిరని నిన్నున తెలుపబడినది. బానుగారిని తక్షణమే బయలుదేరి ఇంగ్లాండునకు రమ్మిని యాజ్ఞా పోవంగిరి. కాని తాము ఆగష్టు మాసాంతమున గాని కలకత్తా నగరమున విడుదలమి బానుగారు చెప్పిరి. 25 ఆగష్టున ఆదితీయగారి స్థానమున నియమింపబడి ఆగష్టు అమావస్య భాగవారుగూడ ఆగష్టు మాసమునం బయలుదేరి వెళ్ళునని తెలియచున్నది. ఇప్పుడు బానుగారిని అమావస్య గాథ ఇండియా మంత్రిగారి సభలో భాగవతి సభ్యులుగా నుండును.

బిరోపామహాసంగాముము

బ్రిటిషువారు లెన్సును ముట్టడించుట

ఆరు నెలల యుద్ధము - టైము పత్రిక వివరణము

టైము పత్రికాజీనామా - వెనిజలసుగారు మంత్రివర్గము నేర్పరుపనుండుట.

(0)

స్పెయినులో విషమ రాజకీయవస్థ - బ్రిటను హాల్లెండ్లముల మైత్రి భంగమగుట

(రైటరు ఏజన్సీ.)

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, జూన్ 25:—బ్రిటిషు అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—లెన్సును వైర్యభాగమున గత రాత్రి మేము విజయము సాధించితిమి. సాచెజానాది ప్రాంతమునం దలి రణరంగమున 1½ మైళ్ల ప్రదేశము నాక్రమించితిమి. ఈ ప్రాంతము కీర్త్య భాగమున మొకశత్రు దాడిని తరిమి వైచితిమి. విన్నటి దినమున భూరమైన వైమానిక యుద్ధము జరిగెను. 6 విమానముల క్రిందికి నడచితిమి. 5 విమానముల నేలకు తేలిమి వైచితిమి. మా మానములలో 5 కనిపింపకున్నవి.

వైమానిక దాడి మరణములు.

లండను, జూన్ 26:—12-వ తేదినాటి వైమానిక దాడి వలన 91 పురుషులు 25 స్త్రీలు, 42 పిల్లలు మృతిచెందెనని యు, 222 పురుషులకును, 10 స్త్రీలకును 100 పిల్లలకును గాయములు తగిలినవనియు ముద్రాలయ సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

ఆరుమాసముల యుద్ధకథనము.

ఆరుమాసములనుండి జరుగుచున్న యుద్ధమును గురించి యుద్ధరంగముండున్న టైము పత్రిక విశేషముని యభిప్రాయములను క్లుప్తముగ నిట్లు ప్రకటించుచున్నది:—జనవరి, ఒకటవ తేదీ మొదలు బ్రిటిషువారికి కలుగుచున్న విజయములచే మి త్రమండలి వారికి ఉత్సాహము కలుగుచున్నది. సోము ఆంక యుద్ధములందు బ్రిటిషు వారు చాలదినములు పోరుటచే జర్మనులు చాలవరకు రణరంగమును వదిలిపోవలసి వచ్చినది. విమా కొండ గూడ బ్రిటిషువారి స్వాధీన మాయెను. వసంత ఋతు వన జరిగిన యనంతరము వలన మైన్స్ ను విజయము క లిగినది. బాగ్దాదును స్వాధీనము చేసికొంటిమి. మెసపోపేయి యాలో నున్న తురుష్కపైర్వములను నలుమూలలకు పార తోలితిమి. టైగ్రిసుపై భాగములను చొరబడితిమి. సిరేయి నుండి తురుష్కలను పలాయనము గావించితిమి. మున్నెనైరుం డెత్తితిమి. జూన్ 1-వ తేదీనుండి పడమటిరంగమున బ్రిటి షుపరామవారు తేరి 70 నేల జర్మనులను బంపిలుగ గొనిరి. 500 కిలోగులు, ముప్పలకొలది కందకపు ఫిరంగులు, మరకేరం గులు మావశమైనవి. 900 నేల శత్రువులను పరిసమాప్తి మొంది చితిమి. ఏప్రిలు ప్రారంభ మందు పడమటి రంగమున 52 జ ర్మను మూలబలముల పటాలములు సమర మొనర్చుచుండెను. కాని జూన్ మాసము ప్రారంభమున 12 పటాలములు మిగిలి నవి. చాల పటాలములు నాశము చేయబడినవి. గతవర్షము మిత్రమండలివారు తేసిన యుద్ధముచే హిట్ డెక్ బర్గు గారు తమ పంక్తితో తిరోగమనము చేయవలసి వచ్చెనని కర్నలు రెపిం గుటగా గారు ఒప్పకొనుచున్నారు. అయినను సర్వసేనాని పదవిని జనరలు జోఫరుగారు విడనాడక పూర్వము మిత్ర మండలివారు తమ ఏర్పాటులను మార్చుకొనవలసి వచ్చెను. శత్రువు లనకొనుదానికంటె ఎక్కువగ మిత్రమండలివారు రిపు వైర్యములను ఉగ్రముగ వెన్నంటి చెలదాడ నారంభించిరి. ఆగ్రాను కుత్తరభాగమున మిత్రమండలివారు పురోగమనము తేయుటకు సంసిద్ధులగుటగూడ శత్రువులు గుర్తించ లేకపో యిరి. ఆగ్రాను యుద్ధమందు అతిదారుణముగ జరిగిన ప్రతియుద్ధ ముల గురించియు కన్నలు రెపిం గుటగా గారు వ్యక్తీకరించు చున్నారు. నీయు వై ప్రాంతవర్ష 1914-వ సం॥ తమ స్వాధీన మలోనున్న ముఖ్యస్థానము లన్నిటిని శత్రువులు కొల్పోయిరి. ఆ ప్రదేశము లన్నియు ఇప్పుడు మిత్రమండలివారి స్వాధీన ములో నున్నవి. రషియా విప్లవమువలన కలిగిన అవకాశము

శత్రువులకు మంచి సదుపాయమును కలుగజేసినది. ఇట్టి సదు పాయములు కల్గినను పడమటిరంగముందు శత్రువులు జయకర ముగ పోరలేకుండుట వారి దురదృష్టమని జెప్పదగును ఇట్టి యవకాశ మెన్నడు శత్రువులకు లభింపదు. త్వరలోనే రుషియా వైర్యములు సమకూడి యనంతరము ప్రారంభించుట తటస్థించును. రుషియానులు తమ బలమును మరల సం పాదించుకొనీరి. జనవరి 1 తేదీ నున్న ప్రదేశములను జూన్ 1 వతేదీనిన్ని ప్రదేశములను సరిపొల్చిమాడగ తుభానుచకముల కు అవకాశము కలుగుచున్నది.

లివరుపూలు నూలుసరకుల విక్రయాంగణము.

లండన్, జూన్ 25:—క్రొత్త మరుతులనునరించి శుక్రవారమునాడు లివరుపూలు నూలుసరకుల విక్రయాంగ ణము మరల తెరువబడునని లివరుపూలు సరకుల విక్రయాం గణ కార్యదర్శులు నుడువుచున్నారు.

10 జర్మను విమానములను 3 ఆంగ్లేయు విమానము లెదుర్చుట.

లండను, జూన్ 26:—నావికాధికారు లిట్లు తెలియ జేయుచున్నారు:—మాడు కాపురల విమానములు గత సో మవారమునాడు పది శత్రువిమానములతో రాన్లెప్పు రద్ద 16 మినిట్ల సేపు పోరాడినవి. శత్రువిమాన మొకటి నేల గూల్చ బడెను. రెండింటిని నేలకు తేలిమివైచితిమి. మా మి సురక్షితముగ మరలివని.

తేయాకు విక్రయాంగణము

లండన్, జూన్ 26:—మేమాసము 31 వ తేదీని బ్రిటిషు దీవులయందు రహారము 900 లక్షల పానుల తేయాకు నిలువ యున్నదనియు ఇయ్యది 15 వారములవరకు సు:ఖోన్నతము ఈ లోపుగ క్రొత్తసరకు రావన్నను భయము లేదనియు కామన్న సభలో కార్మికమంత్రి యగునట్టియు పార్లమెంటు కార్యదర్శియగు బ్రిడ్జియెక్ గారు తెలియజేసిరి.

రాంసేమాగ్డానల్లుగారిపై విధించిన నిర్బంధమును తీసివేయుట

లండన్, జూన్ 26:—నావికలయొక్కయు పటా లములందు నిప్పుచల్లార్చువారి సంఘముయొక్క ఉద్యమము కొనసాగుటచే రషియాబోవుచున్న రాంసేమాగ్డానల్లువారి మిత్రులపై విధించిన నిషేధమును తొలగించుటను పైనుదహ రింపబడిన వారి కార్యనిరర్థావక సంఘమువారు ఏకగ్రీవ ముగ తీర్మానించుకొనిరి. యుద్ధమందు బ్రిటిషు నావికులు పనుచున్న ఇబ్బందులను తెలియజేసిరి.

ప్రాస్తు

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, జూన్, 25:—కాఫాక్సుమిల్కున కుత్తర తటమునను, కాయూని, చెప్రాక్సు ముఖ్యప్రదేశములందును విశేషకాలమువరకు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. 1200 గుండ్లు వైమునరితో త్రోసివేయబడెను.

బ్రిటిషువారు లెన్సును ముట్టడించుట.

జూన్ 25:—ప్రధాన కార్యాలయ మందున్న రూట గు విశేషిట్లు తంతింపినాడు:—లెన్సును మానేవలతో అతి శీఘ్రముగ చుట్టుముట్టుచున్నారము. బోయిసు డిరియాం టుకు లూగ్సుగ ముందుకేగితిమి. జర్మను పంక్తిలో 4 వ నం తును వశీకరణము చేసికొని లెన్సుకువైర్యములగ పురోగమ నము గావించుచుంటిమి. జర్మనులు వెనుకకు పోవుచు

న్నారు. మొత్తముమీద సమరము జరుగుట లేదు. కంద కములు, కందకపు గోతులు వైర్యవిరహితములై యున్నవి మేము లెన్సువద్ద శత్రువులకు కలుగజేసెడి ఒత్తిడి నిశ్చ యముగ శత్రువులకు భీభత్సమును కలుగజేసి వారికి ఆపార నిష్టములను కలిగించుచున్నది. ఇందుచేతనే లెన్సును త్వరలో వశము చేసికొనుటకు మేము ప్రయత్నించుట లేదని సమా ధానముగ నుడువదగును. లెన్సు అతి ప్రముఖతగల ప్రదేశ మగుటచే జర్మనులు మందలు మందలుగ ముట్టడించి ఆపార నష్టములపొ లగుచున్నారు. ఇదియుంగాక మే మెప్పుడు ఆక స్మికముగ వైబడి పట్టణమును స్వాధీనము చేసికొ నెదమో యని జర్మనులు అహోరాత్రములు గొప్ప వైర్యములను సమ తూర్పుకొని పట్టణమును సంరక్షించుకొనుచున్నారు. ఉన్నత ప్రదేశమునుండి మా శత్రువులశములు లెన్సుకు భస్మీభూత ముగ జేయ నవకాశముగలదు. అద్దానంజేసి శత్రువులకు చాల సంకటముగ నున్నది.

జర్మనుల మొదటి పంక్తిని వశపరుచుకొనుట.

పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—శత్రువులు ధానంతరమున గత రాత్రి మేము హర్మిలైకుకు వాయవ్యమున కొండ శిఖరముననున్న దుగ్గమును దారుణముగ ముట్టడించితిమి. కొలది నిమిషములలోనే మే ముకొన్న స్థానము లన్నిటిని వశీకరణము చేసికొంటిమి. జర్మనుల మొదటి పంక్తిని స్వాధీ నము చేసికొంటిమి. రెండుమూలల శత్రువులు ప్రతియుద్ధ మొ నర్చు వాని నన్నిటిని మూశత్రుజ్వాలలచే చల్లార్చితిమి. ఫిరం గుల జ్వాలల కెదురేగి కొన్ని స్థానముల స్వాధీనము చేసికొం టిమి శత్రువులపై ఆకస్మికముగబడి ఆపారనష్టములను కలుగ జేసితిమి. 800 పైనికులను బంపిలుగ గొంటిమి. ఇందులో 10 మంది ఉద్యోగములుగూడ గలరు.

శత్రుదాడిని విఫలముజేయుట.

జనరలు హేగు గారిట్లు నేటి మధ్యాహ్నము ప్రక టించిరి:—పాజ్జాట్యూ లబ్ధు క్రొయిసెల్సు రీ వాయవ్యమున జయవంతముగ యుద్ధముచేసి కొంతమందిని బంపిలుగ జేసి తిమి. లాహానీకి పడమటిభాగమరకు శత్రువులదాడిని వ్యర్థము జేసితిమి.

కొలతమానిక వద్దటి.

హ్యారిసు, జూన్ 26:—పరాసుదేశముతో ఆర్థిక విషయములో సరిసమానముగ నుండుటకు బ్రిటను, జపాను, రషియావారు కొలతమానిక పద్ధతులను అవలంబించెద రని పరాసు వాణిజ్యసంఘము వారు తెలియజేసిరి.

కుష్మా

సేనాత్యాగులు నురల వైర్యమున జేరుట.

పెట్రోగ్రాడు, జూన్ 25:—ప్రతిదినము వైర్యముల నుండి విడనాడిపోయి మరల పటాలముల చేరుచున్నవారి సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. జూన్ 23వ తేదీని మిస్సుగుండ 5 నేలకు ఎక్కువగ బోయిరి.

ప్రభుత్వమువారు డ్యూమా పార్లమెంటు సభ నెత్తివేయుట.

లండన్, జూన్ 25:—ప్రభుత్వము వారు డ్యూమా పార్లమెంటుసభ నెత్తి వేయుటకు నిశ్చయించు కొనరని సోర యా జనీకోపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రషియాలో కుట్రలు విఫలమగుట.

ఆమ్స్టరుడం, జూన్ 25:—రషియాలో జర్మనులు జేయు కుట్రలన్నియు నిష్ప్రయోజనము లైనందులకు తన ఆకాశభంగమును వార్షస్టు పత్రికలో హెన్ పేద్యాయగారు తెలియజేసిరి. తీతకాలమున 4వ యుద్ధముగూడ జరుగునని ఈయన భయపడుచున్నాడు. ఇట్టి యుద్ధమున శత్రుండ చేయుటకు జర్మనీలో ప్రజాభుత్వపు పేర్కొనుటలను జేయు టకు సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

కర్గుల పరాజయము.

లండను, జూన్ 26:—రుష్యను అధికారు లిట్లు ప్రక టించుచున్నారు:—యుష్టుకున వైర్యముల ముప్పదిమైళ్ల దూరముననున్న బార్జిను సమిట్లో రాయల్ వై పుననున్న శిఖరముల నడకము నాక్రమించితిమి. తురుష్కులు చేసిన ప్రతియుద్ధమున వాణిడించితిమి. ఆమ్స్టను శిఖరమునకు తూర్పునున్న ప్రదేశములనుండి కర్గుల తరిమివైచితిమి.

ఇటలీ

ఇటలీ నైవేద్యములు కార్యము దాటుట.

ఇటలీ వారిలు ప్రకటించుచున్నారు:— లిగారావద్ద ఇటలీల కోల్పోయిన స్థానములను మరల తీసుకుంటున్నామని ప్రకటించుచున్నారు. యుద్ధప్రతియధ్యములు జరుగుచున్నవి. వెర్సెల్స్-కు దక్షిణముగ కార్యము దాటి ముందు కేగితిమి.

కనడా

కనడా నైవేద్యము.

అట్లావా:— సర్ ప్రెడికేటర్లు బోధన గారు జనరలు కర్రీగారిని అభినందింప, కర్రీగారిట్లు ప్రత్యక్షతర మొసంగిరి:— రణరంగమును నైవేద్యములకు కనడావారు వలయునాయ మొనర్చెదరని మిరిచ్చిన యథయహ స్తమనకు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను జాతీయగౌరవమును కాపాడుటకు కనడావారు తమర క్తమును ధారపోసిరి. అట్టిఎడల వారికష్టములు వృథగా కుండగ నునమందరను ప్రయత్నించవలెను. పటాలములన్నియు నిండుబలముతో నుండుటకు కనడానుండి నైనికోద్యోగులను తక్షణము రణరంగమునకు పంపవలయునని కర్రీగారు తెలియ జేసిరి.

అమెరికా

రెడ్ క్రాసు సంఘము.

వాషింగ్టన్, జూన్ 25:— రెడ్ క్రాసుయుద్ధము నిమిత్తము 800 లక్షల డోలరులు వసూలైనవి.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమువారి కంపెనీ జపానువారి సందేశము.

టోక్యో, జూన్ 25:— యునైటెడ్ స్టేట్స్ నకు ప్రత్యేకము బోయిన రాయబారులలో నై సుఅడ్మిరల్స్ మేకి స్టా మే2రు జనరలు సుగానోగనూడ గలరు.

మందుకొట్టిన కగ్గి ముట్టుకొనుట.

న్యూయార్క్, జూన్ 25:— పోవనా వద్దనున్న మందు కొట్టిన కగ్గి ముట్టుకొనెను. ఒకడు చనిపోయెను. అనేకులకు గాయములు తగిలిరి. బాంబువలన నగ్గి ముట్టుకొనిన దని నమ్మబడు చున్నది.

అనారోగ్యక సంఘము.

తటస్థుల కాహార మంపుట.

వాషింగ్టన్, జూన్ 25:— విల్సన్ గారు వాణిజ్యరంగ సాయ కార్యదర్శు లిద్దరినొక యనారోగ్యక సంఘముగ నియమించెను. ఈసంఘమువారు యూరోపియన్ తటస్థజేయుల ఆహారసామగ్రి నిర్ణయించుటకు తగిన ఏర్పాటులను వెంటనే చేసెదరు.

గ్రీసు

వెనిజిలాను పాక్షికులు అధికారమును తక్షణము గోరుట

ఏథెన్స్, జూన్ 25:— వర్తమానమున నైవేద్యములందు వెలాపెసిస్మలో జనరలు పావులకుగారి కెక్కున పలుకుబడి గలరు. ఈయన అధికార తిరస్కారముగ కుట్రలు బన్నుచుండుటచే వీని నన్నిటిని నిర్మూలము జేయుటకు తమకు తక్షణము అధికార మియవలెనని వెనిజిలను పాక్షికులు గోరుచున్నారు. పైరసులో వెనిజిలనుగారికి ప్రజలందరు అధిక భావముతో స్వాగతమొసంగిరి. ఏథెన్స్ లోకూడ వీరు ప్రజలందరకు ఆత్మమిత్రులుగ నుండురు. కార్యచరణము గురించి వెనిజిలను పాక్షికులు భిన్నాభిప్రాయములుగ నున్నారు.

పరాసువారి యాశ్వికదళ విజయము

సోనిక్, జూన్ 25:— పరాసువారి యాశ్వికదళ మొకటి లేమి యా నగరమును పట్టుకొనియెను. అందువలన రయిలులో లితేజియా, ధీబ్బు, ఏథెన్సులకు పోవుట సుకరమాయెను.

ఎం. జెయిమిస్ గారి రాజీనామా.

లండను, జూన్ 25:— ఏకియో నగరపు వెనిజిలిస్టు ఛాంబరు నాహ్యోనింప నిరాకరించుటవలన ఎం. జెయిమిస్ గారు పనికి రాజీనామా నొసంగిరి.

తాత్కాలిక వరిపాలక నియమావళి.

ఏథెన్స్, జూన్ 25:— పరాసుదళములు స్టాడియము వెప్పియన్ మొదలగు ఏథెన్సునగరమును కొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించిరి. ఎవరనులో తాత్కాలిక పరిపాలనము నియోగించబడినటులు ప్రకటింపబడెను. వెనిజిలానుగారి నైవేద్యము ప్రజేబాలో దిగినది.

19 ఏండ్ల నై నికులు ప్రాట్ల నియగలుగుట.

లండను, జూన్ 25:— యుద్ధముచేసినట్టి 19 ఏండ్ల ప్రాయముగల నై నికులకు నావికులకు వోట్లనిచ్చు స్వాతంత్ర్య మియవలెనని నిన్నటిదినము ప్రజల మండిరమున చర్చింపబడెను. యుద్ధానంతరము వెంటనే చేయబడు నియోజకములకు డానంగతి ఆలోచింపబడునని సర్ బార్డ్ గారు చెప్పిరి.

వెనిజిలానుగారి మంత్రివర్గము నేర్పరుచుట.

ఏథెన్స్, జూన్ 25:— ఎం. జయమిస్ గారు తమ ఉద్యోగమును వాలించుకొనిరి. వెనిజిలానుగారు మంత్రివర్గము నేర్పరుచుటకు తా మంగీకరించితిమని రాజుగారు బోనాప్ట గారికి తెలియజేసిరి. వెనిజిలానుగారు ఏథెన్స్ లో ప్రవేశించిరి.

తాత్కాలికపు ప్రభుత్వము మూలుగు

సోనిక్, జూన్ 25:— థెసలీలో 850 వ్యవసాయ కరులు. ఇందులో 886 వ్యవసాయులు వెనిజిలానుగారికి అనుకూలరుగ నున్నారు. ల్యామియాకు దక్షిణముననున్న బ్రాలోను పరాసునైవేద్యము లాక్రమించుకొన్నది. ఇచ్చోట రాజబాటయు నినుపదారియు కలియుచున్నవి. కిగాట్సినిలో నున్న ఏథెన్స్ ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధులకు వెనిజిలాను ప్రతినిధులకు రాయబారులు ముగిసినవి చెప్పవలెను. కొద్దిరోజులలోనే తాత్కాలికపు ప్రభుత్వము ఏథెన్సుకు మార్చబడును.

జర్మనీ

శత్రు నైమానికుడు గౌరవించబడుట.

లండన్, జూన్ 25:— లండన్ మీద బాంబులను వైచి వొమ్ముజేసినందులకు బ్రాండ్ బర్గ నైమానికుడు ఆర్బిసోరు లీమెరెటు బిరుదును నీయబడెనని ఆముట్టకుడం నుండి తంతివాస్త్రులు తెలుపుచున్నవి.

జర్మనుమంత్రి నార్వే కరుగుట.

ఆమ్స్టర్డము, జూన్ 25:— క్రిస్టియానా నగరపు “మైడెన్స్ బేగ్” పత్రికీయుల బ్రాయుచున్నది. “ఇదివరలో పీకింగునందు జర్మనీవారిచే నియోగింపబడిన జర్మను మంత్రి అడ్మిరల్స్ వాక్ హింట్జిగారిని క్రిస్టియానాలో జర్మను మంత్రిక జర్మను దొరతనమువారు నియమించెదరని తెలియుచున్నది.”

జర్మనుల పన్ను.

జెయిస్, జూన్ 25:— జర్మనులు తాము స్వాధీనపరచుకొనిన రుమేనియనులమీద 2,500 లక్షల ఫ్రాంకులపన్నును విధించిరి.

స్పెయిను

చట్టసవరణ బాధ్యతలు.

మాడ్రిడు, జూన్ 25:— పూర్వ సాంప్రదాయముల ననుసరించియే నడచుకొందునను చట్టసవరణ బాధ్యతలను విడిచిపెట్టుచున్నామని మంత్రి సంఘమువారు తీర్మానించిరి. అందులకొక డిక్రీయిన సంతకము చేయించుమిత్తము ప్రధాన మంత్రి డోల్కోగారు రాజుగారి కడకేగిరి.

నార్వే

జర్మను నార్వేవారి తగాయిదా

లండన్ జూన్ 25:— జర్మనులకు నార్వేవారికిని సంబంధములు చెప్పిన పరాసు వాదాపత్రికలు బ్రాయుచున్నవి. క్రొత్త నార్వేలో జర్మనుల తరపున అడ్మిరల్ టాక్ హాయింటిజిగారు మంత్రిగ నియోగింపబడిరి. ఈయనకు ఇంకొకరు పదవిని అంగీకరించలేదు. ఏవోకొన్ని వకతుల నీయన గోరుచున్నారు. ఈవకతులు జర్మని అధికారి తపాలకు సంబంధించిన విషయములు. దీనివలన నార్వేవారి ఎడల జర్మనులు జేయు కుట్రలన్నియు భగ్నమయినవి.

హాలండు

యుద్ధ ఖైదీల సభ.

లండను, జూన్ 25:— యుద్ధఖైదీలను గూర్చి హేగు వద్ద సెకండ్ సెషన్ దినమున సమావేశమయ్యెను. విదేశమంత్రి తాదనుగాను కార్యక్రమము నారంభించిరి.

ప్రమాదకరమైన రాజకీయ సిద్ధిగతులు.

లండన్, జూన్ 25:— హేగులోనున్న డెయిలీ మెయిలుత్రికా విశేషము ఇట్లు లెంతి సంభవించును:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ఉరలగడ్డలు పడవలతో వచ్చుచుండగ లోటరుడం ప్రజలు వీనిని బంధించి ఆ ఉరలగడ్డల నన్నిటిని ప్రజలకందరకు పంచివెట్టిరి. అక్కతనరాజకీయ వ్యవహారములు చాల దుడుకుగ నున్నవి. హాలండులో పండిత ఉరలగడ్డలలో నూటికి 50 చొప్పున బ్రిటుబ్రిటును వారికి జర్మని వారికి సమానముగ ఎగుమతి జేయుటకు హాలండుగ్రేటు బ్రిటునువారికి వ్యవసాయపు ఒడంబడిక కలదు. 1916 సం॥ ఒడంబడిక ప్రకారము హాలండువారు బ్రిటుబ్రిటును వారికి 11 జేలటన్నుల ఉరలగడ్డలను ఎగుమతి చేయవలసి యున్నది. దానినిపుడు జర్మనులకు పంపక పూర్వము 1917 సం॥ పంటలోనుండి తమకు ముందు పంపవలయునని గ్రేటుబ్రిటునువారు నిరోధించుచున్నారు. ఇటీవల హాలండు వారు జర్మనులకు ముందుగ ఉరలగడ్డలను ఎగుమతిజేయుచుండిన హేగులోనున్న బ్రిటిషు అధికారులు తెలిసికొని అట్లు గావించినచో మిత్రమండలివారి రేవులలోనున్న హాలండువారి నౌకలకు దుర్బలి సంభవించునని హాలండు ప్రభుత్వము వారిని హెచ్చరిక జేసిరి. జర్మనులకు ముందుగ ఉరలగడ్డలను ఎగుమతిజేసినచో ప్రజలకు చాల ఆందోళనము కలిగి తిరుగబాటు జేయుచురని ఇదివరకే బ్రిటిషు మంత్రి సర్. వాల్టరు రౌచర్లీ గారు దొరతనమువారికి తెలియజేసిరి. ఉరలగడ్డల పరిమితిని తగ్గించుటచే ఇపుడు లోటరుడులో కలవరము కలిగినది. లోటరుడుప్రజలు పట్టుకొన్న ఉరలగడ్డలను మరల నాపసుజేసి పూర్వపు ఒడంబడికకు భంగములేకుండగ ప్రవర్తించరలెనని బ్రిటునువారు నిరోధించు చున్నారు.

ప్రథమాంధ్ర రాష్ట్రీయ ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము.

రామమోహన ధన్వంతర్యుక్ భాండాగారమున 21-వ తేదీని ఆంధ్ర దేశాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళన ప్రథమ సమావేశము జరిగెను. రావుబహద్దరు తాదంకి వెంకట నరసయ్య పంతుగా రధ్యక్షత వహించిరి.

తొలుత ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామకృష్ణుల వారు, “అభిల భారత వర్షియ ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళన” చరిత్ర సంక్షేపముగ మవస్థనించి ఆంధ్ర వైద్య సమ్మేళనము యొక్క ఆవశ్యకతను నిరూపించిరి.

పిమ్మట తెనాలి వాస్తవ్యులు ములుగు రామలింగ అశ్వవాద్దగా నీ నగర తీర్థాశ్రమము నుపసాదించిరి. అభిల భారత వర్షియ ఆయుర్వేద సమ్మేళనమునకు కాఖగా నీ సంవత్సరము” విజయవాడ పురమునందు “ప్రథమాంధ్ర రాష్ట్రీయ ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనమును బోషధాది ప్రవర్తనమును జరుపుటకు నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

జంబ్యాల గౌరీనాథకృష్ణులవారు దినపత్రా హనుమంత రావు పంతులుగారు డాక్టరు దంటు సుబ్బారావు ధానులుగారు విపులముగా నుపన్యసించి, తీర్మానములు బలపరచిరి. తరువాత నీదిగువ తీర్మానములను సభవారు చేసిరి.

ఆహ్వానసభికులుగా నుండువారల కధనపక్షము 3-0-0 కు తక్కువకాని చందా నిర్ణయింపబడినది.

ఆహ్వాన సంఘమునకు, నోరి, రామకృష్ణులవారు డంటు సుబ్బారావుధానిగారు ప్రావిజనల్ సెక్రటరీలుగా నేర్పాటు చేయబడిరి.

కార్యనిర్వాహక సంఘమును అగ్రాసనాధిపతిని కొల దిదినములలో జనుపంబోవు సభలో నిర్ణయించుకొనుట కేర్పాటు చేయబడెను.

కాకినాడ, ఏలూరు తెనాలి, యామని, అమృతలూరు మొదలగు గ్రామములనుండి వచ్చిన వైద్యకరులందరు, ఈ సమ్మేళన నిర్వహ్య పరిసమాప్తికి తమతమ ప్రాంతముల యందు కృషి చేయుచు చని, ఉత్సాహము చూపిరి.

వైద్యరహస్య యెన్నడు జరుగునది కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు యందు తెలియపరచెదరు.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

మంగోలియా స్త్రీ మరు

16 తపాలకట్టలు దొరకుట

బొంబాయి, జూన్ 25:—బొంబాయిలో మునిగిపోయిన మంగోలియా స్త్రీ మరునందలి 16 తపాలకట్టలు తపాలాధికారులకు చిక్కినవి. ఇంక నుండి దొరకగలవని నమ్మబడుచున్నది. తపాలకట్టలు తేలికగా నుండుటవలన తేలిపోయినవి. కొన్ని సముద్రమునందు కొన్ని యొడ్డునను దొరకినవి.

ఈపదియారు కట్టలలో నున్న వస్తువు లన్నియు, వార్తాపత్రికలు మాత్రము తప్ప, మంచి స్థితిలో నున్నవి. అవి యెండవెట్టి బాగు చేయుచు యెవరెవరికి చెందవలయు వస్తువులు వారివారికి కాలక్రమమున నంపబడును.

బ్రిటిషు వైద్యుల ఇండియన్ రెజి మెంటులో నున్న వైద్యులకు ఆల్బర్ట్ గారు యెగురూరు బ్రిగేడులోను విద పట్టుకొనబడిరి. అనంతరము వైద్యకార్యకర్తలయితే విచారించబడి యున్న 12 ముగయుల కరిగి కట్టి నొండెక.

విద్యార్థివేతన సంస్థాపనము.

బెంగళూరు, జూన్ 25:—నర్ హాఫ్ డాల్ హౌస్ కార్గ మొక విద్యార్థి వేతనమును స్థాపించవలసిదని మైసూరు మహారాజుగారు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునకు రూ 4000 ల మొనగిరి. అందు ప్రతిమాసమున 10 రూపములు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమున నుండిన మూడవయేటి విద్యార్థికిని కీయబడును. ఆ విద్యార్థి సాధారణముగ చతుర్విద్య యధ్యక్షినింపక వెనుకపడియుండు బాలులలో నొకని కీయవలెను. ఆ విద్యార్థి ఆధిక వాణిజ్య కార్యములలో నుండిన నభ్యసింపవలసినవాడుగ నుండవలెను. అట్టి విద్యార్థి లభ్యము కానపుడు ఆ కార్యముల నభ్యసించుటకు విద్యార్థులలో నున్న విద్యార్థి కావేతనము నొసగవలయును. వాణిజ్య కార్యములలో నున్నవారి కడ తేరినవిద్యార్థికి “నర్ హాఫ్ డాల్ గోల్డ్ మెడల్”ను బంగారు పతక మొసగవడును.

ఇండియా కార్యదర్శిగారి క్రొత్తసభ్యులు.

బొంబాయి, జూన్ 25:—“మైక్నూఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:—నర్ ప్రతాపశంకర పట్టానీ గారు గొప్పజేతాభిమాని. అతలమైన సామ్రాజ్యవాది చట్టసభ్యులుగాని, రాజకీయసభ్యులుగాని విచారించబడునపుడు అతని దీర్ఘ కాల అనుభవమున బట్టి సభవా రతని నిమోజనల కెంతే నియు విలువ మొనగుదురు. బొంబాయి మిక్నిలి సభ్యులు. విశేషానుభవాలు. నిజమైన జేతాభిమాని. అతడెడల పనిచేయు నుపక్రమించినను అతడు విశేషముగ ప్రశంసించబడి గౌరవము ను సంపాదించెదరు. అతని మాటల నభ్యసించు చాల విలువగలదు. నియామకములు మిక్నిలి విశ్వాసముక్తములు. దేశము నందలి మందిరమును గలవారందరు మిగుల సంప్రదించుకొను లగు ఇట్టి సభ్యులయందు ఇండియా చంద్రాగారిట్టియుత్సాహవంతులగు సభ్యుల నెన్నుకొను తెలియము దుర్లభము.

5000 కూలీలు సమైక్యము.

బొంబాయి, జూన్ 25:—గ్రేటు ఇండియన్ పెనియన్ల రెయిల్వేవారి నటుంగా, పేరెయి కర్మాలయములలో 500 మంది కూలీలు పనిచేయుట మానేసి, విప్రోయా ట్రెడ్డు నకు దగ్గరకుపోయి తమకర్మములన్నియు ఏజెంటు గాంతోజే పుకొనిరి. అధికారులు విప్రోయా ముగజరమానాలు చేయుట. రెయిల్వే ట్రెయినులలో నుండియుగ పోనినకుండుట, నెలవీయ కుండు నటు, నెలవకాలమున కొకటి రెండు దినము లాలస్యముగవచ్చి మాత్రమున పనుల దీని చేయుట మొదలగు అన్యాయముల జేయుచున్నారనియు, యుద్ధమువలన వస్తువులన్నియు ప్రియ మగుటచే దీక్షములనధికము చేయవలసినదనియు వారు మొత్తం పెట్టుకొనిరి. ఇదనాదు వారి కర్మముల నీర్వహించి ఏజెంటు గారు వారిని పంపిచేసిరి.

నంగధర్మమండల సమావేశము.

కలకత్తా, జూన్ 25:—నంగధర్మమండల సభవారి యాసమాన్యమున కలకత్తా నగరపు పూర్వార్ధవార పరాయణులగు పిండుపు లండనును గురించినవార్తలనాగు నర్ ప్రోటెస్ట్ చంద్ర ఛాట్జీగారి యాసమాన్యమున నొకసభ తే నిది. ఇందూరు సంస్థానపు సివిలు మ్యాజి జి ఆర్ట్సును,

బరోడాసంస్థానపు కాన్సుయూ సేజను రెజిస్ట్రేషనునకును తమ యసమ్మతినిదెలిపిరి. బరోడావార్తాపత్రిక గోవర్ధనుమత శంక రాచార్యులవారిని తిరస్కరించి నందులకు గూడ వారు తమ యసమ్మతిని దెలిపిరి.

పాకీవాండ్రు సమైక్యము

కశీం కోటయందు కొన్ని దినముల క్రిందట కోట్ల మరుగుదొడ్లు మున్నగువానిని బాగుచేయువాండ్రు కట్టుకట్టిరి. మరియు కట్టికవాండ్రుకట్టుకట్టి తాముమెక్కిడుమాంసముల భరియలు జాస్తిగావించిరి. మ్యానిసిపల్ ఛైర్మన్ గారు వారిని భయపెట్టి నప్పటికిని వారులక్ష్యపెట్టక వారియిష్టము వచ్చిన ధరలకు మాంసమును అమ్ముచున్నట్లు తెలియచున్నది.

పురపాలక సభా నియోజకములు.

బొంబాయి, జూన్ 25:—నిన్నటి దినమున జరిగిన బొంబాయిపురపాలక సంఘసభలో పురపాలక సభ్యులందరి సభ్యులువివిధ తెగలవారి ప్రతినిధులుగ నుండునటుల జూద వలయునని ముక్కయగారిచే ప్రతిపాదించబడి మా. సర్ ఇల్ల హిసు రహింతుగాగారిచే సవరింపబడిన తీర్మానము తీర్మానింపబడెను. సాధ్యమైన యెదల నందలు సభ్యులును లేవనూ టికి 80 మంది చొప్పున వైసము సభ్యులు పన్నుల చెల్లించు వారిచే నెన్నుకొనబడుటకును, ప్రత్యేకనియామకవిధానమును పూర్తి రద్దుచేయుటకును స్వాతంత్ర్య మొసగునటుల దొర తనమువారి బొంబాయి మ్యానిసిపల్ ట్రస్టు సవరింపబడినది దొరతనమువారిని ఈతీర్మానముపరిపాదించిన మూడు నెలలలో గా వివిధతెగల నియామకపు పేర్లుంటుల గన్నరచుచు పుర పాలక సంఘమువారు కోరవలెనని డాక్టరు ముక్కయగారు ప్రతిపాదించిరి. అంత పలువురచే పలువిధములగు సవరణలు చేయుచు తుదకు తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

నంగదేశమున బందిపోటు.

క్రిందటి బుధవారమునాడు, బంగళూరు జిల్లా యందలి రాఫుల్పూరును నూరిలో ధనవంతు డగు సారయతుల్లా అను మహమ్మదీయుని ఇంట నందలు భోజనము చేయుచుండగా తుసాకులు పట్టుకొని పన్నిద్దరు దోపిడిదొంగలు తలుపుతట్టిరి. సరియతుల్లా కుమారుడు జనారతుల్లా తలుపు దీసెను. ఈగడవిదయాచి యతడుతుపాకికొరకు పరుగిడెనుగాని వెంటనే తుపాకితో చంపివేయబడెను. సరియతుల్లాకు విశేష ముగ గాయములు తగిలెను. అతడు చాల విషమస్థితియందున్నాడు. దొంగలు ఇంటిలోనివారిని భయపెట్టి నలువదిపేల రూపాయల నగదును, మూడుపేల రూపాయల విలువగల నగలను దోచుకొనిపోయిరి. సరియతుల్లాగారి గుత్తముకాల్గు నజకి చేయబడెను. ఇంక దొంగలెవ్వరును దొరకనను.

వశ్యమోక్షర సరిప్రాంత కలహములు.

సిల్హ, జూన్ 25:—23వ తేదీన వశీస్థానులోనున్న వైస్యము శర్వాశీకనుమల కొకమైలు తూర్పుననున్న నారా ఛావ్ పోయెను. దాల్తో శత్రువులకొలదిగా నెదిరించిరి. సా యంకాలసమయమున మన వైస్యము విదను, శివీర ములవిదను గుండ్లవర్షము గురిపించబడెను. మావైస్యమును నొక వైస్యదళమును 18 రు బ్రిటీషు వైస్యకులకును 9 రు భార తీయ వైస్యకులను దెబ్బలుతగిలెను. రెండవదినమున ఖైయసరా లోయలో శిక్షకు దాడుల సంపిడిమి. శర్వాశీ కనుమలలో శత్రువు లెదిరించిరి. మరలదెచ్చుటలో మనదళము నొకదాని, ధ్వంసము చేయవలయునని మనూదులు ప్రయత్నించిరి. శత్రువులలో నశేకులు మరణించిరి. బ్రిటీషు వైస్యములో నొకనికని ఒక భారతీయోద్యోగిని, 27 రు వైస్యకులకును దెబ్బలు తగిలెను.

రెయిల్వే యిబ్బందులు.

ప్రయాణ సౌకర్య పరిశీలనాధికారి నియామకము. సిల్హ, జూన్ 26:—యుద్ధమువలన హిందూదేశము నందలి రెయిల్వే కనేకవిధములగు ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవి. పట్టణలనైన బయలుపుకు వరుచున్నది. వైమండిలనైన రెయిల్వేసామాను రాకున్నది. ఇంటియే కాక ఇచటనుండి కొన్ని రెయిల్వే సామానుల విదేశముల కంప వలనవచ్చినది; అందువలన సరకు మెకచోటుకుండి ఇంకొకచోటునకు పట్టుట చాలదుర్లభముగ నున్నది. ఏయే సరకుల నెప్పుడెప్పుడు పట్టించవలయునో, ఏయేసామానుల కెంతెంత చార్జీ చేయవలయునో మొదలగు ఏర్పాటుల గావించుటకు రెయిల్వేశాఖలో ట్రాఫిక్

క్లర్కు కంట్రోలరునుతనోవ్యోగ్ (పదవి కొంత కాలమున. కేరవువబడినది. ప్రస్తుతము రెడ్డి నెంటు కర్నలు హెచ్. ఎ కామియను సి. ఐ. ఇగారాపదవికి నియోగించబడిరి. అతని చిరునామా, కంబ్రోలరు అఫ్ ట్రాఫిక్స్, రెయిల్వేవోర్డు, సిల్హ. కంబ్రోలరుగారు దొరతనమువారి రెయిల్వేశాఖవారితో నిరాశూటయుగ నుత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపును. అతని పనుల నిర్వహించుటలో నతిద్రవ్యరేవురి సహాయము నపేక్షించునో నాయాశాఖలవా రందరును అతనికి నిరాటంకముగ దోడ్పడగోర బడుచున్నారు. అతడును అట్లనే ఆందతికిని తోడ్పడును.

Central Provinces

C. P. Protest Against Madras Internments.

Public Meeting Next Sunday.

NAGPUR, June 26. At a joint meeting of the Provincial Congress Committee and Central Provinces Provincial Association held this evening at the Hon'ble Sir B. K. Bose's bungalow to fix a date for holding a public meeting under the auspices of the Provincial Congress Committee the Central Provinces Provincial Association and the Home Rule League to protest against the action of the Madras Government in internment Mrs. Beant, Messrs Arundale and Wadia, it has been decided to hold a public meeting on Sunday next in the Town Hall. The Hon'ble Mr. M. V. Joshi has consented to preside.

Brief Telegrams.

His Excellency the Governor of Bengal and party returned to Calcutta from Darjeeling yesterday.

Private Alford of British West Indian Regiment who saw recently arrested in Brigade Road Bangalore for deserting from the Depot to which he was attached and was subsequently tried by Court Martial has been sentenced to 12 months imprisonment.

The Assistant Entomologist from the Research Institute, Calcutta has arrived at Elmadli village to investigate the new Rice pest. The pest is known as the padda swarming caterpillar scientifically called "Spodoptery mauritia Boisdu."

Latest Telegrams.

[REUTER.]

Uncorrected.

LONDON, June 27. Lord Derby dealing with the question of reprisals emphasised that our aircraft were daily bombing enemy's rear. He declared on authority of head of our aircraft in France that he would be well within the mark if he said that for every bomb Germans dropped behind our lines, we dropped a hundred behind German lines. That bombing was done with a military object and he thought whole country would associate itself with suggestion that we should not try to imitate German brutality idea of an eye for an eye, and tooth for tooth and mauling women and children was absolutely repulsive to British Nation. Derby emphasised that reprisals must have a definite military objective such as blowing up bridges and munition works. Military authorities must be allowed to use aeroplanes in whatever way they thought fit to bring war to successful conclusion. Lord did not wait to see war waged with kid gloves. We must hit back but military authorities should be left to decide where and when we should hit back. Government had given military authorities an absolutely free hand in use of their aircraft in order best to secure for us military success. Everything possible was being done at present to secure defence of country against aircraft and there was closest possible co-operation between Army and Navy.

Referring to question of giving warning of air raids, Derby stated that Conference of Naval Military and Civil authorities today unanimously agreed that giving warning might do more harm than good.

Following questions will be discussed at Hague Conference regarding War Prisoners. Resumption and extension of repatriation of combatant and civilian prisoners under existing agreements. Transfer of combatant prisoners to neutral countries in addition to Switzerland. Internment of civilian prisoners in neutral countries. More expeditions and satisfactory delivery of prisoners' parcels. Punishment of prisoners. Reprisals on prisoners, and delays and failures in reporting capture of prisoners.

Reuter learns that Anglo-German War Prisoners Conference at Hague was decided on with view to avoiding delays inseparable from correspondence through intermediaries and consequent hardships to prisoners whom it was desired to benefit.

King has just concluded second visit to Grand Fleet accompanied by Prince Albert. King commented upon great expansion and improvements to fleet during past year. King embarked on light cruiser escorted by destroyers at a certain port reaching fleet during a terrific thunderstorm. King dined on flagship and then made a two hours tour of every part of flagship. He also witnessed wireless work and practice with large and small guns. King remarked on new white canvas headgear for gun crews giving them a monklike appearance which are a protection from guns back-flash, also on gas masks and improved organization for treatment wounded.

శాసనసభా సభ్యులు.

రాజీనామాలు నియమలయినా?

వి. పట్టాభిరాం పుత్రులయినా? పాదపత్రములు ప్రాయశ్చిత్తములు.

ఇండియా కోర్టునువారే కలసిందిన రాజ్యాంగ విధానము శాస్త్రీయమున నాంధ్రోత్తము నాపుత్రేయమునది. ఇందుకు ప్రతిగ వివిధరాష్ట్రములలోని శాసన సభలయందును అనధికార సభ్యులు లేకుండునట్లు తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామాలను దాఖలు చేయవలెను. లేదా తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామాల మొనగ వలసినదని ప్రజలు వారిని నిష్పంధపరచవలయునని క్రిత బూర్గుల పత్రికా విలేజుకు లొకరు నూచించి యున్నారు. వర్తమానపు స్థితిగతులనుబట్టి మోచింప, కోర్టునువారి చర్యలకు మన మనస్సులకు సాధవలెనగుట సత్యము. సభలోని ర్వి రీత్యములవారా మన మనస్సులకును మెలవరించుట కంటే కాకినాడకు మార్గమున నీయసంభృతిని మెలవరింప వలసియున్నదనుటగూడ సత్యముగాని ప్రైవేట్ కా విలేజుకును నూచించినమార్గము ననుసరించుట యాక్రమా అను విషయ మను పరిశీలింప వలసియున్నది.

విలేజుకు కోర్టుకు నూచనము లేదని నియోజిత సభ్యుల యద్యమింపబడినది. ఏలయు కోర్టునువారు నియమించిన సభ్యులు రాజీనామాల మొనగిన యెడల, తమస్థానము ల్గించు నితరుల నా స్థానములందు కోర్టునువారు నియమించుకొనగలరు. నియోజిత సభ్యులు రాజీనామాల మొనగిన యెడల గూడ నీ ప్రమాదము సంభవించగలదు. వర్తమానమున రాజీనామాలకు విలే సభ్యత్వమునకు నిలువవచ్చునను నూచనము రాగలదు. ఈ విషయమున నియోజిత సభ్యులెట్లులు వర్తించినను, కోర్టునువారు టిక్ కారలను నువకు హానిచేయ గలరు. తమ యధికారలనువారు కోర్టునువారు రాజీనామాల నొసగిన సభ్యులకు మార్గము చేతగర్హియు మర్యాదయు పాటించని సభ్యుల బెట్టి వెట్టగలరు.

కనుక స్థితిగతులబట్టిచూడ నియోజితసభ్యులు రాజీనామాల మొనగిన ప్రయోజనములేదు. వీరు తమస్థానములను వీడక, శాసనసభలకు మాత్రము పోగూడరు. సభ్యత్వముల వదులుకొనుటకంటే నిట్టి సాత్వికనిరోధము బహు ప్రయోజనకారి. రాజీనామాల మొనగిన కోర్టునువారు, సభ్యుల స్థలములను తమ యిచ్చవచ్చినవీరున నింపగలరు. గాని సభ్యులు తమ సభ్యత్వమును వీడకున్న, వారి కట్టి యవ కాళము లభ్యపడవలెను. సభ్యులు శాసనసభలకు పోకయుండుట తమ స్వగౌరవమున కనుకూలముగ నుండి వారి యసమర్థతను మెలవరించును. సభ్యులు సభలకు రాకయుండిన, తమ కార్యములు నిర్విఫలముగ పోగలవని కోర్టునువారు సంకేతించ వచ్చుననుకొనుట పొడవైనది. నీటిగాట్టుకొని పోవువాగు గడ్డి పోచవలెన సత్యమున బట్టుకొనునట్లు నిరోధన కార్యముల జూరుకొను నధికారకర్మపాలకులు ప్రజల సమర్థన మేమాత్రమునకైన చేతులబాచుచుండును. గంభీరపదగుంధితమగు గవగ్గురుగారి ప్రసంగమువలననే ప్రైయంశము విదితము కాగలదు. నియోజిత సభ్యులు లేకయే, శాసన సభా కార్యములు జరిగిన జరుగుగాక. కాని వాగంధుల కట్టుకట్టి సభలకు రాకయుండ, పాట్లు విశ్వవిద్యాలయ శాసన ముడిగా గల ముఖ్య విషయములు పాట్లైన వను వాగ్యులు లొకరుం డైతెడలను మారు ప్రాయశ్చిత్తము. సభ్యులు సభలకు పోకయుండిన, ఇండియా కోర్టునువారు ఇండియా కోర్టు శాసనమును విరివిగ ననులు జరిగింపజేరరు. తత్కాలమున హామీమురాలు పాక్షికుల్యనుతి కార్యముల కంతరాయము లేక పాటుపడవనకాళముకలుగును. వదలరానక విధింపబడినమాడు ప్రవాసశిక్షలేగాక మరొకం దగును గూడ నిష్పంధావాసము పాలుచేయ కోర్టునువారు రాలోచించుచున్నారు. శాసనసభాసభ్యులు సభాసమావేశములకు పోకయుండిన, తద్విషయము ఇండియా కోర్టునువారు ఇంగ్లండులోని పాటకులను ఆకర్షించునని శిశిరాసయ్యగారు వ్రాసిరి.

రాజమండ్రి వ్యావహారిక మునిసిపలు కౌన్సిల్ ఎన్నికలు ఈనెల 21 వ తేదీన జరిగినది. ప్రాత సభ్యు లిద్దరుగాక ఆగ్రహ ఆపవని నిమిత్తము ప్రయత్నించిరి. పోటీ అతి తీవ్రము గానుండెను. కాని మోడె రంగయ్య డి. ఏ. బి. ఎల్. గారును ఆంగ్ల కేట్రీయలు పత్రికాధిపతులకు హాదపాటి రామలింగముగారును ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ వార్తజనుల కో కాక పోరు లందఱును నీరి ఎన్నిక చాల అమోఘముగ మన్నది.

సాల్తు ఆబ్జార్వే డిపార్టుమెంటు.

III

బహుమతులు.

కడచిన శాసనసభా సభాసమావేశమున మా. క. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు సాల్తు ఆబ్జార్వే డిపార్టుమెంటు లో బహుమతుల మొనగు పద్ధతి సమజముగా లేదనియు అట్లాని నాపుచేయుటకు శాసనసభా సభ్యులందు తీర్మానముపాదించెదననియు కృష్ణారావు ఎల్లరకును తెలిపియుండిరి. కాని ఇంతవరకు యావిషయమును గురించి పీఠేమిచేసిరో ఎవరికి నెఱుకలేదు. అత్యాతుకతతో శాసనసభా సభలో జరిగిన ప్రశ్నోత్తరములను సమగ్రముగ చూచితిని. కాని ఈ విషయ మెచటను కాన్పించక పోవుటచే ఆశాభంగమైనది. పూర్వ మొకసారి దీనినిగురించి న్యాయతి నుబ్బారావు సంతకులు గారు చర్చించియుండ అప్పటికాఖ్యాకారి క్లెగ్గుగారు అంగీకరింపరైరి. ఈమారైన కృష్ణారావుగారు ఈగుర్వయమును మాన్పుగరను పేరాకో నుంటిమి. ఈ శాఖోద్యోగులకు బహుమతు లిచ్చుట ఏలకో? నేరములను కనిపెట్టి ద్రోహులను దండితులుగ జేయునిమిత్త మిచ్చుచుంటిని ప్రత్యుత్తర మొనగుదురు. ఇద్దానికై జీతము లిచ్చుట లేదా? బహుమతు లిచ్చినగాని పని నాగుగ జేయగని ఇంకొక వాదము నలుపుచున్నారు. 'డండం' దశగుణ భవేత్తు, అను నట్లు తమ విద్యుత్ కర్మములను సక్రమముగను, సమగ్రముగను నిర్వహించుట లేదని తోచినపుడు వీరిని క్రమశిక్షకు పాత్రులుగ జేసిన వీరు ఏల తమవిధులను నిగ్రహించకుండురు? బహుమతు లిచ్చినమరిత సోమరితమును బలపరుచుటగాదా? బహుమతుల కాసపడి కొంతమంది అంతరాత్మకు నిర్బంధముగ ప్రవర్తించుటకు అవకాశముకూడ కలుగుచున్నది. పోనిండు. వీరు కనిపెట్టు నేరములకు ధీక్షివలయునా? వీరు పట్టుకొనెడు గొప్ప నేరములకు కొన్ని దృష్టాంతములను యా క్రింద నిచ్చెద:-

దుకాణములో ఆరోజు అమృతపురెక్కలు ఆరోజున వ్రాయలేదనియు దుకాణము ఎదుట గుర్తుబట్ట లేదనియు, ఈ త చెట్టు ఎక్క వ గీతచేత చచ్చినవనియు ఈశాఖోద్యోగులు తెలియజేయు చుండురు. ఇట్టివానికై ఏల వృధగ సొమ్మును వ్యయపరచకలే నో తెలియకున్నది. ఇదివరకే భరతఖండమున ఆర్థికవ్యయమో, యని ప్రజలు ఘోషించుచుండ ఇట్లు వ్యర్థముగ బహుమతి లిచ్చుట కడుకోవలసియు. ఇటులనే పోలీసు శాఖోద్యోగులకు గూడ బహుమతి లిచ్చుచు అనవసర ఆర్థికవ్యయ మొనర్చుచున్నారు. కాని ఈశాఖయందు బహుమతులను ఎరజూపుట వేలము ప్రమాదము. ఉప్పులేకుండగ ముప్పందము త్రాగునట్లు ఏమియు లేకుండగనే ఈడిపార్టుమెంటులో ఆందోళన మొక్కువయని వినినిని చెవులు ఘట్టపడుచున్నవి. అట్టి యెడల బహుమతుల నిచ్చుచో జెప్పనలయునా సాభాగ్యము! బహుమతులుగాక మంచిపని చేసినందులకు మంచి గుర్తును గూడ ఆయా యోగ్యునిని ఉ యోగ్యుని గత త్రను తెల్పు గ్రంథమున (సర్వీసు రిజిస్టరు) నేయబడును. ఇట్లు సాల్తు ఆబ్జార్వే డిపార్టుమెంటునందు మాత్రమేల జేయరాదు? ఇట్లుచేసిన ఉత్సాహము కలుగదా? బహుమతులే నాశాఖ్యోగులను పురికొల్పి బాగుగ కార్యనిర్వహణ మొనరించునవి? (జరి లేనైన కొంచె మార్థిక సాయమును గోననేని కోర్టునువారు కిప్పుకు ఆర్థిక సౌకర్యములు లేవు. యుం చెప్పుచో తేనెద పని కన్నీళ్లు తుడిచెదరు. అన్య దాయకములగు ఇట్టి బహుమతుల నిచ్చుట మానినచో ఎంతయు సొమ్ము నిల్వయును గదా? ఇంతయు విద్యావ్యాప్తికి ఉపయోగించునకదా? కాబట్టి శాసనసభాసభ్యులెవరైన గాబోవు సమావేశమున ఈ విషయమునుగురించి చర్చించి బహుమతు లిచ్చుట మాన్పి నేయుగండులకు ప్రార్థితులు. విదేశ కొంచె మార్థిక సాయ మొనర్చుట పురపాలక సంఘమువారును, విద్యాశాఖవారును కోరినచో ప్రభుత్వము వారిపును సంగ్రాహ సంక్షోభమున నీడులాగుచున్నారని సాహసమైనది. ఇటులనే బహుమతులను గూడ ఏల వినిపమాదతో తెలియకున్నది.

బొప్పట్ల తానాకా లేటెగారు గ్రామమునందు గాన శాసన సంపదమువారు గత మాసము 28వ తేదీన గయోపాఖ్యాన నాటకమున, 25వ తేదీన నరకాసురవధ నాటకమును జయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి యొక విలేజురి వ్రాసెను.

కృష్ణామండల విభజనము.

ప్రస్తుతమున్న కృష్ణామండలము చాల విరివిగలదనియు,

అందుచే నదియొకకలెక్టరు అధికారముక్రింద నుండుట కష్టమనియు, మండలోద్యోగులలో ననేకు లభిప్రాయ పడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి విషయమై మిగుల దూరాలోచనచేసి, యామండలమును విభజింపవచ్చునని అనుజ్ఞనిచ్చిరి. కృష్ణామండల కరగ్రాహిని విభజనాపద్ధతిని గూర్చినలహోలను విపులముగ వ్రాసిపంపుదని ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. వీరుచేసిన సలహాల వలన ప్రజల మనసులలో నాందోళ మొక్కుడైనది. ప్రజలు తమతమ యిష్టానుసారము ఒక్కొక్క స్థలమున ముఖ్యస్థాన మేర్పాటు చేయవలెనని కోరుగుండిరి. ఈ క్రిందిమాన్యులను చేయవలెనని సలహా లిమబడినది.---

(1) ఇదివరకే మండలమునకు ముఖ్య పట్టణమగు మంచి పట్టణము క్రొత్తజిల్లాకు రాజధానిముగ నుండరాదు. నూతన కృష్ణామండలపు ముఖ్యస్థానము బెజవాడకు మార్చబడును. ఇందుమూలమున 20 లక్షల రూపాయలు వ్యయము కాంగలవు.

(2) రెండవమండలమునకు ఏలూరు ముఖ్యస్థానముగ నుండవలయునని యావిభజనము వలయునను వారి అభిప్రాయము. చిన్నజిల్లాందార్ గ్రామమగు నిడదవోలు యారెండవ జిల్లాకు ముఖ్యపట్టణమగునని యెల్లవారికిని గట్టి నమ్మకము కలదు. ఈయూరికి పంచాయితీ ఆయనను లేదు.

ముఖ్యపట్టణము సరిగాజిల్లాకు మధ్యగనుండ వలెనను అభిప్రాయమే యిట్టిమార్పులకు కారణము. కాని యాన్యాయ మెచ్చటను అనుసరింప బడలేదు. కాకినాడ, విశాఖపట్టణము మున్నగు స్థలములను ముఖ్యస్థానములుగ నిర్ణయించుట యందొట్టి న్యాయమనుసరింపబడలేదు. ఫిల్లినగరముకూడ హిందూజేతునకు మధ్యభాగముగ లేదు. ఇట్టివిషయ నిర్ణయమున ప్రజల సౌకర్యములను గూడ ప్రభుత్వమువారు గమనింపవలెను.

నిడదవోలు మిగులచిన్న గ్రామము. అచ్చటమార్గస్థల కెట్టిసౌకర్యములును కలుగజాలవు. ఊరంతయు నీటితోనిండి యుండెను. నెదభవనము లిచ్చట చాలకాలము నిలువజాలవు. ఇచ్చటనున్న రెండువిద్యుత్ కార్యాలయములలో పనిచేయు కూలీవారు ఇచ్చటి జనసంఖ్యలో చాలమందిగ నున్నారు. ఇట్టి గ్రామమును ముఖ్యస్థానముగ నేర్పరుప యిత్నించుట ఆశ్చర్యకరము.

ఏలూరు పెద్దపట్టణము. ఇచ్చట మ్యునిసిపాలిటీ యున్నది. ఇచ్చట పెద్దభవనములు కట్టుటకు విశాలమగు స్థలము లున్నవి. నీటివసతి బాగున్నది.

ప్రభుత్వమువారికి ముఖ్యస్థాన మెచ్చటనున్నను కష్టము లేదు. కావున యిట్టిస్థితిగతుల నాలోచించి, ప్రజల సుఖములను మోచించి యావిషయమును నిర్ణయించుట మంచిది.

రాజా ఎమ్. భుజంగరావు.
ఏలూరు, జూన్ 28.

యుద్ధమునకు సహాయ మొనర్చినవారి పేర్లు	
955 కె. కామక్షి పిళ్ళగారు	100
956 విజయనగరములోని చెన్నపురి బాంకివారు	1200
957 సింహళము పోర్టుమాన్యుల జవరత్ గారు	6000
958 ఆర్. పట్నయప్పనెట్టిగారు లేక ముస్తఫానెట్టిగారు	1000
959 రెవరెండు ఇ. ఎన్. ట్యూరు గారు	1000
960 వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు	1000
961 ఆత్మారామ్ లక్ష్మణ పిల్ గారు యొక్క గారు	2500
962 వి. చన్నరెడ్డిగారు	200
963 ఎల్. కీరెట్టా ఏ. జి. కీరెట్టా సతిగారు	600
964 వి. శ్రీ యుధక తంపిగారు	5000
965 జి. శంకరతంపిగారు	5000
966 ఉర్ కాడ ఎన్డేటు మే నేజరుగారు	21600
967 సి. వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు	500
968 రావుబహద్దూర్ ఎం. ఆర్. గోవిందరావుగారు	2000
969 డాక్టరు దేవ్రియం. ఎఫ్. రూల్ గారు	1500
970 ఎం. నందగోపాలయరప్ప గొండరు గారు రావు	
పట్టణము జిలందారుగారు	5000
971 కంజాపూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు	500
972 జె. ఆర్. మోదిగారు	100
973 భాగవతుల దక్షిణామూర్తి శాస్త్రీగారు	200
974 రాజా శ్రీ రావు రామక్రిష్ణ రంగరావు బహద్దూర్ గారు	200
975 రాచగల్లె శైలీశ సతిగారు	500
976 ఆకుల వెంకట సుబ్బయ్యగారు.	100

THE GREAT WAR

BRITISH SURROUNDING LENS

SIX MONTHS OF WAR: "TIMES" DESCRIPTION

M. ZAIMIS RESIGNS: VENEZELOS TO FORM CABINET

CRITICAL POLITICAL SITUATION IN SPAIN

STRAINED RELATIONS BETWEEN BRITAIN AND HOLLAND

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

Embargo on Mr. Ramsay Macdonald.
Recommendation to Remove It.

LONDON, June 26.
The Executive of Seamen's and Firemen's Union have unanimously passed a resolution recommending that the embargo on Mr. Ramsay Macdonald and his companions going to Russia be removed now that the Union's purpose has been achieved in drawing attention to the sufferings of British seamen in war.

Stricter Food Control.

LONDON, June 26.
The Press Bureau announces that Lord Rhonda has decided upon stricter and more complete control of food-stuffs, enforcing of the maximum prices and limiting of profits at every stage of production and distribution. A Costings Department will be established in connection with the Food Ministry to ascertain the cost of production and handling and the Ministry will then fix the prices based on actual costs in addition to normal pre-war profit.

Freedom of Glasgow
On the Premier.

LONDON, June 26.
The Freedom of the Glasgow will be conferred on Mr. Lloyd George on Friday.

16 German Aeroplanes Engaged.
By 3 English Planes.

LONDON, June 26.
The Admiralty says:—Three aeroplanes patrolling on Monday engaged ten enemy in the vicinity of Rovers and fought for sixteen minutes. We brought down one enemy machine in flames and it is believed that two others were driven down out of control, clouds interrupted the view. Our machines returned safely.

Vote for 19 year old Soldiers.

LONDON, June 25.
The Commons yesterday discussed at length a proposal to give vote to nineteen year old soldiers and sailors who have fought. The matter dropped after Sir George Cave had promised that it should be considered at the first election after the war.

The Tea Market.
Fifteen Weeks' Supply in Stock.

LONDON, June 26.
In the House of Commons Mr. Bridgeman, Parliamentary Secretary to the Ministry of Labour, stated that there were approximately ninety-million pounds of tea in the United Kingdom on May 31st, which would be sufficient for about fifteen weeks, if there were no imports in the meantime.

LONDON, June 25.
In the Commons Mr. Bridgeman said that the figure given represented bonded stocks. He had no information regarding the amount in hands of wholesale and retail dealers which was probably considerable.

Liverpool Cotton Market.
To Re-open on Friday.

LONDON, June 26.
The Directors of the Liverpool Cotton Association state that they hope to re-open the market on Friday on new conditions.

The New Titles of German Title
Holding Royalty.

LONDON, June 26.
The "Times" says that Prince Louis of Battenberg becomes Marquess of Milfordhaven, Prince George of Battenberg becomes Earl Medina and Prince Alexander of Teck becomes Earl of Aphone.

A Marriage in High Life.

LONDON, June 26.
Lord Abinger to-day married Madame De Serignac who as Madame Steinheil was the central figure in the sensational trial in Paris in 1908.

Canada

The Canadian Contingent.
Reply of C-in-C. to Canada's Congratulations.

LONDON, June 26.
OTTAWA.—General Currie has replied to Sir Frederick Borden's congratulations— "I note with special gratification your assurance that the troops in the field can rely on Canada giving them all necessary support. They have given their blood freely to maintain the nation's honour and they now confidently expect that the full fruits of their sacrifice will not be prejudiced. It is an imperative and urgent necessity that steps should be taken immediately to insure that sufficient drafts of officers and men should be sent from Canada to keep the Corps at full strength.

Greece

Venezelists Want Immediate Power.
To Nip Reactionary Movements.

LONDON, June 26.
ATHENS.—Venezelists desire immediately to assume power in order to nip in the bud any reactionary movement in the Peloponnese by General Papoulios, who is stated to have a large following in the army at present. M. Venezelos met with a most cordial reception at the Paeus and will doubtless be met in a similar way at Athens, but Venezelists are divided regarding the desirability of precipitating events.

M. Zaimis Resigns.

LONDON, June 25.
A Telegram from Athens states that M. Zaimis has resigned because he refused to convoke the Venezelot Chamber of Acaos.

M. Venezelos to Form Cabinet.

LONDON, June 26.
ATHENS.—M. Zaimis has resigned and the King has told M. Jannart that he agrees to M. Venezelos forming a Cabinet. M. Venezelos has arrived in Athens.

Provisional Government Proclaimed.

LONDON, June 25.
A telegram from Athens says that French troops have occupied Stadium Zeppelin and other points at Athens. Provisional Government has been proclaimed in Epirus and Venezelist troops have landed at Preveza.

Transfer of Provisional Government.

LONDON, June 26.
SALONIKA.—Out of 350 communists in Thessaly 336 have adhered to Venezelos. The French troops have occupied Bralo south of Lamia where the railway and road intersect the high road to Itea on the gulf of Corinth. Negotiations at Kiratzini between delegates of the Athens Government and that of Venezelos have virtually concluded and transfer of provisional government to Athens which is only a question of days.

Norway

German Minister to Norway.

LONDON, June 25.
AMSTERDAM.—The Christiania paper "Tidens Tegn" states that Germany has advised the Norwegian Government that it intends to appoint Admiral Von Hinzte, formerly German Minister in Peking Minister in Christiania.

German Norwegian Rupture Possible.

LONDON, June 26.
The French newspapers speak of the possibility of a German Norwegian rupture and mention the report that Admiral Von Hinzte, the new German Minister to Norway which has not yet consented to his appointment is only going to deliver certain demands. Apparently these are connected with the opening of a German official mail by which the German plot against Norway was defeated.

TELEGRAMS.

Holland

A Grave Political Situation.
British Potato Consignment Seized.
BRITAIN INSISTS ON HER RIGHTS.

LONDON, June 26.
The Hague correspondent of the "Daily Mail" wires, that the populace at Rotterdam has seized and distributed fighters with potatoes consigned to the British Government creating a grave political situation. The Dutch-British Agricultural Agreement allows Holland to export fifty per cent of her potato-crop equally to Great Britain and Germany. As Holland owes Britain eleven thousand tons on the 1916 agreement, Britain insisted on receiving this from the 1917 crop before any was exported to Germany. Subsequently, the British authorities at the Hague ascertained that Holland was preparing to export potatoes to Germany and warned the Dutch Government that grave consequences might ensue involving the fate of Dutch ships in Allied harbours. Sir Walter Lawrence, the British Minister, having previously informed the Government that the exportation was likely to produce restlessness among the population, which has now happened at Rotterdam, in consequence of the recent reduction of potato rations. Britain insists that the seized potatoes shall be replaced and the Agreement scrupulously observed.

Spain

Constitutional Guarantees.
To be Suspended.

LONDON, June 25.
MADRID.—The Council of Ministers has decided to suspend the Constitutional Guarantees. Premier Dato has gone to the Palace to ask the King to sign a decree Dynasty Might be Imperilled.

LONDON, June 25.
Daily Mail telegram from Madrid dated June 18th says that the insurrectionary movement is only scotched and may revive at any moment, imperilling the dynasty.

France

Adoption of Metric System.
Chambers' of Commerce Suggestion.

LONDON, June 26.
PARIS.—The General Assembly of the French Chambers of Commerce has expressed the hope that Britain Japan and Russia will adopt the metric system in order to promote closer economic re-approachment with France.

Russia

Return of Deserters to Army.
Increasing Daily.

LONDON, June 26.
PETROGRAD.—The number of deserters returning to their regiments is stated to be increasing daily. Over five thousand passed through Minsk on June 23rd.

Government to Dissolve Duma.

LONDON, June 26.
The "Norayajism" states that the Government has decided to dissolve the Duma.

Failure of Intrigues in Russia.
Socialist Leader's Suggestion.

LONDON, June 26.
AMSTERDAM.—Writing in the "Vorwarts" Herr Scheideman expresses great disappointment at the non-success of German manoeuvres in Russia and fears that there will be a fourth winter of war. He recommends the democratisation of Germany as a means of preventing this.

Japan

Japan's Envoy To U. S. A.

LONDON, June 26.
TOKIO.—The suite of Viscount Ishih, Special Envoy of Japan to the United States, includes Vice-Admiral Takeshita and Major-General Sugano.

Germany

A Raider Decorated.

LONDON, June 26.
A telegram from Amsterdam says that a Brandenburg airman, who took part in the raid on London, has received the "Order pour le Merite."

America

An Embargo Council to Ration
Neutrals.

LONDON, June 25.
WASHINGTON.—President Wilson has created an Embargo Council consisting of Secretaries of State for Commerce and Agriculture which will immediately apply plans for rationing European neutrals.

Explosion of a Magazine.

LONDON, June 26.
NEWYORK.—A magazine at Havana has exploded killing one person and wounding many. It is believed that the explosion was caused by a bomb.

TELEGRAMS.

Red Cross Campaign.

Eighty Million Dollars Collected.

LONDON, June 26.
WASHINGTON.—Eighty million dollars have been collected in the first six days of the nation-wide Red Cross campaign.

British Front

Germans Twice as Strong Against the British Front.

Interest in Belgian Front.

LONDON, June 26.
Reuter's correspondent at the French headquarters says:—It is known that between sixty and a hundred enemy divisions have been withdrawn from the battle since the beginning of the Anglo-French April offensive and it is a safe calculation that they suffered a quarter of a million casualties one hundred and fifty five German divisions are now in France compared with one hundred and forty seven in April. The Paris paper "Le Gaulois" estimates that fifty one German divisions oppose the British Front of one hundred and forty kilometres and that 100 face the French front of 570 kilometres. The Germans are twice as strong against the British interest is becoming increasingly directed towards the allied front in Belgium. Both Belgium and German communiques speak of very violent cannonading there while the French semi-official statement says that the British, French and Belgian artilleries have seriously damaged the German defences from the sea to the Somme.

Six Months of War.

A Series of British Triumphs

Germany's Lost Opportunity: Favourable Outlook.

LONDON, June 26.
The "Times", summing up the views of its military Correspondent on the past half-year, points out that since 1st January the Allied cause has been chiefly upheld by British triumphs. The prolonged battles of the Somme and Arras compelled the German withdrawal along a wide front and the loss of Vimy Ridge, while the spring offensive terminated with brilliant victory of Messines. We have taken Bagdad, shattered the Turkish Mesopotamian Army, penetrated the upper reaches of the Tigris, cleared out the Turks from Sinai, and have invaded Palestine.

On the Western Front, the British and the French, since 1st January, have captured seventy thousand Germans, five hundred guns, and masses of trench mortars and machine-guns, and have disposed of three hundred thousand of the enemy. At the beginning of April the German western reserves numbered fifty two divisions, but at the beginning of June the reserves were only two divisions, many divisions having been shattered and withdrawn. Colonel Repington admits that although Hindenburg's silent retreat was the direct result of last year's battles, it compelled a modification of the Allied plans which had been prepared by Marshall Joffre just before his resignation of the supreme command. The Allied pursuit, however, was far swifter than the enemy anticipated, nor had they realised the advanced state of British preparations to attack in the north of Arras. Colonel Repington says stress on the very violent character and invariable failure of the counter-attacks in the battle of Arras, while between Rheims and Ypres the enemy has lost all the selected commanding positions he held since 1914 and he is now dominated by the Allies.

The interlude due to the Russian Revolution gave an inopportune opportunity when the enemy was unable to grasp. This inability to strike effectively on the Western Front is the measure of the enemy's fate. They will never have such a chance again. Russia may be expected soon to renew the offensive and the Rumanians have regained their strength and, comparing the position on 1st January with that of 1st June, there are sufficient reasons for buoyancy.

British Surrounding Lens.

Recent Progress Described.

LONDON, June 26.
Reuter's correspondent at headquarters wires that we are rapidly drawing nearer to the German front. We have advanced east of the Bois-de-Ricourt and occupied a quarter of a mile of the German front line there by progressing from the south-western fringe of Lens. Apparently there was very little fighting, the Germans falling back. We found trenches and dugouts deserted. Undoubtedly our unceasing pressure on the Lens defences is proving very trying and expensive for the enemy. This is probably the real explanation why we did not attempt to force the fall of it. While the tactical value of Lens scarcely justifies costly mass attacks the Germans must keep very large forces in the town in order to guard against a surprise. As our artillery dominates the place from high ground the Hunns, tenure is manifestly very uncomfortable.

LONDON, June 26.

General Haig this afternoon says: We carried out a successful attack on the German front at Fontenoy-Croiselles securing prisoners. We repulsed a raid west of Labasse.

French Front

LONDON, June 26.

The French communiques says:—After a short artillery preparation we last night brilliantly attacked strongly fortified coast northwest of Hirtzelise and reached all our objectives in a few moments. We captured the German first line and the second line. The enemy counter-attacks delivered at two points were repulsed. We captured a position under cover of a bombardment. The enemy who were witnesses of attack surprised and surprised serious losses. We took over three hundred prisoners including ten officers.

Salonika Front

French Cavalry Occupies a Town.

LONDON, June 26.
SALONIKA.—French Cavalry has occupied a town of Lamia thus the railway is now opened to Livadia Thebes and Athens.

Russian Front

Kurds Cleared.

LONDON, June 26.
A Wireless Russian Official Communiqué says:—On Barzin Summit thirty miles southwest of Ushnu we occupied a series of heights in the direction of Rayat. We repulsed the Turkish counter-attack. We cleared Kurds out from positions west of Ashkan summit westward of Sennah.

Italian Front

LONDON, June 26.
The Italian Communiqué says:—Enemy is desperately attempting to retake positions recently lost at or-Likara but is suffering heavy losses. Attacks and counter-attacks are proceeding. We advanced on the Carso southward of Versic.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our own Correspondents

(By Wire.)

Simla

N.-W. Frontier Disturbances.

Punitive Operations Continue.

SIMLA, June 26.
On the 23rd instant the force in Waziristan moved to Narai Bagha about a mile east of Shrawanai Pass meeting with some opposition during the movement. During the evening there was considerable firing on our pickets and into the camp. Our casualties on that date were one British rank and file killed, 13 British and 9 Indian rank and file wounded. The next day punitive operations were carried out in Khaisara Valley, some opposition being encountered on Shrawanai Pass during the advance. On return to the camp at Narai Bagha the rearguard was followed up for some distance and at one place an attempt was made by the Mahsuds to charge one of our detachments, resulting in the fall and loss to the enemy of many killed and wounded. Our casualties were five Indian rank and file killed, with one British rank and file one Indian Officer and 27 rank and file wounded.

Difficulties in Railway Traffic.

A Controller of Traffic Appointed.

SIMLA, June 26.
Owing to the conditions set up on the railways in India by the war resulting in a demand for the movement of a greater tonnage of traffic than the railways are equipped to carry and further owing to the transfer of locomotives and rolling stock to overseas railways for military purposes and to the fact that since the outbreak of war India has been cut off from supplies of additional locomotives and stock, the Railway Board believe that difficulties of meeting all traffic offering on the railways of India will become greater in future and that the best way to meet these difficulties will be to exercise a general control from one centre and to relieve individual railways of the responsibility and discretion of deciding which traffic should be delayed or restricted and which should receive preferential treatment. Therefore, a new post had been created temporarily in the Railway Department, that of the Controller of Traffic to which Lieutenant Colonel M. A. Christie, C. I. E., has been appointed. His official address will be Controller of Traffic, Railway Board, Simla.

The Controller of Traffic will correspond direct with the department of Government and railways and will take steps to obtain all information required to enable him to carry out his duties. He is to control traffic over railway in the best interests of national and general purposes, to issue advice to railways as early as possible of anticipated heavy traffic, to instruct railways when any traffic should be restricted or held up, or permit of more urgent traffic to be carried, to divert traffic from one or more routes to others in order to quicken transit or remove congestion, to divert wagons temporarily if necessary from one railway to another and in short to take such steps on behalf of the Government as will result in the most economic use of the limited transport available on railways. In doing this the Controller will consult freely all departments with special object of assisting, despatching officers with information as to the quickest routes favourable and periods for despatching consignments and it is hoped that all departments of the Government of India and of the Local Governments will assist the Controller of Traffic as far as possible by giving him information which he may require to enable him to attain the object in view and will in their turn consult him freely over any difficulties they may encounter.

Calcutta

Dynamite Cartridges Stolen.

CALCUTTA, June 26.
Sankdiah Colliery Magazine is reported to have been broken into and one dynamite cartridge, 77 detonators and about 5 barrels of M. F. Fuse and 25 bundles of ordinary fuse stolen. The matter is under police investigation.

Dacoity in Bengal.

CALCUTTA, June 26.

(Delayed in Transmission.)

A dacoity, said to have been committed by some young men, occurred on Wednesday last in the house of a well-to-do Mohomedan named Sariatulla of the village of Raghalpur in Rungpur district. At about 11 P. M., when the inmates were at dinner the dacoits, a dozen in number, fully armed, knocked at the door. Jasaratulla, son of Sariatulla, opened the door. Realising the situation he ran for his gun but was shot dead. Sariatulla was severely wounded. He is lying in a precarious condition. The other inmates were threatened. Cash to the extent of forty thousand rupees and jewellery worth three thousand rupees were carried away. Sariatulla's horse was maimed, it is surmised, to prevent communication with the police station. No arrest has yet been made.

Mr. Basu Can't Leave Before August.

CALCUTTA, June 26.

The Hon. ble Mr. B. N. Basu, whose appointment to the India Council is announced to-day, has been asked to proceed to England almost immediately. It is understood, however, that Mr. Basu has informed the Government of India that he will not be able to leave Calcutta before the middle of August.

Mr. Aftab Ahmed Khan who has succeeded Sir Abbas Ali Baig will also go about the same time.

The New Members of Secretary of State's Council.

The "Times of India's" Favourable Comment.

BOMBAY, June 26.

The "Times of India" referring to the new appointments to the India Council says: Sir Prabhaskar Pattani is a robust patriot and a staunch Imperialist. At the same time his long administrative experience gives his council great weight when constitutional or administrative proposals are under consideration. Mr. Basu a man of parts and experience and a real patriot, he is liked and respected wherever he serves and his voice carries weight in the Council. The appointments command the fullest confidence and there will be a feeling of great satisfaction amongst all sober elements in the country at the knowledge that at a time like the present the Secretary of State has these two wise and public spirited members on his Council.

United Provinces

Lucknow Protest Meeting.

LUCKNOW, June 26.

Referring to the Lucknow protest meeting the "Indian Daily Telegraph" says: If mistakes have been made in estimating the character of an agitation it is as well to correct them. The idea, for instance, that there are only a few Indians of no particular weight who were upset by Mrs. Besant's interment is not now warranted by facts and there can be little wisdom in holding it. Opinion all over the country so far as Indians are concerned is dead against the Madras Government's action.

These men are our fellow countrymen with whom we have lived for many years and with whom we intend to live on terms of good fellowship and is it our duty to disturb them? Rightly or wrongly they hold the view that Mrs. Besant's interment is one of a series of acts which are tending to a policy of repression of Indians political rights. That is not the case. It is the Government's duty to tell the people so plainly that the war has broadened, not relaxed our sympathies. India has been disturbed by the recent events and its leaders are asking that the Government should not only disavow a policy of repression but should say definitely what reforms will be introduced in India after the war. We can conceive of no difficulty in taking such a course except that it is easier to refuse to do so.

Mysore

Founding a Scholarship.

BANGALORE, June 26.

His Highness the Maharajah has placed at the disposal of the Mysore University Rs. 4,000 on behalf of Sir Hugh Daly and a scholarship called Daly Memorial Scholarship of Rs. 100 a month will be awarded in the third year class of the Mysore University to the best student in economics or commerce belonging to one of the backward communities, that do not usually resort to higher education. Failing any such student the scholarship will be awarded to any third year student belonging to such communities of either of the colleges and failing that to the best student of economics or commerce of any community. A medal called "Sir Hugh Daly Gold Medal" will be annually awarded to the best student in the Mysore University taking up commerce.

Bombay

Mails Lost at Sea.

LONDON, June 26.

It is officially announced that letter mails for India, Mesopotamia, Ceylon, the Straits, Malaysia, and beyond, despatched from London on May 31st and parcels mails despatched on May 23rd, have been lost at sea.

The "Mongolia" Disaster.

16 Mail Bags Recovered.

BOMBAY, June 26.

The postal authorities have recovered sixteen mail bags of the S. S. "Mongolia". Of these six were picked up at Alibag six on the Bunder, one out at sea, one at Colaba and two were recovered by the Naval authorities. It is expected that some more would be found. All mail bags of the steamer went down at the time of the accident and as the vessel went down some of the bags which were light floated on the sea and were picked or washed ashore.

The contents of sixteen bags with the exception of newspaper packets which have been reduced to rolls of pulp are in fairly good condition. After they have been dried at the Post Office they will be delivered to addressees in due course.

ఇండియాదేశపు వర్తకము.

పదవేశములోని ఎగుమతులు "నాణిచిపోవుచున్న" వని పర్వతాగ్రామ చెప్పియున్నది. ఇది నిజమే కాదు అను విషయమునుగూర్చి మనము యోచింపవలెను. ఈ విషయములో మీరు కొంచెము అతిశయోక్తిగ మాట్లాడినట్లు వర్తకపు లెక్కలను చూచిన తెలియకపోదు.

కడచిన మార్చి నెల 31-వ తేదీవరకు వర్తకమునుగురించిన లెక్కలను పరిశీలించవలెను. మన ఎగుమతి వర్తకము ప్రతిన త్సమును జనవరి నెలలో ప్రారంభమై, మే నెలముగతునకు మిగుల నుచ్చదశలో నుండునని చెప్పవచ్చును. ఇందులో మొదటి మాసమునుగూర్చి వర్తక మెట్టిస్థితియందున్నదో చూచినయెడల నిజస్థితి తెలియును. మన ఎగుమతి వర్తకము 22.52 కోట్ల రూపాయలు, అనగా 100కి 56.5 వంతున అభివృద్ధి గాంచినదని యీ లెక్కలవలన తెలియుచున్నది. రెండు సంవత్సరములలో వర్తకము ఇంత యభివృద్ధినిొందుట మిగుల వింతిగ నున్నది. కాని కడచిన మాసవత్సరములలో మనయెగుమతి వర్తకాభివృద్ధిలకు కారణము లనేకములున్నవి. అందు ముఖ్యములు :- (1) కొన్ని వస్తువులను నిషేధించుట; (2) ప్రధానములగు నాహారపదార్థములవలె విదేశీయుగ హెచ్చుట; (3) ఇన్సూరెన్స్ సరతులపై ఓడతేవులు మిగుల పెక్కుదగ నుండుట. ఇట్టిసందర్భములలో వర్తకమునకు నిరోధకములనేకములు గలవని వేరే చెప్పుకొనవలెను. ఆహార పదార్థములపై పెక్కుర సొమ్ము విధేయములవారు ఖర్చు చేయ నావశ్యకత కలిగినందున, ఇట్టి నిరోధములవలననష్టము పోయి, ఇంకను మనకు లాభము వచ్చుచున్నది. 1915, 1916, 1917 వత్సరములలో జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలోని వర్తకపు పట్టికను బట్టి చూచినయెడల తేటపడగలదు :-

హిందూదేశపు వర్తక వ్యాపారముయొక్క మొత్తము.

	సం.	సం.	సం.
	1915	1916	1917
జనవరి రూ.	19.28	14.20	11.16
ఫిబ్రవరి ,,	14.76	21.01	18.50
మార్చి ,,	13.79	18.70	22.68
కోట్ల రూపాయలు.	39.82	53.91	62.34

ఈ మైలెక్కలను చూచినయెడల ఎగుమతులు "నాశము నొందుచున్న" వని చెప్ప వీలగునా?

ఈమైలెక్కలు మొత్తముమీద వర్తకమునుగూర్చి చెప్పవచ్చును. మనము ప్రత్యేకశీర్షికలను పరిశీలించి వర్తకస్థితిగతుల నరయుట మంచిది. వారతమువారు చేసినట్లుగానే దీనిని నాలుగు భాగములుగా విభజింపవచ్చును.

ఇండియాదేశపు ఎగుమతి వర్తకము మొత్తము లెక్క కోట్ల రూపాయలలో నుండును నేయబడినది.

జనవరి నెలనుండి మార్చి నెల వరకు.

	1915	1916	1917
ఆహారపానీయములు	10.47	12.10	14.43
అపకృష్టపదార్థములు	17.09	23.41	28.32
నిర్మితపదార్థములు	11.85	17.77	19.08
ఇతరములు	0.41	0.64	0.51
మొత్తము.	39.82	53.92	62.34

ఈ నాలుగు విషయములలోను ఎగుమతులు హెచ్చుచున్నవి. 1915-1917 సంవత్సరముల మధ్య యెంత హెచ్చుగానవచ్చుచున్నదో మనము తెలిసికొనవలెను.

కోట్ల రూపాయలు నూటికి

	1915	1916	1917
ఆహారపానీయపదార్థములలో	3.96	హెచ్చు 38	హెచ్చు
అపకృష్టపదార్థములలో	11.23	హెచ్చు 65.7	హెచ్చు
నిర్మితపదార్థములు	7.23	హెచ్చు 61	హెచ్చు
ఇతరములు	0.10	హెచ్చు 24.4	హెచ్చు

ఈపై విషయములలోని వృద్ధి యింకను విశేషమగుటకు జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో ప్రతీక్షి కలలోని అభివృద్ధిని విపులముగ జెప్పట మంచిది.

ఆహార పానీయ పదార్థములు. కోట్ల రూపాయలు.

	1915	1916	1917
జనవరి	3.17	3.25	4.66
ఫిబ్రవరి	3.80	4.23	3.68
మార్చి	3.50	4.62	6.09
మొత్తము.	10.47	12.10	14.43

దీనినిబట్టి ప్రతిమాసములోను ఎగుమతుల సంఖ్య హెచ్చుచున్నదని తెలియుచున్నది. 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరిలో మాత్రమే కొంచెము తగ్గినట్లు తేలినది. కాని దానిని గమనింప నవసరము లేదు. తరువాతిశీర్షిక

అపకృష్ట పదార్థములు. కోట్ల రూపాయలు.

	1915	1916	1917
జనవరి	4.57	6.02	9.88
ఫిబ్రవరి	6.28	9.99	8.54
మార్చి	6.24	7.40	9.95
మొత్తము	17.09	23.41	28.32

ఇచ్చటకూడ ప్రతిమాసములోను అభివృద్ధిని కానవచ్చును. మూడవ వర్గము

నిర్మిత పదార్థములు. కోట్ల రూపాయలు.

	1915	1916	1917
జనవరి	3.43	6.77	6.53
ఫిబ్రవరి	4.53	6.49	6.09
మార్చి	3.89	5.51	6.46
మొత్తము.	11.85	21.77	19.08

ఇచ్చటకూడ రెండు విస్తృత విషయములలో తక్కువ వర్తకము బాగుగ నున్నది.

ఇక మన యెగుమతులలోని ప్రధాన ద్రవ్యముల విషయమై యందుక కనుగొందము.

ఎగుమతులగు ప్రధాన ద్రవ్యములు.

కోట్ల రూపాయలు నూటికి. జనవరి నెల మొదలు మార్చి నెలవరకు.

	1915	1916	1917
ధాన్యము-విద్యము	6.58	6.93	9.7
తేయాకు	2.64	4.10	3.68
విత్తనములు	2.12	4.05	4.16
నునుపుచేయని చర్మములు	2.06	2.30	5.28
అపకృష్టములగు నేత సరకులు	10.75	13.48	15.21
నునుపు చేసిన చర్మములు	1.38	1.71	2.72
నేతసరకులు బట్టలు	7.94	12.70	18.20

ఈ పై సమకాలంలో రెండు సంవత్సరములలోను వృద్ధి యెంత?

కోట్ల రూపాయలు నూటికి

	1915	1916	1917
ధాన్యము	2.79	హెచ్చు 43.7	హెచ్చు
తేయాకు	1.04	హెచ్చు 40	హెచ్చు
విత్తనములు	2.04	హెచ్చు 96.2	హెచ్చు
నునుపుచేయని చర్మములు	3.22	హెచ్చు 156.3	హెచ్చు
అపకృష్టములగు నేత సరకులు	4.49	హెచ్చు 41.8	హెచ్చు
నునుపుచేసిన చర్మములు	1.34	హెచ్చు 97	హెచ్చు
నేతసరకులు	5.26	హెచ్చు 66.2	హెచ్చు

ఈ పైవిషయములను చూచినయెడల మన ఎగుమతి వర్తకము "నశించుటలే" దనియు, విరివిగ నభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు తెలియగలదు.

డి. ఇ. వాచా.

నోటీసు.

బెజవాడలో గవర్నరు పేటలో బందరు కాలన యెదుట 1 వ మైలుదగ్గర (బందరు రోడ్డు మీద) నెం 5 / 105 గల ఇల్లు అమ్మబడును.

16 x 19 చదురపు గజముల వైశాల్యము గల 5 గదుల ఇల్లు. ఇంటితోసహా 900 చదురపు గజములు. నీటి కొళాయి, ఫలవృక్షములు, రెల్లుపాక, అద్దాల పెట్టెబుడి వనైరా ఇంటికి కావలసిన యావత్తు సదుపాయములు గలవు.

కావలసియున్నవారు జూలై 15 వ తేదీలోగా యీదిగువ సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసి కొనవచ్చును.

నెల రమారమి రు 7000-0-0

మంత్రి కృష్ణారావు.

గవర్నరుపేట, బెజవాడ, కృష్ణాజిల్లా

నోటీసు.

(787)

శ్రీపంగడిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ నేజి రయిలు, వేగనుల కుమయోగించు చక్రములు, ఇరుసులు, ఇత్తడి బేరింగులసహా 2 వేగనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుప, బీసాసామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగువ సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగడిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా } Hd. Clerk

అమ్మ తనివారికి.

126

ప్రొఫెసర్ శేషమ్మగారి ఎత్తొక్క బాలిక పెరియ

ఇది బలహీనులకును నిరగులకును చుందునైన లెకుందుట, జ్ఞాపకము, తక్కువగన, మెదడు దిమ్మగా నుండునా,

శరణుండెంతమాత్ర మిచ్చు లేకుండుట, నిర్గుణుల బలహీనులు, ఆయురము, శుక్లవర్ణము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుహస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనవందు; బలమును గలిగించును. అనేక తేలమంది ఇంగువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదివ మే ఒక బుడ్డిని కొని గానికాస్త్రున ఒకమాస పరిక్షించును.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 " " " 2-0-0

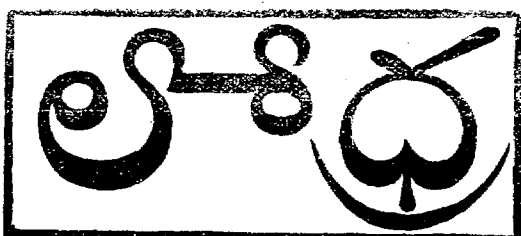
నవీనము! నవీనము!!

క రి మ త ద్ర వ్య ము ల రా జ

ఆట్టో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సావాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. పేరిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుండు యెంత నుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యేవని యుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
తల 1/2 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జి
, 1 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లో యుండియ్కో డ్రగ్ అందు తెమికిల్ కంపెనీ.
నెం 155, జుహూపూసీగు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా పురషోత్తం మూర్తి, చెనాబజారు రోడ్. మదరాసు

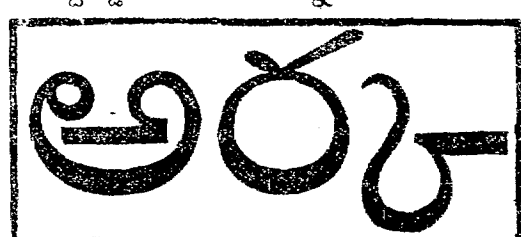
గర్భాశయ రోగనివారికి:- శ్రీలకు గలుగు ఋతుకూల బహిష్టి కాకుండుట, ఆకాలబహిష్టి, మైల బాష్టి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమకోగము, సంతాపహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, సూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేనావ్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తున, కడుపులో మంట మొదలగువ్యాధులను నివారించి కీర్తిమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.
త్రాంచి:- సికింద్రాబాదు ఆండ్ నెల్లూరు.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

వల సంవత్సరమును జరిగిన బోధాధికారిసంగ్రహము సంగ్రహపరిశ్రమమును, అభ్యాసాత్మక, వైదిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములను, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములను మహాజనుల పటములను ఇతరములైన చిత్రపటములను గలిగి మంచికాకీతములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలవునం దేని కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న కలయకారులకు
 పెంట్ నే ప్రాసికోను టునితము: వెల రు 2-0-0
 ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
 " అన్నసంవత్సర " " 0-12-0
 ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, తేక నివృత్తిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుదాఖ్య నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
దబ్బీ 1-కి 0-4-0.	దబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము దీపో 6, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు.

వాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అశుభకృత్యములను జనించువాద్యములకు కీర్తియుపజేయుచు, భద్రపులను, మన్వలను గండములను పుండ్లను, ప్రాణహాత్యులను అన్ని విధములను గలగు చర్యరంగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షకుభక్తకారిణి (28)

అశామధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీర్తియుపజేయుచు, భద్రపులను, మన్వలను గండములను పుండ్లను, ప్రాణహాత్యులను అన్ని విధములను గలగు చర్యరంగములను పోగొట్టును.

ప్రాత్యైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఏకభాషావిషయ ప్రశంస

ఇది తెన్నులకంటి అపూర్వము విశేషము.
 వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
 ప్రాణుడిచి. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి పిడి, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని పనులకు గురిచియు, డిక్కు, ఇనుపవాద్యములు, వంపులు వంపులుగ పంచబడిన తేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకట్టలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిచే సంకలిపందర్శముల సలహా నాలొచ్చినచో నీవది, మీ సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతనే వాటిని సకాలములో నింపురా చేయుటలోను గొప్ప పేరుమోగినవారు.

విజ్ఞాపము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

కాత్ ఇండియా ఇండిస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, తలపెట్టె నెం 555 రు,

289

మదరాసు.

(ప్రె కామ్యూనికే గోరువల్లుకు ఈ ప్రతికటించు మాడ సుదహరించ గోరుచున్నారు.)

SHAKESPEARE'S.

As You Like It For Telugu Stage.

చారుమతీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడు, కాళిదాస సమానుడు నగు శేక్స్ పియరు మహాకవిచే రచియింపబడిన "ఏట్ యులైక్ యిట్" అను నాటక రాజమున కీదంబ్రకరణము. ఇంబలి అల్పద్యుత మగు కథ. ఇంపులు గులుకు వర్ణనలు, న్యుమచభుక సంభాషణలు, భావగర్భితంబులగు శృంగారచేష్టలు, కనుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించు హాస్యము నెల్లర నానందమున ముంచివేయును.

వెల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వాస్థ్యశ్రాగియై, అఖిల భారతీయుల యభివృద్ధికి పాటుపడి, అనేకములగు లాభములను మనకు గడించి యిచ్చిన తేజోవంతుని జీవిత రసామృత మిందు తాండవ మాడుచున్నది.

రు 0-4-0.

భారతీవేత్ హవుస్, ఏలూరు.

శాకభక్షణము

భారతభండవాసుల నుండి మన మార్గములు పంశజాలము; "అహింసా హిమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవాగము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినాముగా పోస్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపుచున్నాము. పెంట్ నే వాయుడు.

219 ప్రైడ్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆశంకనిగ్రహ పోషణాలయం 155, బ్రాహ్మే, మదరాసు.

రామదాసు నాటకము.

(తెనుగుభాషయందు)

బల్లారిలోనుండు

హైదరాబాదు హైకోర్టువకీలు,

ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులవలన

రచియింపబడినది.

వెల - ప్రతి 1-కి ఒక రూపాయ.

(అంచెకూలికాక)

ప్రతులు దొరుకు స్థలములు.

(1) ధర్మవరము గోపాలాచార్యులు వకీలు-బల్లారి.

(2) నెం॥ 64 తులసింగ పెరుమాళ్ళ కోయిలపిడి, 793 తిరునల్లీ క్కేణి, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచియున్న పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కులభేదము శిశు కలిగి? ఆచార్యవరసారము లెట్లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీగ్రంథమువై నుంచినట్టిప్రాయము నిచ్చి యున్నారు. తెలి మిగుల సులభము. 400 ప్రతులు. అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర మున్నవి వెల 5-0-0 కచ్చులు వేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదువైనది, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలపు. మంచికాగితములపై అచ్చు, కాలికోతైండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

తెలుగు పండితుడు.

మొరేసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

TRY ONCE! TRY ONCE!!

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm

PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE

Sold Everywhere.

Our Catalogue sent free on application.

APPLY FOR DETAILS:-

AMRUTANJAN DEPOT,

Bombay & Madras.